

Kasr-1 Arifan

Kasr-ı Hinduvân'dan Kasr-ı Ârifân'a...

Mahmud Efendi Hazretleri Bu Kurban Bayramında Akşemseddin Hazretlerinin Misâfiriydi

Sayfa 06

Sayfa 10

M. İSLAMOĞLU CENNET VE CEHENNEMİN SONSUZLUĞUNU İNKÂR EDİYOR

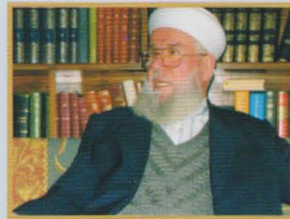
Ahmet Mahmut ÜNLÜ
(Cübbeli Ahmet Hoca)

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER AKŞEMSEDDİN HAZRETLERİ

Kadir MISIROĞLU
KÜFÜR SON DARBİYİ BEKLİYOR

Mehmet TALÛ DÖRT TEMEL HADİS-İ ŞERİF

Röportaj
Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU

Ali EREN SONU GELMEZ İNKÂR ZİNCİRİNDEN

Bir yılbaşını, Noel kutlamalarını daha kazasız belasız atlattık. Çünkü böyle bir toplumsal isyan yaşanınca, insan; “acaba bir bela musibet gelir mi?” diye ister istemez korkuyor... Gerçi yılbaşı kutlamaları için artık eskisi gibi hazırlıklar pek yapılmıyor. Zira evvelce müthiş bir çam ağacı katliamı olur, her dükkan vitrininde mutlaka bir Noel Baba figürü bulunur, kurbanlık koyunlar gibi hindiler sokaklarda satılırdı. Şimdilerde bu görüntüler oldukça azaldı ama yine de otellerde, gazino ve barlarda karmakarışık eğlenceler, içkiler, kumarlar, danslar, vur patlasın çal oynasın türünden sabaha kadar eğlenceler yapılmaya devam ediyor.

Pek çokları yılbaşı gecesini çalgıyla çengiyle, dansla geçirdi. Gülerek, eğlenerek, kahkahalar atarak... Niçin? Yeni yıla girdik, bir sene daha bitirdik diye.

Peki, insan önemli bir şeyini kaybetse ama hiç üzülmese, hatta dans etse, eğlense, gülse, böyle bir kimseye ne derler?

Veya şöyle sorayım, malını, mülkünü, işini, parasını kaybeden ama üzülme yerine gülen bir kimseye ne derler? Siz hiç malınızı batırıp, iflas edip de eğlenen bir adam gördünüz mü? Göremezsiniz. Beşeriyet icabı kazanınca sevinir, kaybedince üzülürüz.

Peki para-pul gibi, mal-mülk gibi tekrar kazanılabilen yani telafisi mümkün olan bir şeyini kaybedip de eğlenen, gülen kimse çok anormal karşılıyor. Ya bir de telafisi mümkün olmayan, bir daha elde edilmesi imkansız olan bir şeyi kaybedip de eğlenen ve kahkaha atana acep ne demeli?..

Öyle ya efendim koskoca bir sene daha geçti. Bu 365 tane gün, 52 tane hafta 12 tane ay eder. Bu zaman dilimi bir daha geri gelir mi? Dünyayı versen değil bir seneyi, bir saniyeyi geri getirmek mümkün değil. Ne geçen zamanı telafi edebilmek, ne de onun yerine koyacak başka bir şey bulabilmek mümkün. Öyleyse kaybettiği para-pul için üzülen sıkılan, daralan bir insan, bir daha geri gelmemecesine giden, kaybedilen koskoca senenin ardından nasıl eğlenip, sevinebiliyor? Her biri milyon dolarlardan daha kıymetli tam 365 tane gün kaybettik. Dolayısıyla ölüme, kabre, mahşere 365 gün daha yaklaştık ama buna rağmen bazılarımız eğleniyor, hopluyor, zıplıyor... Ne diyelim Allâh-u Teâlâ şuur ihsan eylesin.

Aziz Mahmut Hüdâî Hazretleri bir şiirinde: “Günler gelip geçmekte,

Kuşlar gibi uçmaktalar.” diyor.

Günlerin gidişini böyle tasvir etmiş. Günler, kuşlar gibi kanat çırparak geçip gidiyor ve adeta göklere doğru yükseliyorken, bizler de başımızı kaldırıp kendi semamızda gün ve haftaların geçişini, kuşları ve bulutları seyrederek bakıyoruz.

Seneler, aylar, günler hatta alınan her nefesin ardından bir nefes daha tükeniyor. Demem o ki, sadece geçen yılın değil, geçen bir nefesin bile farkına varmak lazımdır. Abdulhâlık Gucdüvânî Hazretleri, Nakşibendîliğin temel prensiplerini oluşturan on bir temel düstûr vaz’ etmiştir ki, bunlardan biri de: “Vukûf-i Zamânî/Mutlaka zamanı değerlendirmek” tir. Şâh-ı Nakşibend Hazretleri bu konuyla alakalı olarak buyurmuşlardır ki: “Vukûf-i Zamânî derken şunu anlamak lazımdır; insanın her an nefsinin hallerini gözetip kendi durumunu bilmesi, halinin şükrü mü, yoksa özü mü gerektirdiğini anlaması ve gereğini yapmasıdır.”

Rabbim cümlemize zamanın kıymetini bilmek ve en güzel şekilde değerlendirmek nasip eylesin.

Kıymetli Arifan Okurları;

Arifan Dergimizin röportaj bölümünde Ehli Sünnet âlimlerini tanıtmaya devam ediyoruz. Bu ay ki röportajımızı; hafızlığının son bölümünü Mahmud Efendi Hazretleri’nde tamamlayıp, yine kendisinden Arapça ilmi de tahsil etmiş olan Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU Hocaefendi ile yaptık.

Cemaat arasında Büyük Bayram Hoca namıyla tanınan Hocaefendi, Fıkıh konusunda ihtisas sahibidir ve İsmailağa cemaatinde fetva mercilerinden biri olarak kabul edilir. Kendisiyle yaptığımız sohbetimizde Efendi Hazretleriyle olan hatıratından da bölümler bulacaksınız. İstifade etmeniz temennisiyle bir dahaki sayıda tekrar buluşmak ümidiyle hepimizi Allaha emanet ediyorum.

Mustafa Özşimşekler

mustafaozsimssekler@arifandergisi.com

Ocak 2010 - Yıl 3 Sayı 28
ISSN: 1307-7902

Arifan Yayın Film Adına
İmtiyaz Sahibi
Barış SEZEK

Genel Yayın Yönetmeni
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

Grafik Uygulama
Fatih ARAZ

Genel Koordinatör
Hakan SELÇUK

Muhasebe Müdürü
Mustafa YARTAŞI

Temsilci Sorumlusu
İlhan GÖRÜR
Ahmet Özcan Derici

Abone Dağıtım
Murat Erdoğan

Abone Sorumlusu
Yusuf Bulut

Yurtiçi Abonelik Bedeli (Yıllık)
60,- TL

Yurt Dışı Abonelik Bedeli (Yıllık)
65 Euro

Abonelik için Banka Hesap Noları
Türkiye Finans (Yavuz Selim Şb.)
TL IBAN: TR90 0020 6000 5300 8624 5900 03

Türkiye İş Bankası (Fatih Şb.)
TL IBAN: TR390006400000110201694996
USD IBAN: TR930006400000210200732458
EUR IBAN: TR820006400000210200732462

Bank Asya (Fatih Şb.)
TL IBAN: TR830020800022023097800001

POSTA ÇEKİ

Hesap No: 5911942

Hesap Sahibi: Arifan Yayın Film

Adres

Defterdar Mah.

Meşatlık Sk. No: 8 (Halk Ekmek Fabrikası Yanı)
Eyüp/İST.

Tel: 0212 521 93 92

Faks: 0212 534 43 75

www.arifandergisi.com

bilgi@arifandergisi.com

Yayın Türü

Yerel, Süreli, Aylık

Basım Yeri

Milsan Basın Sanayi 2010

*Dergimizde yayınlanan yazı, reklamların sorumluluğu yazarına ve reklam verenine aittir.

6
KUTBU'L-ÂRİFİN VE GAVSÜ'L-VÂSİLİN
MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİ BU
BAYRAM KİM BİLİR HANGİ FÛTÛHAT İÇİN
FETİH ORDUSUNUN MÂNEVÎ KOMUTANI
AKŞEMSEDDİN HAZRETLERİNİ ZİYARET
ETTİLER

10
M. İSLAMOĞLU CENNET VE CEHENNEMİN
SONSUZLUĞUNU İNKÂR EDİYOR

Ahmet Mahmut ÜNLÜ (Cübbeli Ahmet Hoca)

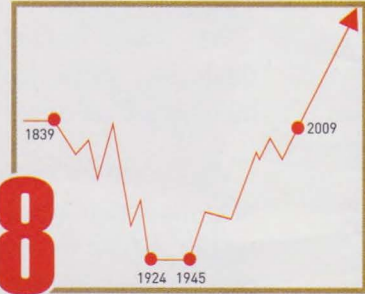

14
AKŞEMSEDDİN HAZRETLERİ

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

18
KÜFÜR SON DARBİYİ BEKLİYOR

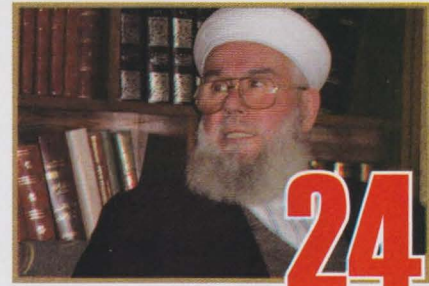
Kadir MISIROĞLU

20
DÖRT TEMEL HADİS-İ ŞERİF

Mehmet TALÛ

24
RÖPORTAJ
BAYRAM ALI KARAMUSTAFAOĞLU

32
SONU GELMEZ İNKÂR ZİNCİRİNDEN
Ali EREN

46

NEFSİMİZLE HESAPLAŞMA

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

GURUR VE KİBİR

Adem ŞENER

36

MUHAMMED ABDUH'UN KERÂMETİ İNKÂRI

Mustafa ÖZCAN

KUR'AN EHLİ VE KUR'AN MÜESSESELERİ

Ali Ulvi UZUNLAR

44

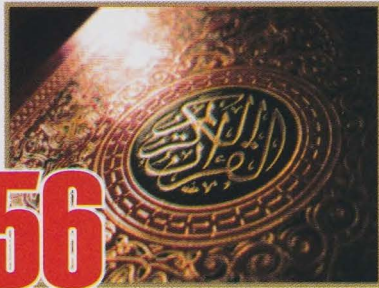
FIKHÎ SUALLERİNİZE CEVAPLAR

Ahmet Mahmut ÜNLÜ

48

DUÂLAR VE ZİKİRLER

Ahmet Mahmut ÜNLÜ
(Cübbeli Ahmet Hoca)

56

64

BİTKİLERİN ÖZELLİKLERİ

Dr. Ömer COŞKUN

KUTBU'L-ÂRİFİN VE GAVSÜ'L-VÂSİLİN MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİ BU BAYRAM KİM BİLİR HANGİ FÛTÛHAT İÇİN FETİH ORDUSUNUN MÂNEVÎ KOMUTANI AKŞEMSEDDİN HAZRETLERİNİ ZİYARET ETTİLER

Bütün hamdler bizlere dostlarına karşı sağlam bir itikad bahşeden Allâh-u Te'âlâ'ya mahsustur. Sonsuz salât-ü selâmlar "Allâh'ın gerçek velîleri ancak takvâ sâhipleridir" buyuran Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in, takvâyâ âzamî derecede riâyet eden Ehl-i Beyt'inin, eshâbının ve ceza gününe kadar ihsan makamı üzere onlara tâbi olanların üzerine olsun.

Bir bayram daha kıymetli Şeyh Efendimiz Hacı Mahmud Efendi (Kuddise Sirruhu) Hazretleri'nin maddî ve mânevî maiyyetinin bereketleri içerisinde geçmiş oldu. Bundan dolayı Rabbimize sonsuz hamd-ü senâlar olsun.

Bu fakir her sene arefe gününü kabir ziyaretleri ve duâlarla geçirmeyi âdet edindiğim için bu sene de arefe gününe muvâfık düşen perşembe gününü ziyaretlere ayırmıştım. Ama sevgili Efendi Hazretlerimizin de o gün ziyaretlere çıkacağını nereden bilebilirdim. İşraktan sonra bir miktar kaylûle yaparken birden telefonum çaldı.

Osaatte beni pek kimse aramazdı. Hemen kalkıp cevap verdiğimde karşımda Efendi Hazretlerimizin muhterem bacanağı Muhammed Hoca Efendi beni Efendi Hazretlerimizle birlikte Efendi Babamız Hacı Ali Haydar Efendi Hazretlerinin ziyaretine dâvet ediyordu. Hemen abdest alıp yola revân oldum. Kavacak'ta Efendi Hazretlerimizin konvoyuna mülâkî oldum. Sakızağacı Şehitliğine vardığımızda pek kimseye haber verilmemiş olmasına rağmen kabristanın tüm yollarının arabalarla ve insanlarla dolu olduğunu gördüm. Kadın-erkek, çoluk-çocuk herkes Efendi Hazretlerimizi yakından görebilme gayretiyle canhıraş bir şekilde koşuşturuyorlardı.

Tabî bu ziyâret önceden îlan edilmiş olsaydı onbinlerce kişinin orada toplanması kaçınılmaz olacaktı. Ama Efendi Hazretleri bütün ihvânının yerine oradaydı. Çünkü o: "Yâ Rabbi! Bu kurbanı bütün ümmetimin adına kesiyorum" buyuran Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in kâmil vârislerindendi.

Ziyâret esnâsında herkes kendi içinden Yâsîn-i Şerifleri ve diğer süver-i şerîfeyi okuduktan sonra Üstâdımız Hacı Mahmud Efendi Hazretleri ihdâ duâsında bulundular. Daha sonra yüce şeyhinin huzurlarında bir miktar huzur üzere oturdular. Kim bilir o anda nice anılar tâzelediler. Daha sonra İhsan Efendi, Hurşit Efendi ve Hâlid Ağabey gibi eski dostlarının medfun bulunduğu cihete teveccüh ettiler. Böylece büyük bir izdiham içerisinde arabasının etrâfında bulunan yüzlerce insanın duâ dilenişleri arasında oradan güçlülkle ayrılabilirdiler. Bundan sonra hareket yönü velî nîmetimiz, tekkemizin sâhibi Seyyid Muhammed Mustafa İsmet Garîbullâh Büyük Şeyh Efendi Hazretlerinin dergahının kapısıydı. Orada da kendisini bekleyen birçok ihvânı arasında huzur üzere bir zaman durmalarını müteâkiben hâne-i saâdetlerine avdet buyurdular.

Ben kendisinin bayram günü Sapanca tarafına, oradan da Akşemseddin Hazretlerinin mezarlığına bulunduğu Bolu'ya bağlı Göynük ilçesine ziyarette bulunacakları hakkındaki bilgime dayanarak bayramda buldukları yerde kendisini ziyârete geleceğimi söyleyince: **"Gel, iyi olur"** buyurdular.

Kendisi bayram gecesi Sapanca'ya teşrif buyurdular ve bayram namazını Memnûniye Köyü câmi-i şerifinde edâ ettiler. Bu fakir ilk gün anne-baba gibi akraba ziyaretlerimi itmâm ettikten sonra ikinci günün sabahı ısrak vaktinde Sapanca'ya doğru hareket ettim. Efendi Hazretlerimizin bulunduğu Memnûniye Köyü'ne vardığımda beni hemen huzurlarına aldılar. Kendileri kahvaltı ediyorlardı, bana da yememi emir buyurdular. Ben de insülin iğnelerimi vurarak az bir şey yedikten sonra

Göynük-Akşemseddin Câmii-i şerifi

Göynük'e doğru yola çıkmak üzere evden çıktık. Kapıda Efendi Hazretlerimizi bekleyen kalabalıklar vardı. Onlar kendisini uzaktan da olsa görebilme şerefine erdiler. Aslında o gün onlar dünyanın en bahçıvar ve en zengin insanları oldular. Tam o sırada kendisine bir karton içerisinde bulunan onbir tane tavşan yavrusu getirdiklerinde çok neşelenerek **"Erneb, cem'i erânib gelir"** buyurarak eski nüktedanlıklarından hiçbir şey kaybetmediklerini bir kere daha göstermiş oldular.

Böylece kutlu yolculuğa koyulduk, bir buçuk saat kadar süren yolculuğumuzun ardından tam öğlen ezanı başladığı anda Göynük ilçesi, Büyük Kutub ve Yüce Ğavs Mahmud Efendi Hazretlerinin teşrifleriyle pürnür oldu.

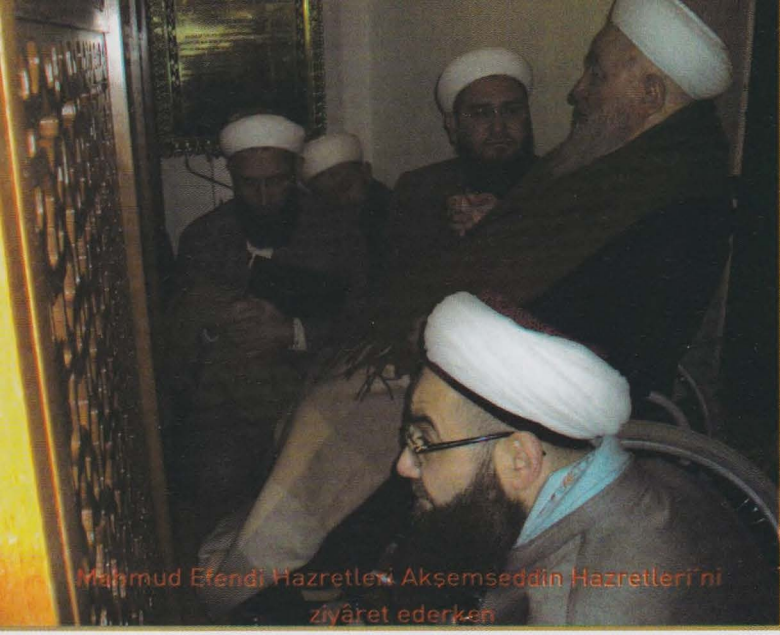

Bayram Namazı

Üstâdımız Hazretleri abdest tâzeledikten sonra Akşemseddin Câmii-i şerifine dâhil olduklarında cemaat farzı bitirmişlerdi. Sünnetleri kıldıktan sonra bu fakiri imam ettiler. Namazın bitiminde Câmii-i şerifin imam ve cemaatinin ziyaretlerini kabul ettiler. Daha sonra türbe-i şerife ziyârete geçildi. Kendileri Yasîn-i Şerifin ilk sayfasını okuduktan sonra bizler diğer sayfaları ve süver-i şerifeyi okuduk. Sonunda kendileri kısa bir duâ yaptılar ve: **"Bu zatlar İstanbul'u fethettiler, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in müjdesine mazhar oldular. Ebû Eyyûb el-Ensârî (Radiyallâhu Anh)ın kabri-i şerifini keşfetmek de bu zâta nasip oldu. Hazret-i Fatih kabri-i şerifin tespiti için çok ısrarcı oldu, defaatle çadırına girip çıktı. Sonunda Akşemseddin Hazretleri ona: 'Tam da seccademizi onun kabri üzerine sermişiz, burayı kazan' deyince, hemen oranın kazılması emredildi. Bir zaman sonra küfi hat ile 'Hâzâ Kabru Ebû Eyyûb' yazısı çıktı. Sonra Hazret-i Hâlid'in ayakları zuhur edince Hazret-i Fatih onu öpmek için eğildi, o zaman Hazret-i Hâlid ayaklarını çekti. Bunu Efendi Babamdan dinlemiştim. İşte bu bereketlere Akşemseddin Hazretleri sebep oldu. Bu ne büyük insan"** diye beyanda bulundular.

Aslında Efendi Hazretlerimizin bu ziyâreti, mânevî fetihlerin ikinci basamağıydı. Kendileri Memorial Hastanesinde yatarlarken yanlarında bulunan Hacı Annemiz ile Muhammed Hoca Efendi'ye: **"Beni doğrultun, Sultan Fatih ziyâretime geldi"** dediklerinde hakikatte mânâ âleminde neler olup bittiğinin işaretini vermişlerdi.

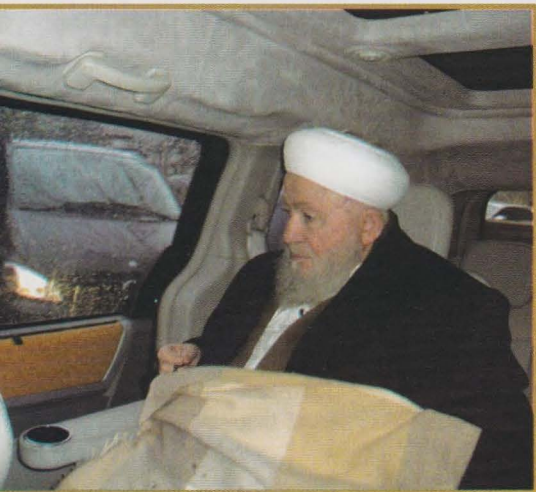
Mahmud Efendi Hazretleri Akşemseddin Hazretleri'ni ziyâret ederken

Daha evvel de yine hastaneyeyken: *“Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) İbn-i Mes’ûd (Radiyallâhu Anh) ile birlikte ziyâretime geldi”* buyurarak, kendisinin *Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* ile yakazaten (uyanık halde) görüşebilen pek ender zevât-ı kiramdan olduğunu açığa vermişti. Ama bütün bu kerâmetler kiminin îmânını, kiminin de şüphesini artırdı, hâlâ da arttırmaya devam ediyor. *Allâh-u Te’âlâ*’ya sonsuz hamd-ü senâlar ederiz ki bizleri ve sizleri duyduklarıyla inançları müzdâd olan sü’adâ zümresine ilhâk eyledi.

İşte Üstâdımız Hacı Mahmud Efendi Hazretleri hastaneden çıkıp eski sağlığına kavuştuktan sonra ilk önce İstanbul fethinin hazırlıklarının yapıldığı o zamanki pâ-yi taht olan Edirne’yi ziyâret ettiler. O yolculukları esnâsında sıralı: *“İstanbul elbette feth olunacaktır, o ordunun emîri ne güzel emir, o ordu da ne güzel ordu”* hadîs-i şerifini tekrarladılar ve İstanbul’un fethiyle ilgili müzâkerelerde bulundular. Dönüşlerinde: *“Bütün bir gün Hazret-i Fatih’le meşguldük”* buyurdular. Şimdi de bu mânevî fütühâtın ikinci kademesi olarak fethin mânevî komutanı olan Akşemseddin Hazretleri’ni ziyâret ettiler. Gerçekten de bütün bu hâdiseler bir tesâdüften ibâret olamazdı. Mutlaka bunların ardında bizim görmediğimiz nice hikmetler vardı.

Efendi Hazretleri, Akşemseddin Hazretlerinin türbesinden çıkışlarında Gönyük’ün eşrâfından bir takım zevâtın ve çevre illerden toplanan ihvân-ı kirâmın tâzim

ve hürmetleriyle karşılandılar. Daha sonra kendisini evine dâvet eden eşraftan birinin bu dâvetine icâbet buyurdular. O evde bir süre istirahat buyurduktan sonra ikinci namazını edâ ettiler. Tam dönüşe hazırlanmıştı ki: *“Bu büyüklerin civârında kalmak büyük şereftir, bunlar İstanbul’u fethettiler”* buyurarak o gece orada kalma

azmini izhar ettiler. Tabî bu söze karşı kimsenin bir şey diyecek hâli kalmamıştı. Çokları orada kalınacağını hesap ederek yola çıkmadıysa da zuhûrâta tâbî olmaktan başka çâre yoktu. Anlaşılan Akşemseddin Hazretleri Üstâdımız Hazretlerini orada misâfir etmişti.

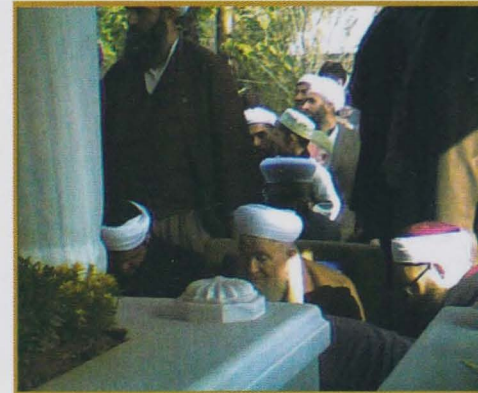
Ev sâhibinin cömert tavrı ve hürmetli ikramları ile o geceyi orada geçirdik. Bir ara Muhammed Hoca Efendi: “Efendim, Akşemseddin Hazretleri sizi burada misâfir etti” deyince Efendi Hazretleri: *“Sorma, sorma”* buyurarak onu tasdik ettiler. O gece ve sabahında Üstâdımız Hazretleriyle nice tatlı sohbetler ettiysek de maalesef burada bunların tümünü yazabilme imkânına sâhip değilim.

Bayramın üçüncü günü kaldığımız hânedan çıktığımızda kuvvetli bir yağmur yağıyordu ki, bu tam duâların kabul saati demektir. Ben doğruca yola koyulup, namazı yolda bir yerde kılarız diye düşünürken bir de baktım ki, Efendi Hazretlerimizin arabası Akşemseddin Hazretlerinin Câmî-i şerifine yöneldi. Tam da ezan okunuyordu, bu sefer cemaate yetişmiştik. Namazın akabinde İmam Efendi benden aşr-ı şerif okumamı talep etti. Bu fakire de Fecr Süresi’nin âhîrini tilâvet nasîp oldu. Daha sonra tekrar türbe-i şerifin ziyâretine geçildi. Yine Efendi Hazretlerimizin Yâsin-i Şerif’in ilk sayfasını okuması beklenirken birden bire gözlerini yumarak kabr-i şerife teveccüh ettiler ve bu hal üzere yirmi dakika kadar hiçbir şey okumadan huzur üzere oturdular. O sırada üzerimize yüklenen ağır tecellîler nedeniyle hiçbirimiz başımızı kaldırıp da Efendi Hazretlerimizin yüzüne bir kere olsun bakacak tâkat bulamadık. Fakir büyük bir sekinete kavuşarak tevessülde bulunurken sanki saatlerce dalmış ve orada kalmış gibi başımı kaldırdığımda beynimdeki bütün düşünceler silinmiş gibiydi. Sırtımdaki ağır yükler üzerimden alınmıştı. Orada bulunanlardan her birimiz aynı anda kendimize gelip Efendi Hazretlerimizin yüzüne baktığımızda kendileri Yâsin-i Şerif tilâvetine başladı. Sonra ardından biz tamamladık, en sonunda kendisi duâ buyurarak büyük bir huzur içerisinde kabr-i şeriften ayrıldılar.

Kim bilir o yirmi dakika esnâsında nice müşkiller halledildi, kimlerin darına yetişildi, dînimiz ve yolumuz adına hangi tebşîrât ve temînât ahz edildi. Daha neler neler görüşüldü.

Biz bunları bilmekten âciz kullar olarak sâdece şunu kesinlikle bilmekteydik ki, Üstâdımız Hacı Mahmud Efendi Hazretleri gibi zamanının Ğavsı olan bir zat her yerde dara düşen herkesin imdâdına yetişen bir medetti.

Allâh-u Te’âlâ cümlemizi bu mübârek zâtın dünyada muhabbet ve himmet dâirelerinden, âhirette de himâye ve şefaahat sahalarından mahrum eylesin. Rabbimiz cümlemizi bu yüce zâtın elinde seyr-i sülûkümüzü itmâma muvaffak eylesin. Kendisine hayırlı uzun ömürler, sıhhat-ü âfiyetler ve daha nice hayırlı hizmetler nasip eylesin. *Allâh-u Te’âlâ* “âmin” diyen kuluna rahmet eylesin. Âmin! Yâ Mu’in.

Canımızın cânı Efendi Babamız El hâc Ali Haydar el-Ahishavî (kuddise sirruhû) Hazretleri'nin, Şeyhi Emcedleri el Hâc Ali Rıza el-Bezzaz (kuddise sirruhû) Hazretleri'ne recâ ve niyâz nâmesidir.

Bu emr-i celile imtisal ancak aşk ve muhabbet ehline müyesserdir. Bî gânelerin kârî müşkilidir.

Denizli İbrahim Efendi'ye Şükranlarımızı Arz Ederiz.

Kelâmın bildirir billâh,
Kemâli yâri ey Şeyhim,
Cemâlin gösterir vallâh,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Kemâliniz kemâlüllâh,
Cemâliniz Cemâlüllâh,
Sizi gören görür billâh,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Her kim sohbetine varır,
Hüsn-ü yardan haber alır,
Lisânın vasfedip durur,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Sohbetin feyz-u rahmettir,
Teveccühün inâyettir,
Himmetin hep hidâyettir,
Visâli yâri ey Şeyhim.

Hüsnünüze olan âgâh,
Hüsnü yâri görür nâgâh,
Görmek ister bu rûyî siyah,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Sizi bulan bulur yâri,
Verir yâr yoluna vâri,
İsterim ben verip seri
Visâli yâri ey Şeyhim.

Siz ey Şeyhim emînullâh,
Bu âleme rahmetüllâh,
Bulur sizden ibâdüllâh,
Visâli yâri ey Şeyhim.

Nola sizi bulabilsem,
Visâlinize erebilsem,
Ölmeden bir bulabilsem,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Geldim size Allâh için,
Sevdim sizi Allâh için,
Lütfeyle gel Allâh için
Visâli yâri ey Şeyhim.

Durdum ey dost livechillâh,
Kapınıza livechillâh,
İsterim ver livechillâh,
Visâli yâri ey Şeyhim.

Kapınızın bir kıtmîri,
Yüzü kara bu Haydar'ı,
Sizden ister bu serseri,
Visâli yâri ey Şeyhim.

Bu cân ister sizi bulsun,
Yâ siz cânına alsın,
Sizinle birleşip dursun,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Bu cân şeyhim sizi özler,
Sizinle dostunu izler,
Gece-gündüz sizden gözler,
Visâli yâri ey Şeyhim.

Bu cân büyük ümit besler,
Semme vechüllâhi ister,
Lütfeyle gel yeter göster,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Bu cân arar ol nigâri,
Sizinle bulmak efkâri,
Ölmeden buldurun bâri,
Visâli yâri ey Şeyhim.

Şeyhim benim yüzüm kara,
Siz vasledin o dildâre,
Görmek ister bu bî çâre,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Bu canda cân olan Şeyhim,
Bana Hakk'tan emân Şeyhim,
Kıl derdime dermân Şeyhim,
Visâli yâri ey Şeyhim.

Bana Hakk'tan hüdü geldin,
Hüsn-ü yâri haber verdin,
Göstermeyi vaad eyledin,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Bana ey dost medet ettin,
Hâlîme merhamet ettin,
Derûnüme sen dert ettin,
Visâli yâri ey Şeyhim.

Kalmıştım berrû yâbanda,
Yok idi mislim isyanda,
Bilmezdim ben bu âlemde,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Himmetini bülend ettin,
Beni kemende bend ettin,
Durmayıp hep de pend ettin,
Kemâli yâri ey Şeyhim.

Îsâ gibi geldin bana,
Nefh-i rûh eyledin cânâ,
Vasfeyledin önden sona,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Gönül sarayına girdin,
Sivâyı levhadan sildin,
Yerine münakis kıldın,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Düşürdün ateşi cânê,
Yanar ateşe pervâne,
Arar şimdi bu divâne,
Visâli yâri ey Şeyhim.

Karar yok şimdi gönlümde,
Ülfeti yok hiçbir ferde,
Durmaz arar her bir yerde,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Ayak türâbınız Hayder,
Derdin ancak size söyler,
Sizden başka kimden diler,
Visâli yâri ey Şeyhim.

Gel imdi Allâh aşkına,
Kerem kıl Allâh aşkına,
Göster gel Allâh aşkına,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Valvarırım Allâh için,
Aç gözlerim Allâh için,
Göster görem Allâh için,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Elim tut ey cânım cânî,
İlet Hakk'a bile beni,
Göster verem hemen cânî,
Cemâli yâri ey Şeyhim.

Düştüm ey dost kaldırınız,
Tattırınız doyurunuz,
Yeter atk buldurunuz,
Visâli yâri ey Şeyhim.

Yeter ey dost recâm verin,
Yâr aşkına bir câm verin,
Evvel âhir encâm verin,
Visâli yâri ey Şeyhim.

Aşk oduna yandırınız,
Vaslı yâre erdiriniz,
Ölmeden önce buldurunuz,
Visâli yâri ey Şeyhim.

Allâh sizden râzı olsun,
Tecellide dâim kılsın,
Kıl himmet Haydar da bulsun
Visâli yâri ey Şeyhim.

M. İSLAMOĞLU CENNET VE CEHENNEMİN SONSUZLUĞUNU İNKÂR EDİYOR

“

Ehl-i Kitaptan olsun müşriklerden olsun bütün kâfirler cehennem ateşinde hiç çıkmamak üzere ebedî kalıcıdır.” buyuran Allâh-u Te’âlâ’ya hamd-ü senâlardan, “Cehennemdekiler orada dünyadaki her çakıl taşı sayısınca bir sene kalacaklarını bilseler elbette sevinirdiler, çünkü onlar için sonsuzluk vardır.” buyuran Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e ve Âl-i Ashâbına salât-ü selamlardan sonra!

Bilerek veya bilmeyerek Ehl-i Sünnet’in görüşlerini temelinden sarsmayı âdet hâline getirenler, bir türlü başarılı olamamıştır. Yüzyıllardır çürütülmüş olmalarına rağmen, aynı iddiaların borazanlığını yapacak birileri mutlaka olmuştur.

Nedense son asırlarda bu kişilerin sesleri daha fazla yükselmiş, hakîkatin müdâfilerinin sessizliğinden istifâde etmeye çalışarak meydanı boş zannedip ifsadlarını sürdürmüşlerdir. Bu muhtillerin günümüzdeki mümessillerinden biri de M.İslamoğlu’dur. Bu yazımızda da onun cennet ve cehennemin sonsuzluğunu inkâr eden talih-siz açıklamasına yer verip, bu fikri yerden yere vurmaya çalışacağız.

İslamoğlu’nun kendisine sorulan bir soruya web sitesinde (www.mustafaislamoglu.com/sorular.php) verdiği cevâbı aynen aktarıyoruz.

“Bakara suresinde Cennet ve nar’ın ilk geçtiği yerde bu konudaki farklı görüşleri bir müfessirin ilim namusu gereği zikrettim. Bir önceki kasette/CD’de başkalarının görüşünü naklettim. Bir sonraki derste kendi görüşümü naklettim. O da şuydu: cennet ve cehennemin zamanı gaybî bir konudur. Bu konuda konuşmak gaybî taşlamaktır. Bunu Allah bilir. Bize düşen cehennemden sakınmak cenneti hak etmektir.”

Evet, İslamoğlu’nun hezeyanları burada sona erdi.

Şunu baştan söyleyelim: Cehennem var oldukça kâfirlerin oradan çıkmayacağı hükmü tüm İslam âlimlerince söz birliğiyle sâbittir. Hiçbir şekilde hiçbir görüşü kabul edilmemiş ve bâtil mezheb olduğuna ittifak edilmiş Cehmiyye mezhebi’nin kurucusu el-Cehm b. Safvân’dan başka “Fenâ-i cennet ve nâr (cennet-cehennemin yok olacağı)” görüşünü savunan olmamıştır.

Cehennem yok olmadan kâfirlerin oradan çıkacağını ise hiçbir âlim, hattâ el-Cehm b. Safvân dahî söylememiştir.

Oysa cennetin ve cehennemin sonsuzluğunu beyân eden birçok âyet-i kerîme ve hadîs-i şerîf mevcuttur. Şimdi bunlardan bir kısmını, özellikle de cehennemin sonsuzluğunu ifâde eden delilleri zikredecek olursak:

“Şüphesiz suçlular cehennem azabında devamlı kalacaklar. Azapları hafifletilmeyecektir. Onlar azap içinde kurtuluştan ümit kesmişlerdir.”

(Zühurf Süresi: 74-75)

“Şu muhakkak ki, Allâh kâfirleri rahmetinden kovmuş ve onlara çılgın bir ateş hazırlamıştır. (Onlar) orada ebedî kalırlar ve ne bir dost bulabilirler, ne de bir yardımcı.” (Ahzâb Süresi: 64-65)

“Allâh’a ve peygamberine kim karşı gelirse ona, içinde sonsuz ve temelli kalınacak cehennem ateşi vardır.” (Cinn Süresi: 23)

“Ateşten çıkmak isterler, fakat onlar oradan çıkacak değildirler. Onlar için devamlı bir azap vardır.” (Mâide Süresi: 37)

“İnkâr edenlere de cehennem ateşi vardır. Öldürülmezler ki ölsünler, cehennem azâbı da onlara biraz olsun hafifletilmez. İşte Biz, küfürde ileri giden her nankör böyle cezâlandırırız.”

(Fâtır Sûresi:36)

“Ama (kâfir olan) fâsikların barınakları ateştir. Oradan her çıkmak istediklerinde oraya geri çevrilirler ve kendilerine: “Haydi tadın o ateşin yalanlayıp durduğunuz azâbını!” denir.

(Secde Sûresi:20)

Görüldüğü gibi âyetler cehennemnin sonsuz olduğunu bildirmekle birlikte, azâbın devamlı ve elemli olduğunu da açıkça söylemektedir. Yine cehennemnin ebediliğini bildiren birçok âyetten bir kaç şöyledir:

“Hayır! Kim bir kötülük eder de kötülüğü kendisini çepeçevre kuşatırsa işte o kimseler cehennemliklerdir. Onlar orada devamlı kalırlar.”

(Bakara Sûresi:81)

“İnkâr edip zulmedenleri Allâh aslâ bağışlayacak değildir. Cehennem yolundan başka bir yola çıkaracak da değildir. Onların iletilecekleri tek yol cehennem yoludur. Orada ebedî olarak kalacaklardır. Bunu yapmak Allâh için pek kolaydır.”

(Nisa Sûresi:168-169)

“Siz ve Allâh’ın dışında taptığınız şeyler cehennem yakıtıdır. Siz oraya gireceksiniz. Eğer onlar birer tanrı olsalardı oraya (cehenneme) girmezlerdi. Hâlbuki hepsi orada ebedî kalacaklardır.”

(Enbiyâ Sûresi:98-99)

Cehennemnin Sonsuz Olduğunu Açıkça Söyleyen Hadis-i Şerifler:

Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Resûlullâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

“Her kim bir dağdan yuvarlanır da kendini öldürürse o da cehennem ateşinde ebedî ve dâimî olarak yuvarlanacaktır. Her kim zehir içer de kendini öldürürse o kimse de, zehrini cehennem ate-

şinde ebedî ve dâimî kalarak içecektir. Her kim kendini bir demir parçasıyla öldürürse, demiri elinde, onu karnına saplar bir hâlde cehennem ateşinde ebedî ve dâim olarak kalacaktır.”

(Buhârî, Tıbb:55, 5442, 5/2179; Müslim, İman:47 no:109, 1/103-104)

Ebû Sa‘îd el-Hudrî (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlullâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

“**K**ıyâmet günü (ehl-i cennet, cennete, cehennemlikler de cehenneme ayrıldıktan sonra) **alaca bir koç sûretinde ölüm getirilecek. Bir dellâl: ‘Ey Cennet halkı!’ diye bağırarak, cennettekiler hemen boyunlarını uzatıp başlarını kaldırarak ve bakacaklar. Dellâl: ‘Bunu tanıyor musunuz?’ diye soracak. Ehl-i Cennet’in hepsi onu görerek: ‘Evet tanıyoruz, bu ölümdür’, diyecekler. Sonra dellâl: ‘Ey Cehennem halkı!’, diye yüksek sesle seslenecek, onlar da boyunlarını uzatıp başlarını kaldırarak bakacaklar.**

Dellâl: ‘Bunu tanıyor musunuz?’ diye sorunca onlar da onu görerek: ‘Evet tanıyoruz, bu ölümdür’, diyecekler. Ardından **koyun sûretindeki ölüm (Cennet’le Cehennem arasında) boğazlanacak. Sonra dellâl: ‘Ey Cennet halkı! Cennette ebedî yaşayacaksınız, artık ölüm yoktur’. (Cehennem halkına da) ‘Ey Cehennemlikler siz de karargâhınızda ebedisiniz, size de ölüm yoktur!’ diyecek.**

(Müslim, Kitâbü’l-Cennet:13, no:2849, 4/2188; Buhârî, Tefsîr:221, no:4453, 4/1760; Tirmizî, Kitâb-u Tefsîri’l-Kur’ân, Hadis no:3156)

Mu‘âz b. Cebel (Radıyallâhu Anh) şöyle demiştir: **Rasûlullâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) beni Yemen’e gönderdi. Oraya varınca halka şöyle dedim:

Ey insanlar! Kuşkusuz ben size **Rasûlullâh** tarafından gönderilmiş bir elçiyim. Muhakkak Allâh’a dönüş, cennet ya da cehennemden birine dönüştür. Bu dönüş ölümsüz olacak, oradan ayrılma olmayacak ve cesetlerinize ölüm sirâyet etmeyecek şekilde bir dönüştür.”

(Süyûtî, el-Câmi‘u’s-Sağîr, no: 852)

Daha birçok meşhur hadîs-i şerîf, kalbinde zerre îman bulunan kimsenin cehennemden çıkacağını, kâfirlerin ise ebediyen çıkamayacağını bildirir.

Şefaitle ilgili tevâtür derecesine ulaşmış birçok hadis günahkâr mü’minlerin cehennemden çıkarılacaklarını açık bir şekilde ortaya koyar ve bu hüküm sâdece günahkâr Müslümanlara hastır.

Faraza kâfirler de cehennemden çıkacak olsalardı, onlar da günahkâr Müslümanlar gibi olurlardı ve şefaathadîslerinin hiçbir anlamı kalmazdı. Zîrâ herkes cehennemden çıkacaksa tahsisin ve Peygamberin şefaatinin hiçbir anlamı ve önemi olmazdı!

Cehennemnin sonsuz olduğuna dâir Sahâbe ve Tâbi‘în’in icmâ‘ı (görüş birliği) vardır.

İbn-i Hazm, üzerinde icmâ‘ bulunan meseleleri zikretmek maksadıyla kaleme aldığı “**Merâtibu’l-İcmâ‘**” isimli eserinde “Bekâ-i nar (cehennem devamlı olması) meselesini de zikretmiş ve şöyle demiştir: “...Cehennem hak olduğunda, buranın ebedî bir azap yurdu olduğunda, kendisinin ve içindekilerin sonsuz ve ebedî olarak devam edip, fenâ bulmayacağında ittifak etmişlerdir...” demiştir. (İbn Hazm, Merâtibu’l-İcmâ‘, sh:268)

Bu esere “**Nakdü Merâtibi’l-İcmâ‘**” adıyla bir tenkit yazmış olan **İbn-i Teymiyye** bile, birçok sapık görüşüne rağmen yukarıdaki satırlar hakkında tek kelime etmemiştir.

Allâme **Muhammed Zâhid el-Kevserî** (Rahimehullâh) şöyle der: “**İbn-i Hazm** gibi icmâ‘ meselelerinde son derece şiddetli davranıp her bir icmâ‘ı kabul etmeyen kişinin kabul ettiği icmâ‘ en yüksek mertebede bir icmâ‘ olur.” (Muhammed Zahid el-Kevserî, Makâlât; “Mes’eletü’l-hulûd” 328)

Bütün bu zikredilenlerden anlaşıldığı üzere; Ehl-i Sünnet itikâdı; cennetin, cehennem ve içindekilerin sonsuz olduğu, cehennem ehlinin azâbının hafifletilmeyeceği şeklindedir. Bunda ihtilaf eden hiçbir Ehl-i Sünnet âlimi yoktur. Sıraladığımız bu delillere daha birçoğunu eklemek mümkündür.

İSLAMOĞLU SAHÂBEDEN GELEN RİVÂYETLERİ KASITLI OLARAK ÇARPITMIŞTIR

İslamoğlu cehennem son buluşma dâir görüşüne itiraz eden kişiye cevâben: “Siz yanlış adrese kıziyorsunuz. Hz. Ebubekir’e, Hz. Ömer’e, Hz. Abdullah b. Mes’ud’a kızmanız, onlara hesap sormanız lazım. Onlara hesap sormanız gerekirken bana hesap sormanız adil değildir.” demiştir.

Oysa biz gösterdiği kaynağa bakınca gördük ki, görüşünü dayandırdığı sahabeden **Ebû Bekr** (*Radyallâhu Anh*)a âit böyle bir görüş, ne onun kaynak verdiği **İbnü'l-Kayyim**'in kitabında, ne de başka bir yerde mevcut değildir. Şu halde “bana demediğimi dedin diyorlar” ve “iftira ediyorlar” diyen kendisi kendisini vasıflasın!

Cehennem müebbed olmadığına dâir, **Ömer** (*Radyallâhu Anh*)a nispet edilen sözü ise kasıtlı olarak yanlış yorumlamıştır. Çünkü o söz:

“Şâyet cehennem ehli cehennemde, içiçe girmiş yoğun kumlar miktârı uzun zaman kalacak olsalar da, sonunda çıkacakları bir gün gelir.” mânâsında değildir. Aksine: “**Kumlar sayısınca cehennemde bekleyecek olsalardı bile, günün birinde çıkarlardı.**” şeklindedir ki bu: “Kum tanelerinin bir sonu vardır, ama onlar sonsuz bekleyecekleri için hiç çıkmayacaklar. Çünkü kum yığınları tükenir, ebedi olan cehennem müddeti tükenmez.” demektir.

Bu mânâ tıpkı **Taberânî**'nin, **Abdullâh ibni Mes'ûd** (*Radyallâhu Anh*)dan naklettiği:

“**Cehennem ehline: ‘Bütün dünyâda bulunan çakıl taşlarının sayısı kadar uzun müddet orada kalacaksınız!’** denilse, elbette sevinirlerdi. Cennet ehline de: **‘Bütün dünyâda bulunan çakıl taşlarının sayısı kadar uzun müddet kalacaksınız!’** denilse, kuşkusuz hüzünlenirlerdi. Fakat onlar için sonsuzluk kesinleşmiştir.” (*Taberânî, el-Mu'cemü'l-Kebîr, no:10384, 10/179-180*) hadîs-i şerîfine uygun düşmektedir.

Demek ki böyle bir şey onlara denilmeyeceği gibi, cehennem ehli de kumlar miktârı kalıp çıkmayacaktır.

Ebû Hureyre, **İbn-i Mes'ûd** ve **Abdullah b. Amr b. el-Âs** (*Radyallâhu Anh*)ün: “Cehennem üzerine öyle bir zaman gelecek ki içinde kimse kalmayacak” sözlerine gelince, bu söz günahkâr Müslümanlar hakkındadır. Zîra **İbn-i Mes'ûd** (*Radyallâhu Anh*)a âit bu rivâyetin râvîsi olan **Ubeydullah b. Mu'âz**: “Ulemâmız bu hadîs hakkında: ‘Bununla günahkâr Müslümanlar kastediliyor’ demiştir” ki, Müslümanların sonunda cehennemden çıkacağı zaten ittifak konusudur.

Yine **İbn-i Mes'ûd** (*Radyallâhu Anh*)a âit sahih rivâyetler, cehennemden çıkacak olanların günahkârlar olduğunu bildirir. Onun bu görüşünü nakleden sahih rivâyetleri büyük Muhaddis ve Fakîh **İmam et-Tahâvî** (*Rahimehullâh*)ın “**Müşkilü'l-âsar**” (14/341) isimli eserinde ve “**Musannef**”lerde açık bir şekilde görüyoruz.

İmam **Beğavî** (*Rahimehullâh*) bu iki rivâyeti Hud Sûresi:107. âyet-i kerîmesinin tefsirinde zikretmiş ve sonrasında: “Ehl-i Sünnet katında bu rivâyeti sahih sayacak olursak, mânâsı: ‘Orada îman sâhibi kimse kalmayacaktır. Kâfirlerin yeri olan cehennem ise ebediyen dolu kalacaktır.’ şeklinde olur.” demiştir ki, bu görüş bizzat rivâyeti yapan **Beğavî** (*Rahimehullâh*) tarafından bu rivâyetin mânâsının serhi demektir.

Geride zikredilenleri esas alınca, mânâ mecbûri olarak: “**Kâfirler cehennemde ebedî kâhrlarken günahkâr Müslümanlar orada ne kadar uzun zaman kalmış olsalar da elbet bir gün çıkacaklardır**” şeklinde olur ki, bu da Ehl-i Sünnet'in itikâdıdır.

BÂTILDA İSTIKRAR OLMAYA-CAĞINA GÖRE İSLAMOĞLU'NUN BU GÖRÜŞÜ DE TUTARSIZDIR

İslamoğlu'nun ‘Cehennem son bulup-bulmayacağı’ hakkındaki görüşünü üç madde hâlinde ele alıp tutarsızlığını beyan edelim.

- 1) Meselede dayandığı kaynağı,
- 2) “Huld” ve “Ebed” kelimeleri,
- 3) “Cehennem ebedîliği gaybî bir meseledir” şeklindeki sözü.

Aslında yukarıdaki izahattan sonra konuşmanın gereği olmadığını, zâten hakkın anlaşılacağını, bu konuda konuşmanın fuzûlî olacağını söylemek mümkünse de, reddiyemizin asıl yazılma gâyesi; Müslüman kardeşlerimizin bu çeşit tutarsızlığı savunan birisinin zehirli oklarına hedef olup, ileride doğacak daha büyük ihtilaf ve şiddetlerin içine çekilmesini önlemektir.

1) İslamoğlu'nun bu meselede dayandığı kaynağı: İslamoğlu'nun dayandığı sahâbe delillerinin onu desteklemediğini yukarıda anlatmıştık. **Ebû Bekr** (*Radyallâhu Anh*)dan yaptığı rivâyet ise tamamen asılsızdır.

Burada şunu söylemeliyiz: Bu hüsusta gelen rivâyetlerin cehennem ehlinin ebedî olarak orada kalmayacaklarını söylediklerini varsayacak olsak bile, bu rivâyetler “Merfû” hadîs hükmünde olur. Böyle olunca da Kur'ân âyetlerini bunların doğrultusunda tevîl etmektense, bunları Kur'ân âyetlerine ve diğer birçok sahih hadîse muvâfık anlamak gerekir. Zaten bu hadîs-i şerîfler, âyet-i kerîmeleri ve sahih hadîs-i şerîfleri neshedecek kuvvette değildirler. Kaldı ki zayıf hadîsle, fezâil-i e'mâl (faziletli ameller) bâbında amel edilmesi câizse de, böyle itikâdî bir konuda âyet-i kerîmelerin ve sahih hadîslerin beyânına rağmen zayıf bir hadîse tutunmak ilmî emânetle bağdaşmaz.

Görüldüğü üzere İslamoğlu gibi tahrifçiler bir hakkı iptal uğrunda Buhârî-Müslim gibi en sahih kaynakların rivayetlerini bile uydurma kabul etmekte ama bir bâtili ispat noktasında en zayıf kaynakları dahi mesned kabul etmekte, orada geçen rivayetleri ise aslı manaları üzere değil, kendi ke-yiflerince yorumlamaktadırlar.

2) İslamoğlu: “Bir Kur’an talebe-si olarak Kur’an’daki “huld” ve “ebed” kelimelerini tahlil ettim.” diyor.

Bir bakalım öyle mi? Arap lügatlerinin en büyük ve en önemlisi olan *“Lisânü'l-Arab”* ve *“es-Sıhah”*ta “huld” maddesinde, bu kelime ile ilgili şöyle der: “el-huld”; bir yerden çıkmamak üzere orada devamlı kalmaktır. “Dârü'l-Huld” de âhiretin ismidir. Çünkü ehli orada ebedî kalacaktır.

“Huld” kelimesinin “Sonsuzluk” mânâsında olduğunun delillerinden biri de; bir yerde devamlı olmayıp uzun müddet kalacak olan biri hakkında “hâlid” kelimesinin istîmâlinin mecâzî oluşudur.

Yaşlandığı halde saçlarına ak düşmeyen bir kişiye “muhal-led” denilmesi, “sanki hiç ölmeyecek” mânâsında mecazdır ki bu da söylediğimiz mânâyı teyit eder mâhiyettedir.

“Ebed” kelimesine gelince, acaba İslamoğlu hangi lügatta “ebed” veya “huld” kelimesini araştırmış da kendine tutanak bulmuş(!) bunu ibraz etse de bir görsek. Oysa ki bütün lügatlar bunun aksini söylemektedirler.

*“Lisânü'l-Arab”*ta zikredildiğine göre; “ebed” kelimesi; dâim, te’bîd ve mekân lafızları ile birlikte kullanıldığında “hiçbir şekilde çıkmamak üzere sonsuz ikâmet” manasındadır.

Mısır halkının “te’bid” kelimesini sınırlı zaman hakkında kullanmaları ise onların örfü olup Kur’an-ı Kerim’in lügatı değildir.

Allâh-u Te’âlâ Rasûlüne hitap ederek:

“(Ey Muhammed!) Senden önce de hiçbir insanı ölümsüz kılmadık, sen öleceksin de, onlar sonsuz mu kalacaklar? Her canlı ölümü tadacaktır!” (Enbiyâ Sûresi:34-35) buyurmuştur.

İyice bakılacak olursa görülecektir ki, Allâh-u Te’âlâ “huld” tâbirini ölüme mukâbil getirmiştir. Yâni “Sen fâniysen, onlar bâkî mi kalır?” buyurarak “huld” ve “hâlidûn” kelimelerini “ölümsüzlük” ve “sonsuzluk” deki yaşayacak olanlar” mânâsında zikretmiştir. Eğer uzun müddet mânâsında olsaydı, o zaman mânâ; “Ey Muhammed! Senden önce de hiçbir insanı uzun ömürlü kılmadık, sen öleceksin de onlar biraz daha mı yaşayacak?” şeklinde olurdu ki bunun yanlışlığı ortadadır.

Çünkü Nûh (Aleyhisselâm)ın 950 seneden fazla yaşadığı Kur’an-ı Kerim’in nassıyla sâbittir. İşte bütün bunlar şunu göstermektedir ki Kur’an-ı Kerim’de geçen “Huld” kelimesini “Sonsuzluk” mânâsında tefsîr etmek “Hakikat”, diğer mânâlarda kullanmak ise “Mecaz”dır.

Ayrıca Kur’an lügatı konusunda mütehassıs olan Râğîb el-İsfahânî (Rahimehullâh) *“el-Müfredât”* isimli eserinde: “Ebed” kelimesi “Diğer zamanlar bölündüğü gibi bölünemeyecek uzun zamandan ibârettir.” demiştir. Bölünemeyecek zaman ise ancak sonsuz zamandır. (el-Müfredât, sh:12)

3) İslamoğlu’nun: “Cennet ve cehennem zamanı gaybî bir konudur. Bu konuda konuşmak gaybî taşlamaktır. Bunu Allah bilir. Bize düşen cehennemden sakınmak cenneti hak etmektir.” şeklindeki hezeyânının reddiyesine gelince:

Geride Ehl-i Sünnet’in görüşlerini zikrettik. Bunları okuyanların katî surette anlayacakları üzere; İslamoğlu bunca âyet-i kerîme ve hadis-i şeriflerin ve bütün Ehl-i Sünnet ulemâsının gaybî taşladığını söylemiş olmaktadır. Oysa gaybî taşlamak, delilsiz ve mesnetsiz konuşmak ve bilinmedik şey hakkında ahkâm kesmektir. Ehl-i Sünnet âlimlerinin tümü gaybî taşıyorsa, kendisi bu meselenin gaybî taşlamak olduğunu nereden bilmiş? Aslında bu sözle gaybî taşıyan ancak kendisidir.

Ama o *“bana iftira atıyorlar, Agıybet ediyorlar, kendi ayaklarına mermi sıkıyorlar”* gibi laflarla kendini mazlum ve mağdur konumuna koyup milletin merhametiyle ve hassasiyetiyle oynamaktadır! Bir taraftan, yeterince ilmi olmadan boyundan büyük işlere kalkışmakta, yeri geldiğinde Ehl-i Sünnet’in imamlarını gaybî taşlamakla itham etmekte, öte yandan insanlara: *“eleştiri yapmayalım”* diyerek lafebeliği yapmaktadır!

Bakın şu: “Mezheb kavgası yaparsak ittihadı sağlayamayız” diyene! Demezler mi adama: “Peki ya senin yaptığın ne?!”

Müslümanların ekserisinin mezhebi olan, hele hele ülkemizde Ehl-i Sünnet’in tamamının görüşü olan ve hiç kimsenin aksine bir görüşü bulunmayan bir konuda Ehl-i Sünnet’e “gaybî taşıyorlar” diye iftirâ atmakla ittihad sağlanabilir mi?!

Artık bize düşen; İslamoğlu gibilerin bid’at sayılacak sapık fikirlerinden uzak durup başkalarını da bu konuda uyararak ebedî cenneti kazanıp, sonsuz cehennemden kurtulmaya çalışmaktır. Zâten yakında âhirete gidildiğinde herşeyin hakîkati ortaya çıkacaktır. Ama bazıları hakkında o vakit çoktan iş işten geçmiş olacaktır. Allâh-u Te’âlâ cümlemizi son pişmanlıktan muhafaza eylesin ve pişman olacak kimselerin kendilerinden de, inançlarından da hıfz eylesin. Âmin!

AKŞEMSEDDİN HAZRETLERİ

Doğumu ve hayatı Osmanlı Devleti'nin yükselme devrine rastlayan Akşemseddin (Akşeyh) Hazretleri 1390 (792) yılında Şam'da dünyaya gelmiştir. Hacı Bayram-ı Veli Hazretleri'nin halifesi, Fatih Sultan Mehmet'in şeyhi, İstanbul'un da mânevî fâtihidir. Büyük bir âlim, kerâmeti zahir olan bir veliyyi kâmil, Fatih devrinin büyük tabip ve bilginlerindendir.

Nûrânî bir çehreye, rûhî bir beraklığa sahip olup saçının ve sakalının ak olması ve beyaz elbiseler giymesinden dolayı "Akşemseddin", "Akşeyh" adlarıyla meşhur olmuştur.

Asıl ismi Şemseddin Muhammed bin Hamza'dır. Evliyânın büyüklerinden Şihâbüddîn Sühreverdî'nin neslindedir. Soyu on beşinci batinında Hz. Ebû Bekr-i Sıddîk (Radıyallahü anh)'a ulaşır.

Yedi yaşına kadar Şam'da kalmış daha sonra babasıyla birlikte Amasya'nın Kavak nahiyesine gelip yerleşmiştir. Yedi yaşında hıfzını tamamlamış, keskin zekâsı ve üstün kabiliyeti neticesinde Amasya

ve Osmancık Medreselerinde kısa sürede "Fıkıh, Hadis, Tefsir, Mantık, Belâgat, Usûl-i Fıkıh, Akâid ve Hikmet" gibi ilimleri ikmâl edip ihtisas sahibi olmuştur. İlim tahsilini tamamladıktan sonra, Osmancık Medresesinde müderris olan Akşemseddin Hazretleri, derin dini ilimlerin yanında Eczacılık ve Tabâbet ilmini de tahsil etmiştir.

Akşemseddin Hazretleri'nin babası Şeyh Hamza da âlim ve velî bir zat idi. "Kurtboğan" adıyla meşhurdu. Ona "Kurtboğan" denmesiyle alakalı şöyle rivayet edilir: Şeyh Hamza vefât edip kabre konur. Ertesi günü kabristana gelenler Şeyh Hamza'nın bir elini kabrin dışında bulurlar. Hemen kabrinin yanında da ölmüş vaziyette bir kurt yatmaktadır. Meğer bu kurt o kabristana musallat olmuş, yeni mezarları bulur ve ölüyü mezardan çıkararak parçalamış. Şeyh Hamza defnedildikten sonra onu da parçalamak ve yemek isteyince, Şeyh Hamza mübârek elini uzatarak o kurdu orada boğmuş.

Bunu gören halk Şeyh Hamza'nın mübarek elini yeniden yıkamışlar

ve yıkanan el kendiliğinden kabre çekilmiş. Bu olaydan sonra kabrin üzerine bir türbe yapmışlar ve o günden itibaren bu türbe "Kurtboğan Türbesi" olarak anılmaya başlanmış.

Akşemseddin Hazretleri müthiş zekası ve gayreti sayesinde hızla ilerleyip genç yaşta müderris oldu. İtibarlı, hatırı sayılır ve tanınan bir âlimdi, ancak manevi olarak da olgunlaşıp işin hakikatine varmak istiyordu. Bunun yolu da bir veliyyi kâmile teslim olmaktan geçtiği için bu konuda araştırdı soruşturdu, çeşitli istişare ve istihareler neticesinde intisap etmek için iki zatta karar kıldı.

Biri Hâlep'teki Zeynüddin Hafî Hazretleri, diğeri Ankara'daki Hacı Bayram-ı Veli Hazretleriydi. Daha yakın olması hasebiyle önce Ankara'ya gitti. Fakat Hacı Bayram-ı Veli Hazretlerini kapı kapı teberrû toplarken görünce bu durum onun hiç hoşuna gitmedi. Nedenini, niçinini bile sormadan derhal geri döndü ve Hâlep yolunu tuttu. Fakat yolda gördüğü rüyalardan çok etkilendi. Rüyâsında boynuna takılan bir zin-

cir Hacı Bayram-ı Velî'nin elindeydi. Akşemseddin, Haleb'e doğru gitmek istedikçe Hacı Bayram-ı Velî zinciri çekiyordu. Tam boğulmak üzere iken uyanmıştı.

Bu mânevî yolda nasibinin Hacı Bayram-ı Velî Hazretlerinin elinden olduğunu anladı. Derhal geri döndü ve Hacı Hacı Bayram-ı Velî'nin dergâhına gitti. Oraya vardığında talebeleriyle tarlada çalıştığını öğrenince hemen oraya koştu, fakat Hacı Bayram-ı Velî ona hiç iltifat etmedi. Yemek vakti gelince talebelerine yemeği taksim etti ama Akşemseddin'in yüzüne bile bakmadı. Yemeğin artığını da köpeklerin çanağına döktürdü. Akşemseddin Hazretleri yaptığı hata sebebiyle nefsinin kınayarak "Sen buna lâıyk-sın!" dedi ve köpeklerin önüne konan yemekten yemeye başladı. Bu durumu gören Hacı Bayram-ı Velî onun bu tevâzusu sebebiyle yanına çağırttı ve affetti. "Zincirle zorla gelen müsâfiri böyle ağırlarlar." diyerek, onun gördüğü rüyaya da işaret buyurdu.

Böylece Akşemseddin Hazretleri şeyhinin gözüne girerek, tam bir teslimiyetle kısa zamanda tasavvuf yolunda büyük mertebeler katetti, nice manevi sırlar ona ayân oldu. Zâhirî ilminin yanında Bâtınî ilmini de tamamladı ve kemâl mertebelerine ulaştı. "Kerâmet-i Âliyyeye ve Makâmat-ı Seniyye"ye vasil oldu. Böylece Hacı Bayram-ı Velî Hazretlerinden mânevî icâzetini aldı.

Onun bu kadar kısa zamanda icâzet alması bâzı ileri gelen müridlere zor geldi. Hacı Bayram-ı Velî'ye: "Efendim diğer dervişlere kırk yıldır hilâfet vermediniz de, az bir zamanda Akşemseddin'e hilâfet verdiniz, hikmeti nedir?" diye sorduklarında, Hacı Bayram-ı Velî: "Bu zeyrek bizden her ne gördü ve işitti ise hemen inandı, itikad etti ve teslim oldu." buyurdu. O, bu itikad ve teslimiyetle başkalarının kırk yılda ulaşamadığı mertebeye kısa bir zamanda ulaştı. Zahirî ilimde çok önemli başarılar kazanmış ve tanınmıştı ama Hacı Bayram-ı Velî ile tanışmasından sonra daha çok tanındı ve şöhret buldu.

Hacı Bayram-ı Velî Hazretlerinin tahsil ve terbiyesiyle irşâd makâmı-

na yükselen Akşemseddin Hazretleri hocasından izin alarak Beypazarı'na yerleşti. Burada etrafında pek çok insan toplanınca "Kesrete düştük" diyerek, Çorum'un İskilip ilçesi Evlek köyüne yerleşti. Bir müddet sonra burada da "Kesrete düştüğünü" görerek ayrıldı ve Bolu'nun Göynük ilçesine yerleşti. Burada bir mescid ve değirmen inşâ etti, kendisine intisâb edip gönül veren mürid ve talebelerinin irşadıyla meşgul oldu.

Akşemseddin Hazretleri ayrıca iyi bir hekimdi, eczacılık ve tabâbet ilminde derin bilgisi vardı.

Çeşitli hastalıklara hangi otlardan hazırlanan ilaçların iyi geleceğini bilirdi. Bu husustaki ilmi dillere destan oldu. O devirde salgın hastalıklar binlerce insanın ölümüne sebep oluyordu. Bulaşıcı hastalıklar üzerinde de çalışmalar yaptı. O yıllarda "seretan" adıyla bilinen kanseri teşhis etti. Pek çok hastanın ve hastalıkların tedavisinde başarılı oldu. Bu sebeple ona "Lokman-ı Sâni / İkinci Lokman" denildi.

Tarihte ilk olarak hastalıkların mikroplardan meydana geldiğini ve karantinanın mantığını söyleyerek Pastör'den tam dört yüz sene önce "Mikrobu keşfeden ilk tabip" olur.

Akşemseddin Hazretlerine ayrıca, çeşitli hastalıkları tedavi etmesi sebebiyle "Tabîbu'l-Ebdân", mânevî irşadla ruh hastalıklarını tedavi etmesi sebebiyle de "Tabîbu'l-Ervâh" yani ruhların doktoru deniyordu.

Daha sonra Hacı Bayram-ı Velî'nin tavsiyesiyle Osmanlı Sultanı II. Murat, oğlu Mehmet (Sultan Fatih) için hoca olarak onu Göynük'ten saraya getirtti.

Fatih henüz beşikte iken Hacı Bayram-ı Velî'nin; "İstanbul'un fethi şu beşikteki yavru ile bizim köseye nasip olacak" buyurarak, İstanbul'un fethinin Sultan Fatih ile Akşemseddine nasip olacağını kerametiyile haber vermişti.

Akşemseddin Hazretleri Fatih'in eğitimiyle çok yakından ilgilendi, talebesinin şehzadelüğünde olduğu gibi, padişahlığında da yanından ayrılmadı. Onun bir çağ açıp bir

çağ kapayacak kadar büyük bir devlet adamı olmasında çok büyük etkisi olan Akşemseddin Hazretleri'nin, İstanbul'un fethinde padişahı yönlendirmede, askerinin kuvveyi mânevîyesini güçlendirmede çok büyük tesiri oldu.

Rivayet edilir ki: İstanbul'un fethinde kuşatmanın uzaması, bâzı devlet adamlarını ümitsizliğe düşürdü. Muhâsaranın devâm ettiği bir sırada Avrupa'dan asker ve erzak getiren gemiler, Osmanlı donanmasının müdahalesine rağmen şehre girmeyi başarınca, Bizans görülmemiş şenlikler yaparken Fetih ordusu çok üzüldü. Bunun üzerine padişaha gelen bâzı devlet adamları: "Bir ihtiyar derviş (Akşemseddin'in) sözüyle bu kadar zamandır muhasara ediyoruz, askerimiz kırıldı, hazine tükeniyor. İşte Frengistan'dan kâfire yardım da geldi. Fethetmek ümidi iyice azaldı." dediler. Yani muhâsaranın kaldırılmasını istediler.

Ama bütün bu olumsuz olaylara ve propagandalara karşı Akşemseddin Hazretleri Bizansın fethi için ısrar etti. Hem padişahı hem de askeri fethi karşı gayrete getirmeye çalıştı. O, şeyhinin: "İstanbul'un fethi şu beşikteki yavru ile bizim köseye nasip olacak" sözüne itikad ediyor ve bu fethin mutlaka tahakkuk edeceğine gönülden inanıyordu. Tüm bunlara rağmen bazı vezirlerin, muhasaranın kaldırılması yönündeki ısrarı devam edince, Akşemseddin Hazretleri İstanbul'un fethinin tarihini vererek "şu vakit olacak" diye haber gönderdi.

Netice, o büyük velinin buyurduğu gibi o tarihte İstanbul fethedildi.

Akşemseddin Hazretlerine; "İstanbul'un fethedileceği zamânı nasıl bildin?" diye sorulunca şöyle cevap verdi: "Kardeşim Hızır ile, ilmi ledünnîde İstanbul'un fethi vaktini çıkarmıştık. Kale fethedildiği gün, Hızır'ın yanında evliyâdan bir cemaatle hisara girdiğini gördüm. Fetihden sonra da Hızır kardeşimi kalenin üzerine çıkmış oturur hâlde gördüm."

Fatih Sultan Mehmet'in, hocası Akşemseddin Hazretleri'ne çok büyük bir sevgi ve saygısı vardı. Hatta İstanbul'a girişlerinde bunun en belirgin örneklerinden biri yaşanarak, bu durum meşhur bir hikayeye dönüştü.

Beyaz atına binmiş ordusunun önünde giden Fatih Sultan Mehmet, yanında onu yetiştiren hocalarından başta Akşemseddin, Molla Hüsvrev ve Molla Gürani olmak üzere İstanbul'a giriyordu. Fetih ordusunu karşılayan halk yol boyunca dizilmiş, ellerindeki çiçek demetlerini padişaha sunmak istediler. Tabi beyaz sakalı, vakarlı duruşu, bilge tavrıyla Akşemseddin Hazretleri'ni padişah sanıp çiçekleri ona uzatılar. Akşemseddin atını geri çekti ve göz ucuyla Fatih'i göstererek: "Sultan odur, çiçekleri ona veriniz" demek istedi. Bu sefer halk Sultan Fatihe yönelerek çiçekleri ona takdim etmek istediklerinde, o da hocası Akşemseddin'i göstererek: "Gidiniz, çiçekleri gene ona veriniz. Her ne kadar sultan ben isem de fethin manevi sultanı odur o, benim hocamdır" diyordu.

Daha önce İstanbul'u fethetmek için gelen, Halid ibni Zeyd Ebu Eyyub el-Ensârî (Radiyallahü anh) surların civarında şehit olmuştu. Kerâmetiyle Onun kabrini bulmasıyla alakalı olarak Evliya Çelebi, "Seyahatnâme"sinde şöyle anlatıyor:

"Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u fethederken, yetmiş yedi kibârı ehlüllah, Ebâ Eyyub'un kabrini tecessüse koyuldular. İçlerinden Akşemseddin: "Beyim, Alemdâr-ı Resulullah Ebâ Eyyübü'l-Ensârî bu mahalde medfundur, diyerek bir hiyâban-ı orman içre girdi. Bir secade yaydırıp namaza durdu. İki rekâtta sonra selâm verip tekrar secdeye vardı ve rahat bir uykuya dalmış gibi öylece kaldı. Birçok kişiler; "Efendi Hazretleri, Hz. Eyyüb'un kabrini bulamadığı için hicâbından uykuya vardı" diye târizler ettiler. Bir saat kadar sonra Akşemseddin Hazretleri seccadeden başını kaldırıp, mübarek gözleri kan çanağını andırır hâlde Fatih Sultan Mehmet Han'a hitâben: "Hünkârım, hikmet-i Hüdâ seccademizi tam Hazret'in kabri üzerine sermişler." dedi.

Bunun üzerine seccadenin bulunduğu yer derhal kazıldı, üç zira derinlikte, dört köşe yeşil bir somaki taş ortaya çıktı ve üzerinde küfi yazı ile, "Hâzâ Kabriü Ebâ Eyyüb-ül Ensârî" diye yazılmış olduğu görüldü. Taş kaldırıldığında, Hazret-i Eyyüb'un ter-ü tâze vücudu safran ile boyanmış kefeni içinde ortaya çıktı. Sağ elinde tunç bir mühür vardı. Taş tekrar yerine kapatıldı, üzeri örtüldü...

Bu konudaki bir başka rivayet de şöyledir:

Fatih Sultan Mehmed, Halid ibni Zeyd Ebu Eyyub el-Ensârî (Radiyallahü anh)'ın kabrinin bulunması ve bilinmesini hocasından ricâ edince, Akşemseddin Hazretleri dedi ki: "Şu karşı yakadaki tepenin eteğinde bir nûr görüyorum, ihtimal oradadır."

Derhâl padişahla oraya gittiler. Akşemseddin Hazretleri oradaki bir çınardan iki dal parçası aldı ve birini bir tarafa, diğerini az öteye dikerek: "Bu iki dal arası, Mihmandâr-ı Resûlullah'ın kabridir." buyurdu. Sonra geri döndüler.

Fâtih Sultan Mehmed Han hocasının söylediğine her ne kadar inanıyor olsa da, hiç şüphesi kalmaması için o gece dalların yerlerini değiştirtti ve eski yer kaybolmasın diye de oraya mührünü gömdürdü.

Sabah olunca hocasına Eyyub Sultan Hazretleri'nin kabrinin yerini tekrar tâyin etmesini ricâ etti, tekrar gittiler. Akşemseddin Hazretleri dalların dikildiği yere bakmadan doğruca gidip eski yerde durdu ve: "Dalların yeri değiştirilmiş, Hz. Hâlid'in kabri buradadır." dedi ve yanındakilere "Sultân hazretlerinin mührü de burada gömülür olsa gerek, çıkarın ve kendisine teslim edin." buyurdu. Akşam yapılan işlerden Akşemseddin Hazretleri'nin manen haberi olmuştu.

Bunun üzerine Sultan Fâtih'in kalbinde hiçbir şüphe kalmadı ve hocasına duyduğu muhabbet daha da ziyadeleşti. Hatta şöyle dediği rivayet edilir: "Ben İstanbul'un fethinden çok Akşemseddin'in zamanında yaşadığıma seviniyorum."

Yine Sultan Fatih'in: "Bir şâha

kul oldum ki, kulu sultan-ı cihândır. Bir şâha kul oldum ki, cihân âna gedâdır" beytini, Akşemseddin Hazretleri için söylediği ifade edilir.

Fâtih Sultan Mehmed Han, Ebü Eyyüb Ensârî'nin kabri şerifinin üzerine bir türbe ve Akşemseddin ile talebelerine mahsus odalar, bir de câmi-i şerif yaptırdı. Akşemseddin'den orada oturmalarını ricâ etti. Fakat o, bu teklifi kabul etmeyerek memleketi olan Göynük'e döndü.

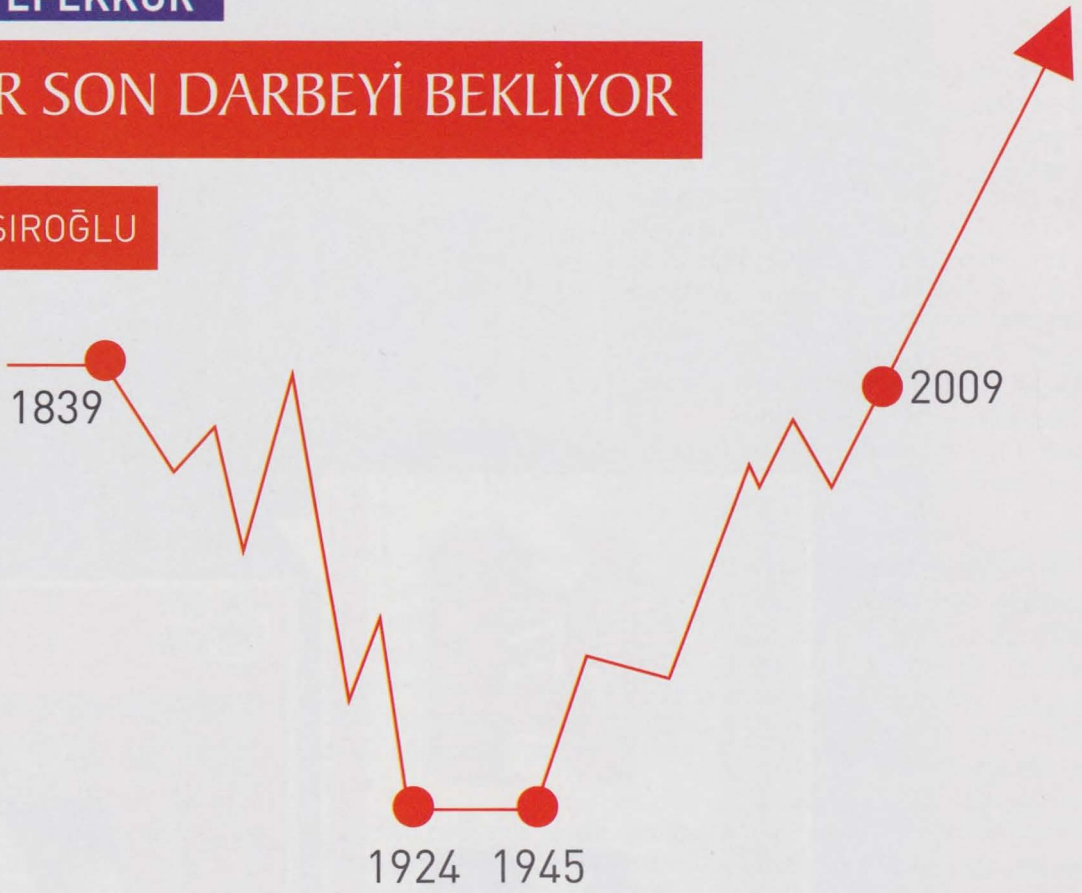
Pâdişahın kendisine gönderdiği bütün ihsan ve hediyeleri hayır işlerinde kullanmak üzere vakıflar kurdu. Bir taraftan hayır hizmetlerini sürdürürken diğer taraftan da müridlerinin manevî terbiyesi ile meşgul oldu. Tabi Sultan Fâtih'le de ilgisini kesmeyip zaman zaman İstanbul'a geldi ve pâdişâhı ziyaret etti. Gönderdiği mektûplarla gerekli ikaz ve tavsiyelerde bulundu.

İstanbul'un fethinden sonra Sultan Fatih sarayı, saltanatı bırakıp tekkeye döşegi sermek, tamamıyla şeyhine bağlanmak istedi. Nitekim bir gün dedi ki: "Muhterem hocam! Elhamdülillah İstanbul'u da fethettik. Artık beni dervişliğe kabul buyurmanızı istihâm ediyorum." Akşemseddin Hazretleri; "Sultânım, sen bizim tattığımız lezzeti tadacak olursan, saltanatı bırak devlet işlerini yapamazsın. Dervişlikle padişahlık bir arada yürümez. Sen kenara çekilirsün düzen bozulup, halk perişân olabilir. Bunun ise vebâli büyüktür." dedikten sonra birden ciddileşip, celâlli bir edayla: "Osmanoğullarının dervişe değil, sultana ihtiyacı var!" buyurarak, onun bu arzusuna devletin bekâsi için engel oldu.

Hayatının son yıllarını Göynük'te zikir, ibâdet ve fakir hastaları tedavisi ile uğraşarak geçirdi. Taşköprülüzâde'nin "Dinin ve milletin güneşiydi" dediği Akşemseddin Hazretleri, son anlarında sevdiğilerini ve dostlarını topladı, onlara vasiyetlerde bulundu. Yasin Suresini okuyup sünnet üzere sağ yanına yatarak 1459 (863) yılında, Göynük'te ruhunu Rahmana teslim etti. Türbesi Bolu ilinin, Göynük ilçesindedir.

KÜFÜR SON DARBEYİ BEKLİYOR

Kadir MISIROĞLU

Mütevccih olduğu istikameti kavramak üzere, gelişme seyri belli bir periyod (zaman parçası) içinde takip edilmediği takdirde, bir oluşun başı ile sonunu lâyıkiyle tefrik (ayırdetmek) hemen hemen kaabil olmaz. Zira aralarında müt-hiş bir benzerlik vardır ki, bu -bilhas-sa- mevsimlerde son derece âşikâr-dır. Herşey, kemale varıp dönüşe geçtikten sonra, yükselirken takip ettiği seyri, bir kere de tersinden tekrarlıyarak sukut eder. Bu âdetâ bir hilkat ve tabiat kanunudur.

Şu keyfiyetin gerçekleşmesinde, sukut(düşüş) da itilâ(yükseliş) da dümdüz bir çizgi halinde ortaya çıkmayıb gayrı muntazam bir testerenin ağzındaki dişler gibi iğvi-caclar(girinti çıkıntılar) arz eder. Meselâ, mevsim kışa yaklaşırken aldatıcı bir yaz günü yaşayabilirsiniz. Ama bu çok sürmez. Bir kaç gün sonra mevsimin tabiîseyri kendim belli eder ve sühunet(sıcaklık) düşmeye başlar. İlk baharda da bunun aksine bir tecelliye şahid olabilirsiniz.

Bu âlem bir zıtlıklar meşheri(sergisi) dir. Zıddı olmayan bir varlık, bir keyfiyet bizim idrâk çerçevemizde yok demektir. Zira kavranamaz. Zıtların mâceraları -daha emin bir tâbirle söylemek gerekirse- kaderleri de birbirinin tamamıyla tersinedir. Biri için lütuf olan diğeri için kahr, biri için itilâ, diğeri için sukuttur. Hem de aynı derece şiddet ve mâhiyette...İman ve küfrün bütün âlemde ve -bilhassa- ülkemizde takip ettiği ve etmekte olduğu seyir de tamamen şu temel kaideler çerçevesindedir. Buna göre imanın itilâsı küfrün sukutu olmuştur. 1071 "**Malazgirt Zaferi**" ile başlayan yükseliş, kısa zamanda kemâl noktasına ulaşmış ve Anadolu'nun tamamen "**Hilâl**"e râm olmasıyla uzun ve mes'ud asırlar boyunca imanın çizgisi zirvede dümdüz bir sûrette devam edip gitmiştir. Bu durum -resmî görünüş ölçü alınarak söylemek gerekirse- 1839 yılında "**Tanzimat-ı Şerriy-ye**"nin aldatıcı bir uslûpla tanzim ve ilânına kadar sürmüştür.

Küfür nâmına -esas maksadın belli olmasından korkulduğu için- kekeme bir uslûpla kaleme alınan ve lâfzan şer'î bir görünüşle cilâlanıp takdim olunan "**Tanzimat Fermanı**" iman ve İslâm'ın düşüş çizgisinde resmî başlangıç noktasıdır. Buradan 1924 yılında "**Hilâfet**"in ilğasına kadar iman nâmına sukut, küfür nâmına ise, itilâ devamlı bir seyir takip etmiştir. Bu müddet zarfında büyük ve ileri görüşlü şahsiyetlerin mukavemetleri umûmî cereyanları durduramamış, sâdece testere ağzındaki girintileri kısa mesâfeler için birer çıkıntı haline getirmekten öteye geçememiştir. Bunlar, kışa doğru gidilirken arada bir idrak olunan "**sıcak yaz günleri**" gibi temâdi şansından mahrum kalmıştır. **Sultan Abdülaziz, Sultan Abdulhamid** ve hatta **Sultan Vâhideddin** böyle güneşli son bahar günlerine benzerler.

Nihayet 1924 te başlayan imanın -temsil plânındaki- sukutu, küfrün- se itilâsı 1930 "**Menemen Faciâsı**" ile kemale ermiş "**her kemali bir zevâlin takip edeceği**" umûmî

ve tabii kaidesinin gerçekleşmesini beklemekten başka çâre kalmamıştır. Mes'ud bir tecelli ile küfrün kemal çizgisi ancak onbeş yıl sürmüş ve 1945 yılında -Dünya siyasî hâdiseleri konjüktürünün zorlamasıyla- çok partili hayata geçişle, tâviz, tereddidi(gerileme) ve sukut nöbeti tekrar küfür ve ilhad(imansızlık, şirk) dâvâsına gelmiştir. Böylece küfrün zikzaklı yükseliş çizgisinin tersinden ve bir kere daha tekrarlanması gibi - hâlâ devam eden bir seyir çizgisi idrak olunmuş ve olunmaktadır.

Allahın rahmetinin gadâbına gâlip olması ve O yüce varlığın müminlere aşırı şefkati sebebiyle küfrün kemal noktasına ulaştıktan sonraki seyri iman için gerçekleşmiş olduğu gibi uzun asırlar yerine onbeş kısa senecikten ibaret kalarak dönüş başlamıştır.

Şimdi mühim olan, küfür ve ilhad dâvâsının bu dönüş yahud sukut eğrisinin neresinde bulunduğunu tesbittir. Tersine olarak da iman ve islâm dâvâsının yükseliş eğrisinde bugün vâsıl olmuş bulunduğu merhaleyi tâyin yarınlara ne getireceğini kavramak bakımından fevkalade ehemmiyetlidir. Bizce bu eğri eski seyrinin tam tersini ikmal etmek üzeredir. Küfür her gün bir lifi kopan kalın bir halat gibi artık **"son darbe"** yi beklemektedir. Bu da hiç ummadığı bir yerden sâdır olacaktır: Yıllarca -yanıltılarak- hakka karşı kullanılmış olan şerefli Türk Ordusundan!..

Şu görüşün uzun ve haklı bir esbabı mücibesi vardır ki, onu başka bir yazımıza bırakıyoruz. Zira buraya sığmaz. Ancak şu kadarını söyleyelim ki "siyonist **Enter-nasyonal'** inin güdümünde Türkiye'mizin mânevî ve maddî kalkınmasına karşı üç tuzak hazırlanmış bulunmaktadır. Bunlar:

1- Manevî kalkınmayı bir muvâzaaya dönüştürerek aldatıcı bir şeriat görüntüsü verip mü'minlerin enerji ve isteklerine sahte bir mecra bulabilmek...

2- Nüfusun artışını durdurmak için **"doğum kontrolü"** ve **"aile plânlaması"** na ilâveten yahudi **"Rok-feller Vakfı"** nın finanse ettiği aşı kampanyaları ile pek çok vatan evlâdını kısırlaştırmak!..

3- **"Ağır Sanayi"** hamlesini basit bir montaj ameliyesine döndürerek, ülkemizin barajlar ve sulama tesisleriyle toprağa bağlanmasını ve en asgari gelire iktifa etmesini sağlamak!..

İlerde ayrı ayrı ele alınıp tahlil edilecek olan bu tuzaklar, yağmur beklerken dolu ile karşılaşmak kabilinden bize geçici bir takım zararlar verecek fakat düşmanın umduğu kâmil neticeye asla ulaşamayacaktır!.. Bu görüşü haklı kılan sebeplerin arzı ise, dünya siyasî hâdiseleri ile Türkiye gerçeklerinin tahlilini gerektirir. Bunu da -inşallah- ileride yapacağız.Şimdilik ümit dolu gönüllerinize fısıldanacak gerçek şundan ibarettir:

Nevmid (ümitsiz) olmayınız!.. İstikbal İslâm'a gecedir!.. Küfür halatının kopacak tek lifi kalmıştır!.. O'nun beklediği "SON DARBE" de gecikmeyecektir!..

DÖRT TEMEL HADİS-İ ŞERİF

Ebû Dâvûd şöyle demiştir:

“Resûl-i Ekrem (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) Efendimizin beş yüz bin hadisini yazdım. Sonra bunlardan ahkâma dair olan dört bin sekiz yüzünü seçtim. Zühde, faziletlere dair olanları tahrîc etmedim. Bu hadislerden dördü, insanın dinî hususlarına kâfidir.” demiş ve şu hadis-i şerifi bu dört hadis içinde birinci olarak zikretmiştir.¹

1- Hz. Ömer (Radiyallahü anh)‘dan rivayete göre; Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz şöyle buyurdu: **“Amellerin ALLAH Teâlâ katındaki kıymeti ancak niyete göredir. Herkesin niyet ettiği ne ise, eline geçecek olan da ancak odur. Her kimin hicreti ALLAH’a ve Resûlü’ne yönelik ise, hicreti ALLAH’a ve Resûlü’ne varıcıdır. Yani hicret sevabını kazanır. Her kimin de hicreti elde edeceği dünyaya, dünya malına veya evleneceği bir kadından dolayı ise, onun hicreti de, hicretine sebep olan şeydir. Yani hiçbir sevabı yoktur.”**²

1 Aynî, a.g.e. 1/299, Nevevî, a.g.e., 11/27

2 Buhârî, Eymân 22, Bed’ü’l-vahy 1, İmân 41, Nikâh 5, Menâkibu’l-ensâr 45, İtk 6, Hiyel 1; Müslim, İmâret 155; Ebû Dâvûd, Talâk 11, Tirmizî, Fezâilü’l-cihâd 16; Nesâî, Tahâret 60, Talâk 24, Eymân 19; İbn Mâce, Zühd 26

Maksada Göre Hüküm. Fukaha bu hadis-i şeriften mülhem olarak: **“Bir işten maksat ne ise, hüküm ona göredir.”** Yani bir iş üzerine terettüp edecek hüküm, o işten maksat ne ise, ona göre olur, kaidisini tesbit etmişlerdir.³ Bu hadis-i şerifin, İslâm’daki büyük mevkiini bilen Muhaddis el-Buhârî Sahih’ine bu hadis-i şerif ile başlamıştır.⁴

İmam Buhârî, bu “Niyet Hadisi”ni çok büyük bir dikkat ve titizlikle topladığı kitabına başlangıç yapmakla, bunun el-Câmi’u’s-Sahih içindeki mevkiini, Fâtiha’nın Kur’ân-ı Kerîm içindeki mevki yerinde tutmuştur. Böylece Buhârî, niyetin insan hayatındaki büyük ehemmiyetini belirtmiş oluyor. Şüphesiz şer’î hükümler ve dinî mükellefiyetler iki esas üzerinde tezahür eder:

a- Kalbin bir şeye yönelmesi, onu kasdetmesi, o şeye varması, onu kabullenmesi şeklinde tezahür eden kalbî ameller.

b- Organlarla yapılan her türlü ameller yani hareketler, işler ve davranışlar. Niyet hadisi, bütün kalbî amelleri içine aldığından dinin yarısını toplamıştır. Bütün amellerin oluşu ve ayrıca değer kazanması, evvelâ içimizdeki gizli niyetlere, ikinci olarak da organların görünürdeki fiil ve hareketlerine da-

3 Bkz. Mecelle, Madde: 2

4 Nevevî, Şerhu’l-Müslim, 13/53, Aynî, 1/22

yanmaktadır... Bu hadis, kişinin bir nev’i hareketinin kıymeti niyetinin nev’ine bağlı bulunduğu ve herkesin sevap ve ikaba nâiliyeti niyet ettiği hayr ve şerden ibaret bulunduğu delâlet etmektedir. Buna göre her nevi hareketimiz üzerinde niyetin pek büyük tesiri vardır.

İslâm’ın en fazla ehemmiyet verdiği hususlardan biri niyettir. Kişinin yaptığı işler niyete göre değer kazanır. ALLAH nazarında da, kul nazarında da bu böyledir. Aynı fiili yapan iki ayrı kişi, niyetlerindeki farklılık sebebiyle birbirine zıt karşılık görebilirler. Bu sebeple, gerek Kur’an-ı Kerîm’de ve bilhassa hadis-i şeriflerde niyetin ehemmiyetine dikkat çeken beyanlar çokça gelmiştir.

İslâm’da Niyet Çok Önemlidir

Yapılan işlerden elde edilecek sevap, niyet ile belirlenir. Mesela, namaz kılarken niyet, ALLAH rızası ve ALLAH’a kulluk ise, bu davranıştan sevap beklenir. Vücudu hareket ettirmek ise, beden eğitimi yapılmış olur. Yine hac ibadetini yaparken niyet, gezmek, dolaşmak ise, bu davranış bir seyahat olmuş olur. Yemek yiyen bir kimse bu yemeğini, ALLAH’a ibadet eden bedeni ayakta tutmak için yerse, yemek yemedeki niyetinden sevap beklenir.

2- Numan b. Beşir (Radiyallahü anh)‘dan rivayete göre Efendimiz

(Sallallahü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Şüphesiz helal belli, haram da bellidir. Ama ikisi arasında (helal mi haram mı belli olmayan) birtakım şüpheli şeyler vardır ki, onları insanlardan bir çoğu bilmez. Şimdi bu şüpheli şeylerden her kim sakınırsa ırzını (yani haysiyetini) de dinini de kurtarmış, korumuş olur. Her kim de bu şüpheli şeylere dalarsa (her an) harama düşebilir. (İçine girmek yasak olan) koru etrafında (davarlarını) otlatan bir çobanın (davarlarını) oraya kaçırmaması çok yakın olduğu gibi. Dikkat edin, haberiniz olsun ki: Her padişahın kendisine mahsus bir korusu vardır. Dikkat edin, gözünüzü açın... ALLAH'ın yeryüzündeki korusu da haram ettiği şeylerdir. Dikkat edin, agâh olun... Bedende bir et parçası vardır ki, bu parça iyi olursa bütün beden de iyi olur. Bozuk olursa, bütün beden bozulur. Dikkat edin... İşte o (et parçası) kalbidir.”⁵

Ulemanın beyanına göre bu hadisin yüksek mertebede olmasına sebep: Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in bunda yiyecek, içecek, giyecek gibi şeylere, nikâh ve saireye tenbih buyurmuş olması ve bunların helâlden olmasına dikkat çekmesi, helalin nasıl bilineceğine irşad buyurması, şüpheli şeyleri terketmeye teşvik etmesidir. Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bunları korunan bir yeri misal olarak izah etmiş, sonra dikkati gereken en mühim noktaya temas ile bunun kalb olduğunu bildirmiştir.

3- Ebû Hureyre (Radiyallahü anh) dan rivayete göre Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Mâlâyânîyi yani kendisini doğrudan ilgilendirmeyen manasız-faydasız şeyi terketmesi, kişinin iyi Müslüman oluşundandır.”⁶

5 Buhari, İman, 39, Büyü; 2 Müslim, Müsakat: 107,108, Ebû Davut, Büyü; 3, Tirmizi, Büyü; 1 Nesai, Büyü; 2 Kudat 1, İbn-i Mace, Fiten 14

6 Tirmizi, Zühd: 11, İbn-i Mace, Fiten: 12

Dünyada lüzumsuz, boş ve faydasız hiçbir şey yoktur. ALLAH Teâlâ her yarattığını bir hikmete dayalı ve bir hizmete uygun yaratmıştır. Ancak herşeyin herkes için her zaman gerekli olması da hiç şüphesiz düşünülemez.

İşte hadiste işaret buyurulan mâlâyânî, «kişinin dinine ve dünyasına faydası olmayan şey» anlamındadır.

İnsanı doğrudan ilgilendirmeyen şeylere bu anlamda «lüzumsuz» veya «gereksiz» denilebilir. Halkımız «üstüne elzem olmayan işe karışma» derken, işte bu mânâyı dile getirmektedir.

Neyin mâlâyânî, neyin gerekli olduğunu ayırabilmek için öncelikle sağlam değer ölçülerine sahip olmak lazımdır. Hiç şüphesiz müslümanlar için müslümanlığın değer ölçüleri esastır. O halde olgun mümin müslümanlığın ölçülerine göre yaşayan ve çevresini bunlara göre değerlendiren kişidir. Mâlâyânî'nin terkedilmesi, müslümanın sürekli uyanık olduğunu gösterir. Murakabe fikri ile yaşadığını belgeler.

Mâlâyânîyi terketmek, gerekli olanı icabeden yerde gerektiği ölçüde yerine getirmek demektir. Toplumda olumsuz gelişmelerin önlenmesi büyük ölçüde gereksizlerin terkedilmesiyle mümkün olacaktır. Bu sebeptendir ki, İslâm âlimleri bu hadisi «medar-ı İslâm» olan dört hadisten biri kabul ve ilân etmiştir.

Gereksizi terketmek, lüzumlularını önem sırasına koyma fikrini de beraberinde getirir. Böylece Müslümanı, her konuda en lüzumlu olanı işlemek, en gerekli olanı ortaya koymak başarısını ve basiretini yani olgunluğunu gösterir. Bu da onun güzel Müslüman olduğunun delili olur. Mâlâyânî ile meşgul olmak, lüzumlularını ihmal etmeye götürür. Çünkü gerekli-gereksiz herşeyle meşgul olmak insanı, kolayı tercihe sevkeder. Bütün bunlar ise, sonuçta Müslümanı fuzûlî işlerin adamı durumuna düşürür. Bu bakımdan hadis, fevkalâde önemli bir tesbit yapmakta, iyi Müslüman olabilmek için her şeyden önce kendisini ilgilendirmeyen fuzuli işlerle meşgul

olmamak gerektiğine dikkat çekmektedir. Çünkü ömür kısadır ve hızla geçmektedir.

Gerekli-gereksiz herşeyin harman olduğu gönlümüzde sadece lüzumlu işlerle meşgul olabilmek, ancak gerçekten olgun bir iman ile mümkündür.

4- Enes b. Malik (Radiyallahü anh)'da rivayete göre Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Sizden hiçbiriniz kendisi için sevip arzu ettiği şeyi din kardeşi için de sevip arzu etmedikçe gerçek anlamda iman etmiş olmaz.”⁷

İman, sevginin, ALLAH sevgisinin ürünüdür. İnanmak kendisine inanılanı sevmek demektir. Bir mü'min için en üstün sevgiye layık olan, en yüce olandır. En yüce olan ise, bir olan ALLAH Teâlâ'dır. Mü'minlerin diğer bütün sevgileri, ALLAH sevgisine bağlıdır. Birini seven kimse sevdiğinin arzu ve isteklerini eksiksiz yerine getirir. Böyle olmazsa, sevgisi samimi ve inandırıcı olmaz. ALLAH'ı seven kimse, ALLAH'ın emir ve yasaklarına eksiksiz uyar.

Bu hadis-i şerif, mü'minler arasındaki kardeşlik duygularının ne kadar ileri seviyede bulunması gerektiğinin bir sembolüdür. Gerçek mü'min, kendisi için arzu ettiği iyilik ve hayrı, din kardeşi için de aynen arzu eder ve ona karşı bir haset, çekememezlik duygusu içinde olmaz.

Bu hadisi şerif, gerçek bir mü'minin bencillikten, dünyalık toplama hırsından ve sadece kendisini düşünmekten ne denli uzak, buna karşılık din kardeşleri başta olmak üzere başka insanlara karşı ne ölçüde diğergam, fedâkâr, yardımsever, şefkat ve merhamet hisleriyle dolu olması gerektiğini ortaya koyucu niteliktedir. Bir insanın kendi öz nefsi için sevdiği ve istediği bir şeyi mü'min kardeşleri için de istemesi, bir sevgi toplumu oluşturmanın temel şartıdır. Bunun bir diğer şartı da müminlerin birbirlerini sevmele-

7 Buhari, İman:6, Müslim, İman:71-72, Tirmizi, Kıyamet 59: Nesai İman, 19.33. İbn-i Mace, Mukaddime 9

ridir. Nitekim Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) **"Birbirinizi sevmedikçe gerçek mânâda iman etmiş sayılmazsınız."**⁸ buyurarak bu gerçeği perçinlemiştir.

Muhacir ne demektir? Bugün için muhacir olma şansı var mıdır?

Muhacir, hicret eden demektir. Hicret: "Kişinin herhangi bir şeyden bedenlen, lisanen veya kalben ayrılıp, uzaklaşması" demektir. Ancak kelime daha çok "bir yerin terk edilerek başka bir yere göç edilmesi" anlamına kullanılır. İstilah olarak genelde gayr-i müslim ülkeden İslâm ülkesine göç etmeyi, özelde ise: Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) ve ashabının; dine hizmet etmek ve İslâm devletini kurmak üzere ALLAH Teâlâ'nın izni ile Mekke-i Mükerrreme'den Medine-i Münevvere'ye göç etmeleridir. Medine'ye göç eden müslümanlara muhacir, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)e ve muhacirlere yardım eden Medineli müslümanlara da ensar adı verilmiştir.

İmandan sonra ikinci farz olarak Müslümanların gündeminde yer alan tarihi hicret, özellikle şirki ve müşrikleri terketmek anlamında o günün Müslümanlarının şuuruna vardıkları İslâmî yegane aksiyon ve eylemdi. Çünkü hicret İslâm'a, en güzele gitmek, O'na hizmetti. O'nun uğrunda herşeyden vazgeçmek, İslâm'ı mes'ele etmekte. İslâm'dan başka herşeyi İslâm için terketmekti.

Kelime olarak da tarihî uygulama olarak da hicretin ilk manası, terketmekti. Ancak terkedilecek olanlar ve terk niyeti hicrette pek önemliydi. Öylesine ki, muhacir olmak için Mekke'yi terketmek ve hatta Medine'ye gelmek yetmiyordu.

Ümmü Kays ile evlenmek niyetiyle böyle bir yolculuk yapmış Mekke'li, niyetine göre isimlendirilecek, **"Ümmü Kays'ın muhaciri"** olarak değerlendirilecekti. Bu, hicrette görüntü ve mekan değişikliği değil, neyin, niçin terkedildiğinin önemli olduğunu belgelemektiydi. Zaten

8 Müslim, İman: 93

"kişinin eline geçecek olan da niyet ettiği" idi.

Abdullah b. Mes'ud (Radiyallahü anh)'dan rivayete göre: Sahabilerden biri, Ümmü Kays adlı bir hanımla evlenmek ister. Fakat o günlerde Ümmü Kays Medine'ye hicret etmeyi düşünmektedir. Kendisiyle evlenmek isteyen sahabiye, niyeti ciddi ise Medine'ye hicret etmeyi ve orada evlenmeyi teklif eder.

Mekke'deki kurulu düzeni terketmeyi henüz düşünmeyen o sahabi Ümmü Kays'la evlenmek arzusuyla Medine'ye hicret etmek zorunda kalır. Bu durumu bilen sahabeler, Ümmü Kays'ın muhaciri anlamında **"Muhaciru Ümmü Kays"** diye takıldıkları o zatın, hicret sevabı kazanıp kazanmadığını tartışmaya başlarlar.⁹

İşte o zaman Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem), meseleye açıklık getirerek herkesin niyetine göre sevap kazanacağını belirtir ve Hz. Ömer (Radiyallahü anh)'dan rivayete göre şöyle buyurur: **"Amellerin kıymeti ancak niyetlere göredir. Kişinin niyet ettiği ne ise eline geçecek olan ancak odur. Artık, her kimin hicreti ALLAH ve Resulü'ne yönelik ise hicreti de ALLAH ve Resulünedir. Her kim de nail olacağı bir dünya veya nikah edeceği bir kadından dolayı hicret etmiş ise, hicreti ALLAH ve Resulü'nün rızasına değil, hicret ettiği şeydir."**¹⁰

Demek ki, bir kimse ALLAH rızası için yerini, yurdunu terk ederek başka diyara göç ederse, bu hicretin sevabını alır. Evlenmek veya herhangi bir dünyevi menfaat için hicret ederse kazancı yalnız niyet ettiği şeydir. Ahirette bu hicretin hiçbir sevabını göremez.

Böylesine iltifat ve **"muhacir"** olabilme şansı elbette her Müslüman için söz konusu değildi. Ancak bu mazhariyeti kaçırmış Müslümanların hicretten hiç mi nasibi olmayacaktı? Abdullah b. Amr b. As (Radiyallahü anh)'dan rivayete

9 Taberani, El-Mu'cemu'l-Kebir, 9/103, No: 8540

10 Buhari, Eyman: 22, Müslim, İman: 155

göre, Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem):

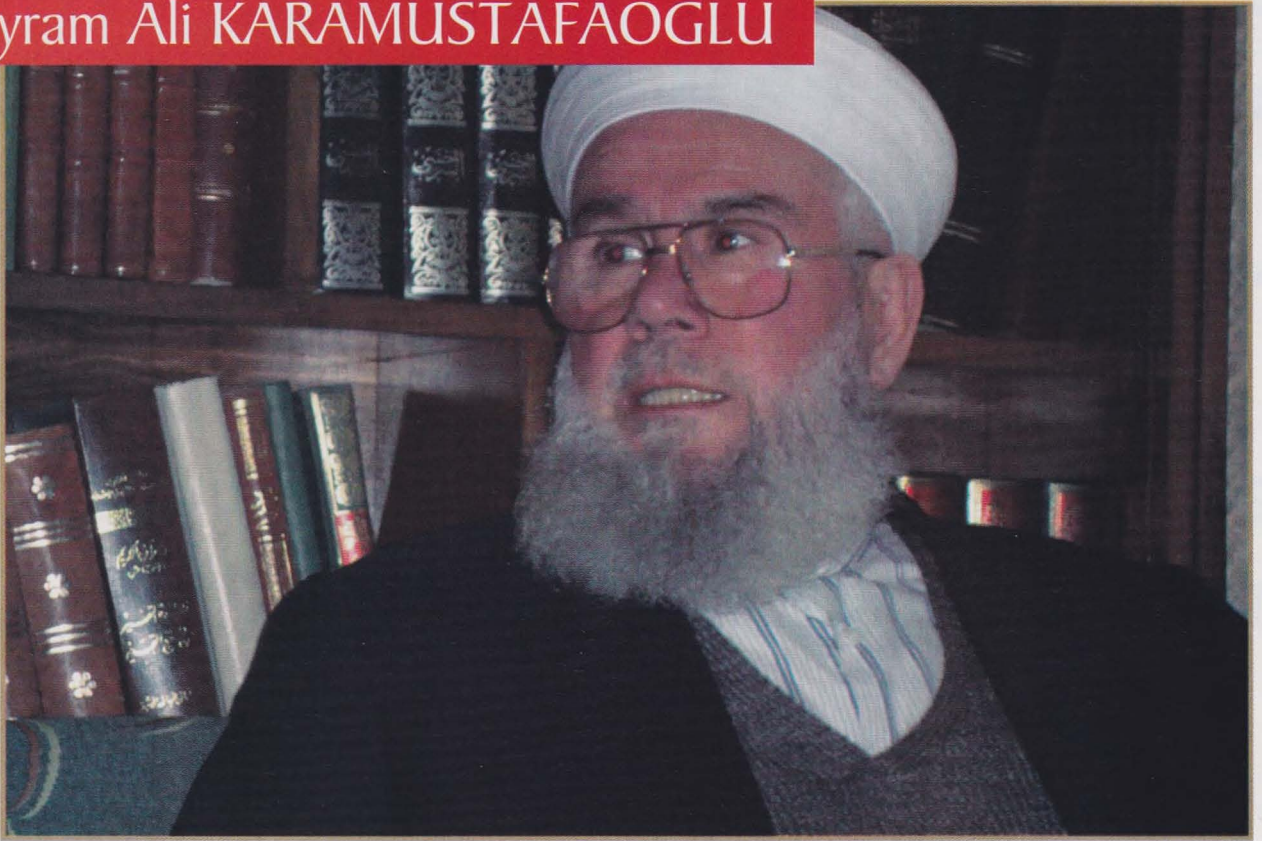
"İyi Müslüman, dilinden ve elinden Müslümanların emin olduğu, zarar görmediği kişidir. Asıl muhacir de ALLAH'ın yasakladıklarını terkedendir"¹¹ buyurdu.

İşte bu hadis-i şerif bu sorunun cevabını vermekte, hicretin sadece mekanda değil, zamanda da olabileceğini, her zaman ve herkes için geçerli ve temelli bir manasının bulunduğunu belirlemektedir. **"Gerçek muhacir, ALLAH'ın haram kıldıklarını terk edendir. ALLAH'ın yasakladığı şeylerden uzak kimsedir."**

Gerçek hicret haramların terkedilmesiyle olur. Müslüman bu dünya hayatında devamlı bir hicret içinde olmalıdır: Gafletten uyanıklığa hicret. İsyandan taate hicret. Günahattan sevaba hicret. İsraktan kanaate hicret. Fisk-u fücordan salâha hicret. Nifaktan ihlâsa hicret. Dağınıklıktan cemaate hicret. Cimrilikten cömertliğe hicret. Zillet sebeplerinden izzet sebeplerine hicret. Kibirden ve gururdan tevazu ve alçak gönüllülüğe hicret. ALLAH'ın gazabından, O'nun rahmetine hicret. Eğrilikten istikamete (doğruluğa, dürüstlüğe) hicret. Zulümden adalete hicret. Taş kalplilikten rikkat ve merhamete hicret. Cehaletten ilme, irfana hicret. Ahmaklıktan akıllılığa hicret. Benlikten hiçliğe, "ölmeden önce ölüünüz" hikmetine hicret. Nemrudluktan, Firavunluktan, Ebû Cehillikten Sıddıklığa hicret. İtikattaki bozukluklardan ve bid'atlerden, tashihi itikada. Bînamazlıktan beş vakit namaz kılmaya. Cemaatsizlikten cemaate. Haramdan helale, faizden meşru kazanca ve ticarete. Hep bana hep bana zihniyetinden paylaşmaya, dağıtmaya... Ve daha nice Hicretlere davet ediyoruz. Münadîler bize sesleniyorlar. Onların nidalarını, uyarılarını niçin duymuyoruz?

11 Buhari, İman: 4-5, Rikak: 26, Müslim, İman: 64-65, Ayrıca Bk. Ebû Davud, Cihad: 2, Tirmizi: Kıyamet: 52, İman- 12, Nesai, İman: 8-9-11

Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU

Arifan Dergimizin röportaj bölümünde Ehli Sünnet âlimlerini tanıtmaya devam ediyoruz. Bu ayki röportajımızı; Mahmud Efendi Hazretleri'nin rahle-i tadrîsinden geçmiş, Fıkıh konusunda ihtisas sahibi olan ve İsmailağa cemaatinde fetva mercîlerinden biri olarak kabul edilen "Büyük Bayram Hoca" nâmıyla mâruf, Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU Hocaefendi ile yaptık.

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

ARIFAN: Bayram Hocaefendi'yi kısaca tanıyabilir miyiz?

Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU: 1938 senesinde Trabzon'un Of ilçesinin Yavan köyünde doğdum. "Yavan" köyümüzün eski ismidir, şimdiki ismi ise "Sugeldi" köyüdür. Bizim köyümüz Hacı Mahmud Efendi Hazretleri'nin de köyüne bitişiktir. Küçük yaşlarda hafızlığa başladım, ilkokula falan gitmedim. Rahmetli Hafız Osman amcam vardı, hafızlığa onda başladım. On yaşlarındayken 16. sayfadan ezber yapıyordum yani Kuran'ın 5'de 4'ünü ezberlemiştim. İşte o sıralarda Hacı Mahmud Efendi Hazretleri Samsun'dan geçerken rahmetli babam ona ricada bulundu: "bizim Bayram Ali'yi köyden geçerken alsanız da onu siz okutsanız." dedi. Efendi Hazretleri'de haber göndererek beni eski ismiyle Miço, şimdiki ismiyle Tavşanlı köyüne çağırttı. Orada kendi köyündeki medresede kaldım.

ARIFAN: Mahmud Efendi Hazretleri'ni küçük yaşlarda tanıdınız öyle mi hocam?

Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU: Evet, şükürler olsun. Onu küçük yaşlarda tanımak ve kendisinden okumak nasip oldu. Hafızlığımın geride kalan kısmını da, yani 5'de birini Hacı Mahmud Efendi'de tamamladım. 1948-1949 senelerinde orada kaldım. 1950 senesinde kendi köyümde Hafız Yunus isminde bir hafız efendi vardı, onda hafızlığımı kuvvetlendirdim.

Daha sonra Hızır LİKİTOĞLU Hocaefendiden Arapça okumaya başladık. Bu Hocaefendi de Hacı Mahmud Efendi Hazretlerinin şeriki, beraber okuduğu arkadaşlarından biriydi. Tabi Arapça okuyorduk ama pek öyle düzenli bir şekilde gitmedi. Hikmeti Hüda ertesi sene yani 1951 senesinde Hacı Mahmud Efendi bizim köyün bitişğinde, şimdiki ismi Kavakpınar Köyü'nde imam oldu. Bizde köyümüzdeki 7-8 arkadaş toplandık ondan yeniden Arapça'ya başladık ve bir seneye yakın okuduk. Bir sene sonra Hacı Mahmud Efendi kendi köyüne imam oldu. Biz orada da ondan Arapça okumaya devam ettik. 1952 senesinde Efendi Hazretleri okuttuğu, yetiştirip hoca

yaptığı talebelerine icazet verdi. Birçok hocaefendilerin, müftülerin ve kalabalık bir cemaatin iştirakiyle büyük bir icazet cemiyeti yapıldı ve Arapça ilmini bitiren talebelerine icazet verdi. Ondan sonra da Efendi Hazretleri askere gitti.

Askere gidince, biz onun genç hoca arkadaşlarından olan Nuri Osman Hoca Efendiden ders okumaya devam ettik. Takriben bir buçuk sene kadar okuduk, ikinci senenin ortalarında hastalandı. Hastalanınca bizi okutamadı. Tabi biz okumak istiyoruz, ilmimiz yarım kalmasın istiyoruz. Bu sefer onun bütün talebeleri hep birlikte Efendi Hazretleri'nin Hocası olan Dersîâm Hacı Dursun (GÜVEN) Efendiye gittik ve beş arkadaş onun meclisinde Arapça okumaya başladık. 1954-1955 senelerinde de Hacı Dursun Efendi Hazretleri icazet verdi.

ARIFAN: Hocam icazete kadar hangi kitapları okudunuz?

Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU: Orada okuma usûlü şöyleydi. **Sarf** yani Emsile, Bina, Maksud, 'Izzi. **Nahiv** yani Avâmîl, İzhar, Kâfiye, Molla Cami'nin bir kısmı (Merfuata kadar) öte tarafta fıkihtan Mülteka okuduk (Muamelata girmeden).

Evvela Celaleyn Tefsiri, daha sonra Kâzi Tefsiri okuduk. O arada başından sonuna kadar Telhis okuduk. Şerhu'l-Akâid okuduk, Mirâtü'l-Usul'ün büyük bir kısmını okuduk. Bu arada Hadis kitapları da okuduk ve böylece icazet aldık.

Bu şekilde bize (beş arkadaşla) Hacı Dursun Efendi 1955 senesinde icazet verdi.

Bu arada Mehmet Rüştü AŞIKKUTLU Hocaefendiden'de tekrar hafızlık talimi, tashihi

hurufu yaparak hafızlık belgesi aldım. Aynı zamanda ondan ferâiz okudum. Mehmet Rüştü AŞIKKUTLU Hocamızın fevkalade Arapça ilmi vardı, hangi yerden, hangi şerhten bu ilmi öğreneceğini bilir, oraya bakardı. Mütalaası, muhakemesi çok kuvvetliydi, onun için bir dersi en ince noktasına kadar inceler ve anlaşılmayan hiçbir nokta bırakmazdı.

ARIFAN: Muhterem hocam hiç ders okutup, talebe yetiştirdiniz mi?

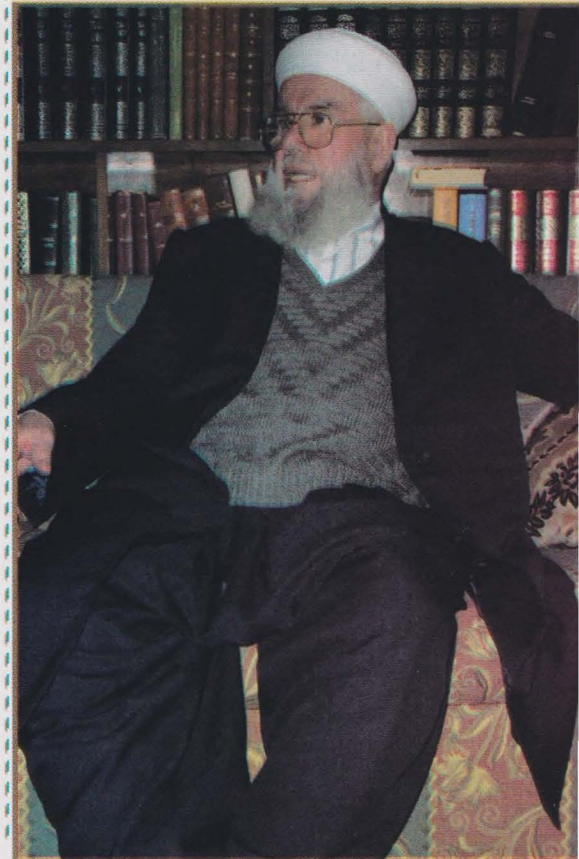
Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU: Evet okuttum. Merhum Mehmet Rüştü AŞIKKUTLU Hoca Efendiden çok istifade ederek o zaman zor denebilecek Molla Cami, Telhis, Kâzi Beyzâvî Tefsiri derslerini onun yardımıyla okuttum.

1956 senesinde Hacı Dursun Efendinin emriyle Of İlçesinin Hamıan Köyüne görev yapmaya gittim. Orada hem imamlık yaptım, hem de Müderris olarak ders okuttum. 1957 senesinde de kendi köyüne gittim, giderken talebeleri de birlikte götürdüm ve kendi köyümde okutmaya devam ettim. Başka köylerden de birkaç kişi gelip derslerimize katıldılar. Böylece bir sene kadar okutmaya devam ettim, 1958 senesinde de asker oldum. Askerliğimin acemilik dönemini Ankara Mamak'ta geçirdim. Mamak'tan sonra muhabere ana depoları denilen yerde 5-6 ay askerlik yaptım. Daha önce İstanbul'a dağıtımımı istemiştim, bu istek üzerine oradan İstanbul birinci ordu muhabere işletme taburuna gönderildim. Bu tabur o zaman Kemerburgaz yolu üzerinde Hastal'da idi. Orada askerlik yaparken Allah'ın takdiri bana öyle bir imkân verildi ki, ekseri günlerimi İsmailağa'da geçirdim ve orada kalıp ders okuttum.

Askerden sonrada 1992 senesine kadar ders okuttum. Bunun 1968 1980 seneleri arasında Bayrampaşa Yeşil Camii Kuran Kursunda okuttum. 1980 1992 seneleri arasında da Fatih İsmail Ağa Kuran Kursunda Arapça okuttum. Bayrampaşa müftüsü İzzet ŞENER Hocaefendi, Kocatepe Camii İmamı Ali Ulvi UZUNLAR Hocaefendi bizden okuyup icazet almış olan talebelerimizdendir.

ARIFAN: Bildiğimiz kadarıyla sizin okul hayatınız da var. Bu okulları ne zaman okudunuz?

Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU: Askerlik yaparken Sultan Ahmet Cevri Kalfa İlkokulunu dışardan verdim. 1960'da terhis oldum. İlim yaymanın açmış olduğu derslere iştirak ettim. Ve 1961'de dışarıdan ortaokul derslerine girdim, bir ders hariç bütün dersleri vererek, o senenin sonunda gece lisesine kayıt oldum. Gece lisesi dört sene olduğu için bir seneyi verdikten

sonra, dışardan lise bitirmelerine girdim. Bu arada İmam Hatip okulunun orta kısmının fark derslerini verdim. Liseyi bitirdikten sonra İmam Hatip Lisesinin de fark derslerini verdim.

Düz Liseyi bitirdikten sonra evvela üniversite imtihanlarına girerek İstanbul Üniversitesi Arap-Fars bölümüne kaydımı yaptırdım. Daha sonra okul içi imtihanlarına girerek Türk dili ve edebiyatı bölümüne aktardım. Ama çevrenin de tesiriyle, üniversiteyi okumak konusunda bir soğukluk geldi bana ve üniversiteyi bitirmeden üçüncü sınıftan ayrıldım.

Rahmetli Hızır Hocaefendi de Edebiyat Fakültesinde okuyordu değil mi?

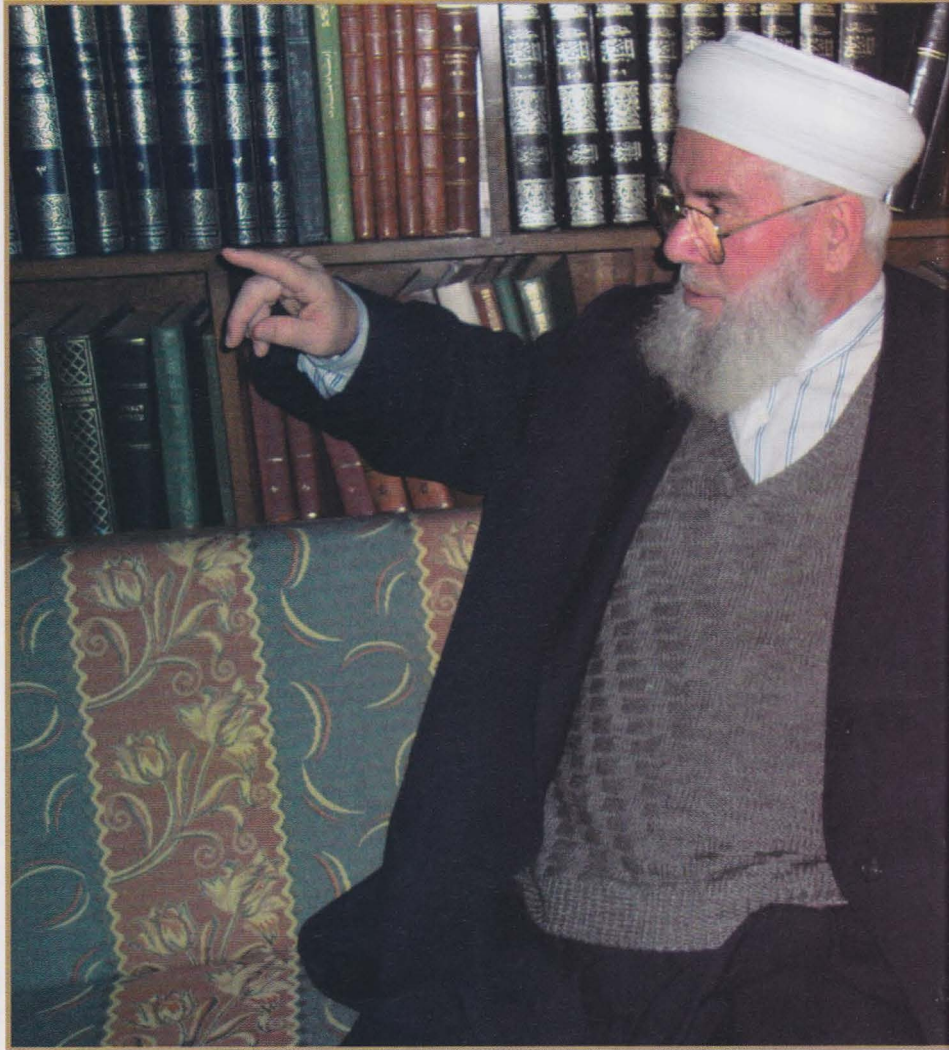
Evet, ben 1962-1966 seneleri arasında Hırka-i Şerif Camiinde görevli iken o da Edebiyat Fakültesi'nde öğrenci idi. Benim görevli olduğum caminin yakınında, amcasının oğlu Şevki Muratoğlu'yla beraber aynı evde kalıyorlardı. O da Teknik Üniversitesinde okuyordu. Dolayısıyla namazlara Hırka-i Şerif Camii'ne gelirdi. 1963-1964 senelerinden beri kendisini tanırım. Hatta Efendi Hazretlerini ziyarete geldiği zaman ona; "bak Bayram Hoca'ya, o da Üniversitede okuyor ama sakalı var. Sen de sakalı bırak." diye tavsiyede bulunmuştu. O da işte o zaman sakalı bırakmıştı. Rahmetli Hızır Hocaefendi 1964 senesinden itibaren, şehâdetine kadar en yakın arkadaşımды. Kendisiyle yüzde yüz anlaşabildiğim bir arkadaşımды. Mükemmel bir ahlâkı, mükemmel bir İslâmî yaşantısı vardı. Cenabı hak kendisine rahmet etsin ve büyük de-receler ihsan eylesin.

ARİFAN: Hocam Hırka-i Şerif Camii'ndeki görevinizden bahsettiniz. Vazifeye nasıl başladınız?

Bayram Ali KARAMUSTA-

FAOĞLU: 1960 senesinde İstanbul Beykoz Müftülüğünde imamlık imtihanına girdim ve kazandım. Rahmetli Hafız Abi (Muhammet USTAOSMANOĞLU) bana; "niye müezzinlik imtihanına girmedin?" dedi. Ben de; "bu kadar okuduktan sonra müezzin mi olacağım?" dedim. Bu sözümü Cenabı ALLAH be-

1989 senesinde emekli oldum. Tabi emekli oldum derken, memuriyetten emekli oldum yoksa hizmetlere devam ediyoruz. Köyümüzde bir Erkek Kuran Kursu var. Onun binasını dernek başkanı olarak biz yaptık. Böyle ilmi hizmetlere devam ediyoruz. Üç tane çocuğum var, ikisi erkek biri kız. İki oğlum da, damadım

ğenmediği için ceza olarak iki sene vazife yapamadım. Ne müezzinlik ne de imamlık görevi alamadım. Sonra 1962 senesinde o imamlık görevi ile Hırka-i Şerif Camii'ne müezzin oldum. Ondandır dört sene sonra Eminönü Müftülüğüne bağlı Atik İbrahim Paşa Camii'nde imam oldum. Ondandır altı sene sonra yani 1972 senesinde, Fatih Müftülüğüne bağlı Kâtip Muslihiddin (yazıcı) Camii'ne nakledildim ve oradan

da imam. Bir gelinimle kızım da hocalık yapıyor ve talebe yetiştiriyorlar. Yani onlar vasıtasıyla da İslam'a hizmet etme imkanım oluyor elhamdulillah.

Bu arada Rûhu'l-Furkan Tefsirinin 3. cildine kadar da komisyonda üye olarak tefsir yazılmasına yardımcı oldum. Şimdi de elimizden geldiği kadar gene Müslümanların dertleriyle meşgul oluyoruz. Rabbim cümlemizi

yolunda hizmete daim eyesin.

ARIFAN: Hocam, Mahmud Efendi Hazretlerini küçük yaşlarda tanıyıp ondan okuduğunuzu söylediniz. Bu konuyu çok kısa geçtik, daha detaylı anlatır mısınız?

Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU: 1948 senesinin Ağustos, Eylül aylarında rah-

metli babamın emriyle Efendi Hazretlerinin köyüne, onun yanına gittim, ilk olarak o zaman tanışmış oldum. Hafızlığımı orada devam ettim. O sene ondan hafızlık yaptım ve yanında kaldım. Efendi Hazretleri Camii'nin Medresesinde kalırdı. O medresenin yanında ayrıca 3-4 tane öğrencinin kalacağı odalar vardı. Birde 5 metreye 7 metre büyüklüğünde ayrıca ders okunacak bir dersane

vardı. Efendi Hazretleri akşamları orda kalırdı. Ben de onun kaldığı bölümde kalırdım. Ben o zaman 10 yaşında idim. Efendi Hazretleri'de 1927 doğumlu olduğuna göre 21 yaşlarında idi. Efendi Hazretlerinin ibadet ediş şekli şu anda nasılsa, o zaman da aynı samimiyet ve ihlasla ibadet ederdi. Bunu bilenler bilir 24 saatini hep değerlendirirdi.

Hafızlık yapanlar sabah namazından sonra hemen hafızlık derslerine, Arapça okuyanlar da saat 08.00 gibi derslerine başlardı. Efendi Hazretleri devamlı onlarla meşgul olurdu. Hem imamlık yapar, hem hafızlık yaptırır, hem de Arapça okuturdu. Ta o zamanlardan işrak ve kuşluk namazlarını sürekli kılardı ki, ben o zaman Of'da Efendi Hazretlerinden başka bu namazları kılan kimseye rastlamadım. O zaman da ceket falan giymez, cübbe diktirir onları giyerdi. Hiç tıraş olmadı, bu sebeple askere gidinceye kadar sakalı seyrekli. Efendi Hazretleri genç yaşlarından itibaren her hususta kendini kabul ettirmişti. Onun İslam'a olan bağlılığından dolayı büyük, küçük herkes onu çok sever ve saygı gösterirdi. Büyükler bile ona hürmet ederlerdi.

Dediğim gibi 1948 senesinde ondan hafızlığımı tamamladım. 1949'da kendi köyümde kaldım. 1950-1951 senesinde ondan Arapça okudum. Ondan sonra da askere gitti. Asker olup Bandırmada acemilik yaptığı dönemde, Ali Haydar Efendi (Kuddise sirruhu) orada onunla tanışmış. Efendi Hazretleri, Ali Haydar Efendi Hazretleri'nin duası, Allah-u Teâlâ'nın da yardımıyla Bandırmada askerlik yapıyorken, oradan İstanbul'a nakledilmiş. Tam o sırada İsmailağa Camii harap bir haldeyken görülen bir rüya üzerine tamir edilmiş ve oraya Hacı Mahmut Efendi Hocamızın imamlığı, Ali

Haydar Efendi Hazretleri tarafından düşünülmüş ve o askerden terhis oluncaya kadar vekâletle idare edilmiş, ondan sonra İsmail ağa'ya imam olmuş.

1954'de askerden terhis olduktan sonra memlekete 5-10 günlüğüne ziyarete gelmişti ki, o zaman biz onu Of'da evinde ziyaret ettik. O zaman Ali Haydar Efendi Hazretleri'nin o'na yazdığı bir mektup var. Belki biraz daha kalacaktı, fakat o mektup üzerine hemen İstanbul'a dönüp İsmailağa Camii'ne imam olmuştu. Her zaman gece-gündüz müsait olduğu vakitlerde Ali Haydar Efendi Hazretlerine gidip ondan istifade etmiştir. Vefat ettiği 1960 senesinin 8. ayına kadar, en mühim iş olarak sadece onu kabul etmiş, bütün ağırlığını ona vererek ve ondan bütün gayretiyle istifade etmeye çalışmıştır. Böylece Ali Haydar Efendi Hazretleri, en yakın ihvanların huzurunda onların şahâdetiyle kendi yerine onu seçtiğini ihvana söylemiş, kendisine de; "büyüklerin işaretiyle ben bu manevi vazifeyi sana verdim." demiştir.

Ondan sonra ben 1955 senesinin ramazan ayında vaaz yapmak üzere izinli olarak İstanbul'a gelmiştim. Daha sonra 1956 ve 1957 senelerinde de İstanbul'a ramazanlığa geldim. Hep Efendi Hazretleriyle görüştüm. 1958'de asker oldum. Bir sene kadar ondan uzak kaldım. Ama ondan sonraki bütün seneler onun yanındayım. Rabbim onu Peygamber Efendimizden, Meşayih'dan ve hep beraber bizleri de ondan ayırmasın inşallah.

ARIFAN: Muhterem hocam, Hacı Dursun Efendi'den de, AŞIKKUTLU Hocaefendi'den de okumuşsunuz. Bu müstesna şahsiyetlerin Mahmud Efendi Hazretleri hakkında söylediği herhangi bir söze şahid oldunuz mu?

Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU: Olmaz olur muyum? Onun hakkındaki övgü dolu sözlerine çok şahid oldum. Rahmetli Mehmet Rüştü AŞIKKUTLU Hocaefendi, hem Hacı Mahmut Efendinin hafızlık hocası, hem de benim hafızlık taliminde ve Ferâiz ilminde hocam olur.

Bir keresinde AŞIKKUTLU Hocaefendi'yi ziyaret etmek için köyüne (eski ismi Çuvaruksa yeni ismi Uğurlu) gittim. O gece evinde misafir kaldım. Sabahleyin oradan ayrılırken bir ara Hacı Mahmud Efendiden bahsetti ve dedi ki:

-Hacı Mahmud Efendi bambaşka bir adam. İstanbul gibi bir yerde, askere gitmemiş, evlenmemiş delikanlılara sakal bıraktırıyor, gececik kızlara, yeni gelinlere çarşaf giydiriyor. Biz bunları yapamıyoruz. Bunun gibi diğer hususlarda da gecesi gündüzü İslam'a hizmetlerle dolu. Bana sorsalar ki peygamber nasıldı, nasıl yapardı? Ben Hacı Mahmud Efendiden başka kimseyi bilmiyorum.

1980 senesinde Cübbeli Ahmet Hocaefendinin Rize/Pazarda icazetine gittik. Oradan döndükten sonra bir taksiyle Şakir Hoca'ya ki, benim eniştemdir aynı zamanda da talebemdir. Onunla beraber dört kişi, Erzurum, Bayburt ve köylerinde emri bilma'rufa çıktık. Giderken yine Çuvaruksalı Mehmet Rüştü AŞIKKUTLU Hocaefendinin evine uğradık ziyaret ettik. O zaman hastaydı, bizi kabul etti. Biraz da zorlanarak misafir odasına geldi ve bizimle orada konuştu, yine Hacı Mahmud Efendiden bahsederek dedi ki (onun şivesiyle söylüyorum):

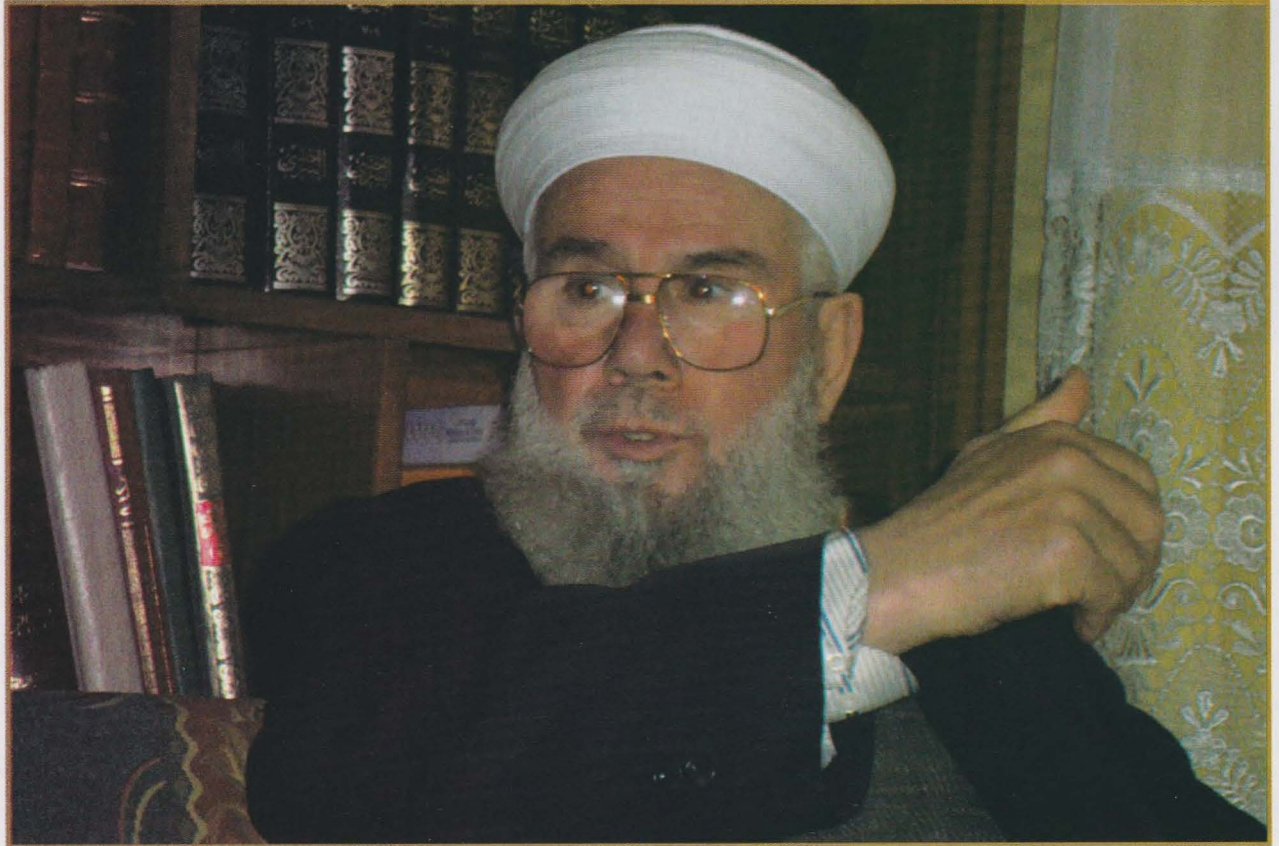
- Çok büyük adamlar gördüm ama hepsinde bir eksiklik var. Ama bu Mahmud Efendiye bakıyorum da, her tarafı tamam.

Takriben iki ay kadar sonra dönüşte tekrar Çuvaruksalı Mehmet Rüştü AŞIKKUTLU Hocaefendiyi ziyaret ettik ki, o zaman oldukça ağır hastaydı. "İstanbul'a götürelim, orada ki doktorlara tedavi ettirelim" dedik, "inşallah bir hafta sonra

geleceğim" dedi, gelirken yolda uçakta Rahmeti Rahmana kavuştu ve İstanbul'da gasledildikten sonra Of'a götürülerek defnedildi.

Birde "Hacı Dursun Efendi'nin Mahmud Efendi hakkında söylediği söze şahid oldunuz mu?" diye sormuştun. Hacı Mahmud Efendi, Hacı Dursun Efendi'nin talebesiydi. Aynı zamanda Hacı Dursun Efendi o'nun eniştesidir. Yani ablası ile evlidir.

Onun talebelik zamanını benim yaşım küçük olduğum için bilmiyorum ama Ali Haydar Efendi Hazretleri ile Mahmud Efendi Hazretleri tanıştıktan sonra, Hacı Dursun Efendi de Ali Haydar Efendiye gelip intisap ettikten sonra Mahmud Efendiye daha çok kıymet verirdi ve sanki kendi şeyhiymiş gibi çok hürmet ederdi. Hatta bir seferinde evinde ziyaret ettim onu. O zaman Mahmud Efendi ile alakalı öyle hürmet ifade eden cümleler kullandı ki ben hayret ettim. Bu ziyaretimi, vefatından altı ay önce evinde yapmıştım.

İşte o vakit bana dedi ki:

-Hacı Mahmud Efendiye çok selam söyle! Onun ellerinden, ayaklarından öperim.

Dedim ki:

-O sizin talebeniz, her şeyi sizden öğrendi. Bu ifadeniz aşırı tevâzu olmuyor mu?

Ağladı ve dedi ki:

-İnsan yaşlanınca hakikati daha iyi anlıyor.

Onun için büyükler, büyükleri çok iyi tanıyor. Hacı Dursun Efendi de bu tanıyanların başında gelir. Efendi Hazretlerine hakikaten az önce de bahsettiğim gibi, kendi şeyhi veya en büyük bir âlim gibi hürmet ederdi. Tabi Mahmud Efendi Hazretleri de çok daha fazla hürmet ederek, ona karşı olan talebelik durumunu her zaman hal ve hareketleriyle, saygısıyla ifade etmiştir. Onların bu halleri, büyüklerin, büyüklerine olan iltifatıdır ki, birine bakarsın öbürü büyük, öbürüne bakarsın diğeri büyük. Tabi hepsi büyük ALLAH (Celle celalühü) o büyüklerden bizleri ayırmamış inşallah.

ARİFAN: Dediğiniz gibi hocam "büyükler, büyükleri çok iyi tanıyor." Rabbim bize de hakkıyla bilmek nasip etsin. Peki Efendi Hazretleriyle alakalı aklınıza gelen başka bir hatıra var mı?

Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU: Mahmud Efendi Hazretlerinin üstünlüğüyle alakalı şu anda aklıma gelen bir rüya meselesi var, onu paylaşayım sizlerle.

Evvelce çok emri ma'rufa çıkardık. Şâkir Hocayla olsun, başka hocalarla olsun Türkiye'nin her tarafına emri ma'ruf için giderdik. Bundan takriben yirmi beş sene kadar önce yine Şakir Hocayla beraber emri ma'rufa çıkmıştık. Gebze'yi geçtik

anayoldan ayrılıp oradaki köyle-re doğru çıktık. Öğlen namazını bir camide eda ettikten sonra orada sohbet ettik. Çok feyizli, tesirli oldu. Sohbeta katılanlar içinde Nakşî Tarikatının bir başka koluna mensup olan biri de varmış ve çok etkilenmiş. Sohbet sonrası bizimle tanıştı ve evine davet etti. Biz gitmek istemedik, çünkü Efendi Hazretleri bize: "Gittiğiniz yerlerde İslâm'ı anlatın ama başkasından bir davet, şu bu beklemeyin. Kimseye yük olmayın, yeme-içmenizi en basitinden kendiniz halledin" derdi. Fakat bu zat çok ısrar etti, baktık eğer gitmesek üzülecek, onun için davetini kabul edip evine gittik. Evinde de çoluk çocuğu, hanımı falan hepsi tarlaya gittiği için pek öyle hazırlığı yoktu. Bize çay yaptı, bizim de yanımızda peynir-ekmek vardı onları ortaya koyduk ve kahvaltı gibi bir yemek yedik. Ondan sonra ikindi namazına başka bir camiye gittik. O da bizimle beraber geldi. Orda da namaz kılındı ardından vaaz edildi. Daha sonra akşam ve yatsı namazlarını da ayrı camilerde eda edip vaaz ettik. Sonra da o zati evine bırakıp biz İstanbul'a geldik.

Aradan bir hafta geçmişti ki o zat İstanbul'a geldi, hatta benim evime kadar geldi ve dedi ki:

-Ben Mahmud Efendiden ders almak istiyorum, acaba alabilir miyim? Ben ona:

-Sen falan şeyhten dersliydin, onun müridlerinden değil misin? dedim

-Evet öyleyim.

-Peki neden Mahmud Efendiden ders almak istiyorsun?

-Sizinle görüştüğümde sonra bir rüya gördüm onun çok tesirinde kaldım. Onun için ben buradan ders almak istiyorum.

Ben de ona bu yolun usûlünü

anlattım. Yani evvela istihâre teklif edilir. Sen istihâre edersin. İstihare senin tarafından çıkınca bir de Şeyh Efendi tarafından istihâre edilir. Bu iki istihâre müspet ise sana ders verilir. Ders almanın usûlü budur. Ama sen ne rüya gördün onu anlatır mısın? dedim. Rüyasını şöyle anlattı:

-Rüyamda çok uzun bir cemaat kalabalığı gördüm. Yolda böyle gidiyorlardı. Başta Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Selem) vardı. Yanında Hz. Ebubekir Sıddık, Hz. Ömer'ül Faruk ve diğer sahabiler (Radıyallahü anhüm). Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Selem)'in ve arkadaşlarının başlarında öyle nurlu taçlar vardı ki tarifi mümkün değil. O kadar güzel, o kadar nurlu, o kadar hoştu. Efendimizin arkasındakilerin de başlarında taçlar vardı ama geriye doğru gittikçe nurları azalıyor, gittikçe azalıyor, gittikçe azalıyordu. En gerilerde bir cemaat gördüm, baktım ki onların başında da aynen Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Selem)'in ve arkadaşlarının başındaki taçlar gibi böyle nurlu taçlar var. Ben dedim ki "geriye doğru gittikçe bu nurlar azalıyor. Bunlar en geride olduğu halde normalde bu nur daha da azalmış olması gerekirken, bunların başlarındaki taçlar neden Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Selem)'in ve arkadaşlarının taçlarının nuru gibi çok parlıyor?" Dediler ki; "bunlar bozuk zamanda sünnete sarıldığı için onlara böyle taçlar verildi. "Ben;"bunlar kimler?" diye sorunca dediler ki; "İstanbul'da Mahmud Efendi Hazretleri var, bunlar o ve onun cemaatidir."

İşte o kimse, Efendi Hazretleri hakkında böylesine isabetli bir rüya görmüştü.

ARİFAN: Size neden "Büyük" Bayram Hoca deniyor?

Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU: İsmail Ağa'da iki tane Bayram Hoca olunca ayırt edebilmek için cemaat böyle isimler koyuyor. Sizin de bildiğiniz gibi, Benden başka çok kıymetli bir hocaefendi daha vardı. O da Allah rahmet eylesin şehid olan Bayram Ali ÖZTÜRK. Benim yaşım büyük olduğundan dolayı bana büyük Bayram Hoca, o yaş itibarıyla küçük olduğu için ona da küçük Bayram Hoca dediler. Yani bu ismi cemaat kendi koydu. Daha sonra bana "Fıkıhçı Bayram Hoca", ona da "Mektubatçı Bayram Hoca" demeye başladılar.

Hocam fıkıh demişken, Fıkıh nedir, hayatımızın hangi alanına müdahale eder?

Kısaca fıkıh, dinin ameli hükümlerini tafsili delillerinden çıkarmak suretiyle elde edilen bilgidir. Fıkıh hayatın her alanında vardır. Kişi gerek ibadetlerini yaparken, gerekse sosyal hayatında aile, miras, ticaret v.b.

konulardaki - Farz, vacip, sünnet, müstehab, haram - gibi hükümleri bilmelidir. Yani kişi namaz kılacak, zekat verecek, hac edecek, bunların farzını vacibini bilmeden nasıl amel edecek? Bunları bilmek lazımdır, mesela tüccarsa bununla ilgili hükümleri öğrenmesi gerekir. Her müslümanın zarûrâtı diniyesini (ilm-ü hali) bilmesi farzdır.

ARIFAN: Hocam son olarak bizlere neler tavsiye edersiniz?

Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU: Evvelce söylediğimiz üzere, Hacı Dursun Efendi gibi, Aşikkutlu Hocaefendi gibi ve daha pek çok büyük zatların ifadesiyle Efendi Hazretleri en doğru yoldadır, hiçbir zaman İslam'dan ayrılmamıştır. Sünnete tam manasıyla ittiba konusunda olsun, en ufak bir mekruh-tan kaçınma veya en ufak bir edebe riayet konusu olsun, hep sine tam bir samimiyetle bağlı kalan, amel-i salihle amel eden,

kötülüklerden azami derecede sakınan bir kimsedir. Dolayısıyla onu örnek alıp, tüm hareketlerimizde ona benzemeye çalışmak bizim için kurtuluş vesilesidir. Öyleyse önce kendime, sonrada sizlere tavsiyem; Mahmud Efendi Hazretlerini örnek alıp her halimizle ona benzemeye çalışmaktır.

Bu tavsiyeyi Efendi Hazretlerinin bir kelamıyla bitireyim. Şöyle buyurmuştu: "Dünyaya önem verdiğimiz gibi ahiret için çalışırsak en yüksek dereceye ulaşırız. Şayet ahirete önem verdiğimiz gibi dünyaya çalışırsak acımızdan ölürüz." Anlayana bu söz yeter. Rabbim hepimize âhret akli ihsan eylesin.

ARIFAN: Hocam Allah razı olsun bizlere vakit ayırdınız.

Bayram Ali KARAMUSTAFAOĞLU: Allah cümlemizden razı olsun.

Ali EREN

Kitap değil sanki halkaları sonsuz yanlışlar zinciri. İçindeki yanlışlar yazmakla bitecek gibi değil. Hangi yanlışına baksanız ona bağlı başka bir yanlışla karşılaşıyorsunuz...

Kitabın yazarı, kendinin sayısız yanlışlarına bakmadan bir de üstüne üstlük onu bunu tenkide kalkışıyor. Onun tenkidine maruz kalmak için, kişinin ehli sünnet veya ehli bid'ad olması farketmiyor. O, her doğruya itiraz etmeyi kendine vazife edinmiş. Öyle ki, Peygamberimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*)'den 8 asır sonra, ileri sürdüğü sözlerle ehli sünnete ters düşen ve Vehhâbîlerin fikir babası olan İbni Teymiyye bile onun tenkidinden nasibini almış.

İbni Teymiyye ehli sünnete ters düştüğü için, gerçi biz de onun en sert tenkitçilerindeniz. Ama Sayın Yazarın tenkidi ile bizimkisi arasında mühim bir fark var. Şöyle ki:

Sayın Yazar Şiilere karşı sevgi ve hayranlık hisleriyle dolu. İbni Teymiyye ise Şiilere karşıdır. Kanaatımız odur ki, Mustafa İslamoğlu'nun İbni Teymiyye'yi ten-

kidinin esas sebebi şiileri tenkit ediyor olması.

Yazardan öğrendiğimize göre İbni Teymiyye, **Es-Sarîmi'l-Meslûl...** isimle eserinde **"Bir Peygambere hakaret edenin öldürülmesi gerektiğini"** ifade ederken, şu sert ifadeyi kullanıyormuş:

"Kim bir peygambere hakaret ederse o öldürülür. Kim onun sahabesine hakaret ederse derisi yüzülür."

Aynen böyle mi yazmış bilmiyoruz. Ama gerçekten, **"Derisi yüzülür"** diye yazdıysa, aşırı bir ifade kullanmış oluyor. Öyle yazacağı yerde, **"Öldürülür"** denilmesi kâfi idi. Onun bu cümlesini Mustafa İslamoğlu'nun Üç Muhammed kitabının 79. sahifesinden aktarıyorum. Her ne kadar Üç Muhammed kitabı böyle yazıldığını söylüyorsa da bunda şüphem var. Çünkü İslamoğlu'nun, kendi fikrini kabul ettirmek için, olmayan şeyleri varmış gibi göstermek gibi bir huyu olduğunu biliyorum. Tereddüdüm bu huyunu bildiğim içindir...

İslamoğlu, İbni Teymiyye'yi bizim gibi ehli sünnet açısından değil, **"Peygamberimiz'e ve onun sahabesine hakaret edenlerin öldürülmesi gerektiğini"** yazdığından dolayı tenkit ediyor.

İyi ama böyle bir ceza bu zamanda verilemediğine göre İslamoğlu niçin gocunuyor? Nasıl olsa kendisi için böyle bir tehlike yok. Rahat olmalı...

Üç Muhammed kitabında yazdığına göre, İbni Teymiyye'nin kitabında şu cümleler de yer alıyormuş:

"Kendi sesini Peygamber'in sesinden fazla yükselttiği sabit olan kimsenin, bundan dolayı, haberi olmadan küfre düşmesinden ve tüm yaptıklarının boşa çıkmasından korkulur."

Biz gerçi Resûlullah'a karşı hassasiyetlerimizi İbni Teymiyye'den öğrenecek değiliz ama kim söylemiş olursa olsun bu söz doğrudur ve ehli sünnet olanların hatta hiçbir müslümanın bu hususta bir itirazı olamaz. Çünkü herhangi bir şekilde bu söze itiraz, -Allah korusun- doğrudan doğruya Kur'an'a itirazdır. Zira bunu İbni Teymiyye'den önce Kur'an-ı Kerim ferman buyuruyor:

“Ey iman edenler! Seslerinizi Peygamberin sesinin üstünde yükseltmeyin. Konuşurken birbirinize bağırdığınız gibi (çağırarak için) ona bağırmayın. (Yoksa) siz farkına varmadan amelleriniz boşa gidiverir.” (Hucurât sûresi, âyet: 2)

Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)’in huzurunda yüksek sesle konuşanlar hakkında Kur’an’ın hükmü işte böyle. Ama yazar İslamoğlu için bu hüküm hiçbir bir şey ifade etmiyor muş gibi, şunları yazmakta hiçbir mahzur görmüyor:

“Bırakınız kendisinden yüksek sesle konuşan mü’mini, kendi canına kastedenleri dahi bağışlayan rauf ve rahim bir peygamber, kendisi adına verilmiş böylesi hükümleri görse, ne derdi? sorusu, bu tür durumlarda sorulması gereken en doğru sorudur.” (Üç Muhammed, sa: 79)

Değerli okuyucular! Kur’an, Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) hakkında böyle bir hüküm verdiği halde, Kur’an’a inanan ve onun mânâsını bildiğini iddia eden bir kimsenin böyle bir şey söylemesin mümkün mü? Bu söz karşısında, **“Bu şahıs ya Kur’an’ı bilmeyecek kadar câhil veya Kur’an’ın verdiği hükmü kabul etmiyor”** demez misiniz?

Lütfen altını çizdiğimiz yukarıdaki satırı bir defa daha okuyunuz. Gördüğünüz gibi, Bay İslamoğlu Peygamberimiz hakkında, **“Kendisi adına verilmiş böylesi hükümleri görse ne derdi...”** diyor.

Bu ne demek Allah aşkına?

Kur’an Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)’e verilen bir kitap değil midir?

Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem), Kur’an’ın kendisi hakkında verdiği bu hükmü görmemiş olabilir mi?

Bütün âyetler gibi bu âyetin hükmünü de ümmetine tebliğ eden, öğreten bizzat Hazreti Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)’in kendisi değil midir?

Bu hükmü indiren Hazreti Allah olduğuna göre, **“Kendi canına kastedenleri dahi bağışlayan bir peygamber, kendisi adına verilmiş böylesi hükümleri görse, ne derdi?”** demek, ne demek?

Bu söz Allah’ın verdiği hükme itiraz değilse neye itirazdır?

“Ey iman edenler! Seslerinizi Peygamberin sesinin üstünde yükseltmeyin. Konuşurken birbirinize bağırdığınız gibi (çağırarak için) ona bağırmayın. (Yoksa) siz farkına varmadan amelleriniz boşa gidiverir” meâlindeki âyet hükmünü kendileri kabul edemeyebilirler. Buna Hazreti Resûlullah’ı da ortak etmeye kalkışmak veballerin en büyüğü değil midir?

Allah’ın indirdiğiyle hükmetmeyenlerin fâsıklar, zâlimler ve kâfirler olduğu Mâide sûresinin 44, 45 ve 47. âyetlerinde açıkça beyan buyurulmuyor mu?

Her neyse... Biz fazla ümidimiz olmasa da, “Allah’tan ümit kesilmez” diyerek, bu gerçekleri bu dergiden sayın yazara hatırlatmayı bir vazife addediyoruz.

Kitabının 28. sahifesinde, **“Ümmetin her ferdi Peygamber gibidir”** diyerek, Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)’le diğer insanlar arasında bir fark olmadığını söylemek cüretini gösteren zatı alkışlayan yazar, Hazreti Resûlullah’ın diğer insanlardan üstünlüğünü kabule bir türlü yanaşmıyor.

Hazreti Resûlullah’ın üstünlüğünden bahsedenleri **“Aşırı yüceltmeci”** görüyor ve **“O kadar da abartmayın”** demeye getiriyor.

“Aşırı yüceltmeci peygamber inancı” diye bir suç uydurmuş, onun için Hazreti Resûlullah’ın üstünlüklerini bildiren her sözü bu suç içine sokarak itiraz üstüne itiraz ediyor. Bundan dolayı, tâbiinden mübârek bir zat olan Vehb bin Münebbih hazretlerinin Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) hakkındaki şu sözüne de haliyle itiraz ediyor:

“Yetmiş bir kitabı okudum. Tümünde şu gerçeği gördüm: Dünyanın başından sonuna kadar, gelmiş geçmiş tüm insanlığın aklıyla Muhammed (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)’in aklı kıyaslandığında, bir tek kum tanesi karşısında dünyanın tüm kumları kadar tüm insanlığa üstün olduğu görülür.”

Meşhur âlimlerin eserlerinde yer alan Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)’in şu hadis-i şerifleri de bay yazarın tenkidinden kurtulamıyor:

“İsrâ (mirac) gecesinde semaya yükseltildiğimde, orada ilk gördüğüm şey, yazılı olan ismimdi: Muhammed Allah’ın resûlüdür, Ebûbekir Sıddık da halefim (halifem)dir.”

İslamoğlu, bu hadis-i şerifi El-Hasâisu’l-Küsrâ isimli eserine alan İmam Süyûtî’yi, **“Bu hadise hiç itiraz etmemiş”** diyerek tenkit ediyor. (Aynı eser, sa: 81)

Öyle ya canım, âlim dediğin hadislere itiraz etmeli ki onun âlim olduğunu bilelim.(!)

Bay Yazar, geçmişteki âlimlerin niçin kendisi gibi hadislere itiraz etmediklerini de bir türlü kabullenemiyor. Onlardan ümidini kestiği için konuyu kendisi ele alıyor ve meseleye hayret edilecek şekilde kuru ve sığ bir mantıkla itiraza kalkışıyor.

Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in hiçbir kimseden okuma-yazma öğrenmediğini hatırlatarak, semadaki yazıyı nasıl okuyabildiğini İmam Süyûtî'nin sorgulamadığına itiraz ediyor...

İyi de Sayın İslamoğlu! Habibini göklere davet eden Hazreti Allah (Celle celâlühû), **"Ey habibim! O gördüğün yazıda şunlar şunlar yazılıdır"** diye bildiremez mi? Veya Cebrâil (Aleyhisselam) bildirmiş olamaz mı?

Sayın yazara şunu soralım:

Meseleye imânî bir düşünceyle değil de sadece dünyevî bir mantıkla, şüphe ve itiraz düşüncesiyle bakacak olursak, Mirac gecesinde Peygamberimiz'in Mekke'den Kudüs'e, oradan göklere ve Allah'ın dilediği yerlere nasıl gittiğini, tekrar geri nasıl döndüğünü ve bunların bir anda nasıl gerçekleştiğini de sorgulamamız ve itiraz etmemiz icap etmez mi? Öyle mi yapalım yani? İtiraz mı edelim?

Nitekim böyle bir sorgulama olmadı değil, oldu. Fakat bu sorgulamayı yapanlar mü'min değil müşriklerdi.

Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem), Mirac gecesi sabahı bu yolculuğu anlatınca, meseleyi imanla değil inançsız akılla değerlendirmeye kalkışan bazı Müslümanlar, anlamadıkları için İslamdan dönüp mürted olmuşlardır. Zaten mânevîyatsız kuru akıl, insanı götürse götürse ancak ve sadece inkar ve mürtedliğe götürür...

Öbür taraftan, Peygamberimizin Mirac yolculuğunu, **"Resûlullah söylüyorsa doğrudur"** diye, tereddüt etmeden, duraklamadan, şeksiz-şüphesiz kabul eden Hazreti Ebûbekir (Radiyallâhü anh)da **"Siddikiyet"** makamına erişmişti.

İnsanların zihinlerini bulandırmaya çalışanlara şunu soralım:

Âdem (Aleyhisselam)'dan önce hiçbir insan yoktu. Dolayısıyla hiçbir insandan bir şey öğrenmesi mümkün değildi. Ama Kur'an'da haber verildiğine göre Allah'ın öğretmesiyle her şeyin ismini bilir hale geldi ve bunu meleklere de tekrarladı. (Bakara sûresi, âyet: 31, 32, 33)

Hazreti Âdem kimseden bir şey öğrenmedi diye şimdi buna da mı itiraz edelim? Allah'ın öğretmesi yok mu?

Hazreti Âdem'e eşyanın isimlerini öğreten Hazreti Allah, habibine bir yazıyı niçin bildirmemiş olsun?

Yine Âdem (Aleyhisselam) cennette her yaprakta **"Lâ ilâhe illallah Muhammedün resûlullah"** yazısını gördüğü için, yasak meyveden yeyip yeryüzüne indirildiğinde, **"Yâ rabbi beni habibin Muhammed hürmetine affet"** diye ilticâ etmiş ve affedilmişti.

Âdem (Aleyhisselam) da kimseden okuma-yazma dersi almamıştı. O zaman Âdem (Aleyhisselam)'a bu yazıları okumayı kim öğretmişse, Peygamberimiz'e de Miracda o yazılarda ne yazılı olduğunu da onu öğreten öğretmiştir...

Var mı bunu kabul etmeye bir engel!..

Yeter ki, kalblerde ötelere ötesine inanmaya meyil ve kâbiliyet olsun...

Bütün gayretini bu ümmetin Peygamber inancını değiştirmeye yoğunlaştırmış olan Bay İslamoğlu, abartılı bir hadiseye misal olarak, Kadı İyaz'ın Şifâ-i Şerif'inde geçen bir meseleyi gösteriyor. Onun abartılı bulup kabul edilemez bir mesele olarak sunduğu hadise şöyle:

"Abdullah b. Ubeydullah el-Ensârî'den rivayet edildi: Sabit b. Kays b. Şemmas'ın defni sırasında orada bulunanlar arasındaydım. O Yemâme'de öldürülmüştü. Onu kabre indirdiğimizde ondan şöyle bir ses duyduk: Muhammed Allah'ın resûlüdür. Ebûbekir siddiktir, Ömer şehiddir, Osman iyi ve merhametlidir. Bunun üzerine dönüp baktık, ama o ölüydü." (Aynı eser, sa: 82)

Onun kabule yanaşmadığı bu hadisenin, bir Müslüman için kabul edilemez tarafı var mı değerli okuyucular?

Bu ümmetin Peygamber inancını bir türlü kabul edemediği için böyle şeyleri bir mitoloji olarak görüyor. Mitoloji bir şeyi hayalinde büyütme demek.

Bay Yazar, Müslümanların Hazreti Resûlullah'ı zihinlerinde gereksiz bir şekilde büyüttüklerini, aslında Resûlullah'ın Müslümanların zihinlerinde büyütüldüğü kadar büyük olmadığını yana yakıla anlatmaya çalışıyor.

Ona göre, bu yanışa düşenler sadece avam veya müfrit (aşırı) sufiler değil. Adı sanı belli değerli âlimler de bu yanışı beslemişlerdir. Bir de misal veriyor. Diyor ki: **"Meselâ Buhârî şârihi Bedrüd-din Aynî, Hazreti Peygamber'in yeryüzündeki tüm dilleri bildiğini söyleyebilmiştir."** (Üç. Mu. Sa: 82)

Ona göre asla böyle bir şey söylenmemeli...

Değerli okuyucular!

Peygamberler diğer insanlar gibi değildir. Allah'ın vahyine mazhar olan sevgili kullarıdır. Onun için, Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in bir mucize olarak bütün dilleri bilmesi imkansız değildir. Ama bizim inancımız böyle. Peygamberleri diğer insanlar gibi görenlerin ise bizim gibi inanmaları tabii ki beklenmez; beklemiyoruz da...

Her şeyin en doğrusunu sadece aklını kullanarak anlayabilen (!) yazar, Sahih-i Müslim'deki şu hadisi de diline doluyor:

"Resûlüllah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) Enes'in evinde uyudu ve terledi. Enes'in annesi bir bardak getirdi ve terini bir bardağa topladı. Resûlüllah bunu ne yapacağını sorduğunda, o da dedi ki: "Kokumuzun içine katacağım; çünkü o kokuların en güzeli."

Bu hadis-i şerifi inkar etmek için bir şeyler bulması lâzım ya; ortaya şöyle bir soru atıyor:

"Bu tavır, (Peygamberimiz'in terini bardağa toplamak) sahabenin seçkinlerinin onayladığı bir tavır mıdır?"

Sorusunun cevabını da kendisi veriyor:

"Elbette ki hayır."

Hayır derken dayandığı hiç bir ilmî dayanak yok. Keşke olsa. Olsa canımız yanmayacak ama ne gezeer! Onun derdi zaten meseleye ilmî bir izah getirmek değil, Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in terinde bir üstünlük olmadığını söylemek...

Bir meseleye ilmî izah getirebilmek için ilim olması lâzım değil mi? Ne yazık ki onda da o yok işte...

İlim olmadığı için de kendi sakim mantığı ile bir şeyler yapmaya çalışıyor. Sakim mantığıyla şöyle bir izah getiriyor:

"Öyle olsaydı, (Peygamberimiz'in terinin toplanmasını sahabenin seçkinleri onaylamış olsaydı demek istiyor) aynı şey, Hz. Peygamber'in her gece yanlarında yattığı eşlerinden, kızı Fatıma'dan, damadı Ali ve diğerlerinden rivayet edilirdi."

Getirdiği bu izah herhangi bir âlime ait olmayıp kendisinin bulunduğu yanlış bir açıklamadır. Şöyle ki, Hazreti Enes'in evinde gerçekleşen bir hadiseyi, Peygamberimiz'in eşlerinin, Hazreti Ali veya Hazreti Fâtıma'nın rivayet edemeyeceklerini düşünemiyor. Çünkü, rivayet etmeleri için, orada bulunup bu hadiseyi görmüş olmaları icap eder.

Yazar esasen burada başka bir şey demek istiyor da, garibim edebiyat fukarası olduğu için söylemek istediğini tam izah edemiyor. **"Her gece yanlarında yattığı eşlerinden, kızı Fatıma'dan, damadı Ali ve diğerlerinden rivayet edilirdi"** derken, **"Onların da Peygamberimiz'in terini topladıkları rivayet edilirdi"** demek istiyor.

Ama şu kadcığını düşünemiyor ki, Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) zaten her zaman yakınlarıyla beraberdir. Dolayısıyla onlar zaten O'nun mübârek kokusuyla yüzyüzedirler. Onun için O'nun mübârek terini toplamalarına ihtiyaç yoktu...

Sahabeden diğerlerinin toplamalarına gelince:

Resûlüllah Efendimiz sırasıyla her gün bir sahabinin evinde uyuyor ve uyuduğu yerde terliyor değil ki, ashabın hepsi de Peygamberimiz'in terini toplamış olsun...

Sayın inkarcı şu soruya ne cevap verecektir:

Hazreti Enes'in annesinin, Peygamberimiz'in terini bir bardağa toplamasına, Peygamberimiz veya ashabdan itiraz eden tek kişi olmuş mudur?

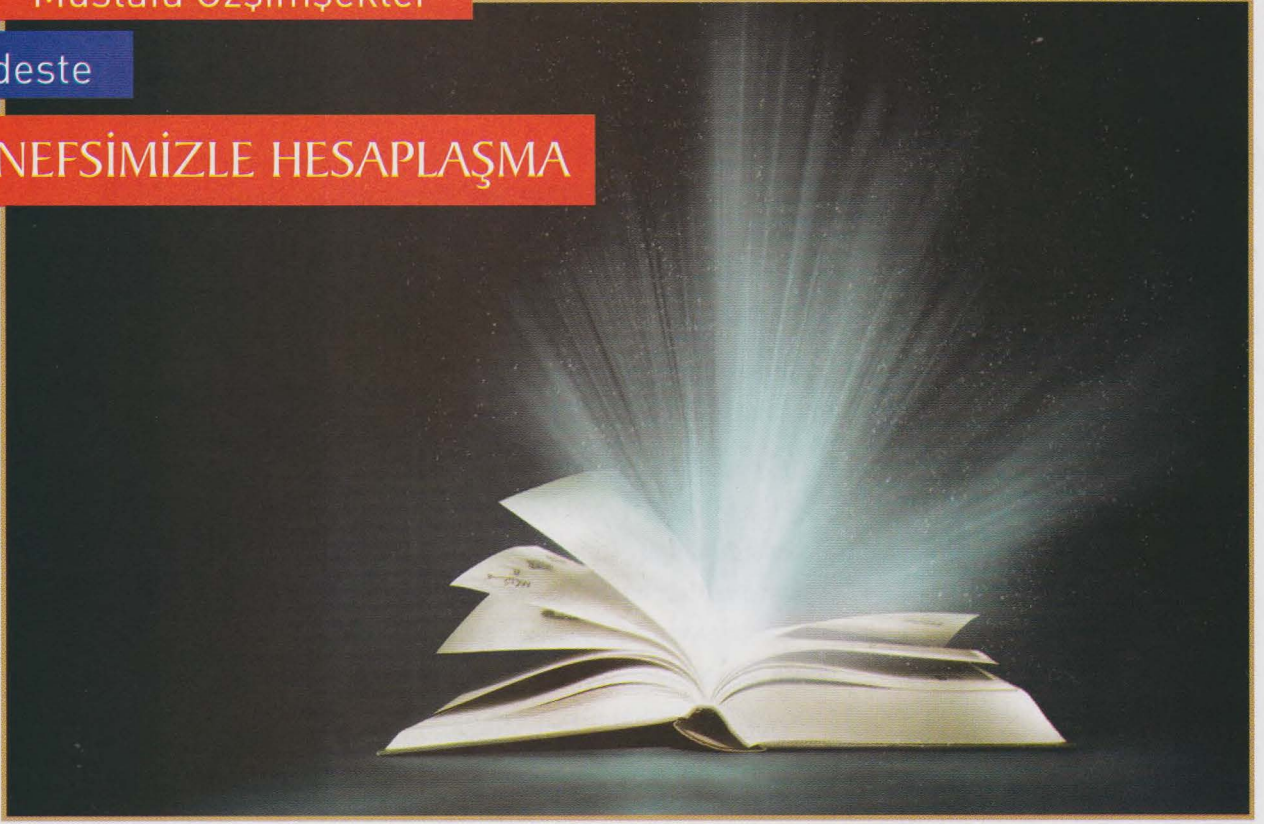
İnkârcı yazar, Peygamberimiz'in terinin çok güzel koktuğunu inkar etmek için uğraşadursun, siyer kitapları Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bir çocuğun başını okşadığı zaman, o çocuğun üzerinde mübârek kokusunun günlerce gitmediğini yazıyor.

Bir sokaktan geçse, mübârek kokusundan, biraz önce o sokaktan geçtiği anlaşılırdı.

Her sahabî Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in mis gibi kokan terini toplamamıştır ama birçokları mübârek sakalından ve saçından teberrüken birer kıl taşıyorlardı.

Bunlar da siyer kitaplarının yazdığı gerçeklerdendir...

NEFSİMİZLE HESAPLAŞMA

Günahıyla sevabıyla koskoca bir seneyi daha geride bıraktık veya şöyle diyelim; ahirete, ölüme bir yıl daha yaklaştık ve ömrümüzden 365 gün daha eksildi. Acaba geride bıraktığımız senede mânevî olarak kâr mı ettik yoksa zarar mı?

Her sene sonunda bilançolarını tanzim edip kâr- zarar hesabı yapan ve durumlarını gözden geçiren ticari firmalar gibi bizde, geçen o koskoca yılın ardından durumumuzu şöyle bir gözden geçirip hata ve günahlarımızı sorgulayalım. Hatta nefislerimizle adamakıllı yüzleşip onunla hesaplaşalım, ne dersiniz?

Hz. Ömer (Radıyallahü Anh)'ın: **"Hesaba çekilmeden önce nefsinizi hesaba çekiniz."** tavsiyesine uyararak, gelin hep birlikte nefislerimizi karşımıza alıp şöyle bir hesaba çekelim...

Ey Gafil Nefsim!

Geçici olduğunu bile bile dünyaya ne kadar da tamah ediyorsun.

Bak koskoca bir sene daha gelip geçti. Seneye de çıkar mısın bilmez ama hiç ölmeyecekmiş gibi bir hayat sürüyorsun. Bir an önce aklını başına devşir ve kendine gel. Bu dünya kime yar olmuş ki sana olsun? Gelenler er geç mutlaka göçüp gitmediler mi? Hele bir düşün bakalım bu dünyadan kimler geldi, kimler geçti? Firavunlar, Nemrutlar, Hâmanlar, Kârunlar, Şeddatlar hep gittiler. Ne kudretli krallar, kayseler, kysalar dünyaya veda ettiler. Şeytan pek çoklarını aldatıp kandırdı, yaptıkları isyanları, zulümleri süsledi. Onlar saraylarında sefahat ve ihtişamlı hayat sürüp hipodromlarda ve arenalarda bin bir gece eğlenceleriyle zevk ederlerken, halklarını zulümle inim inim inlettiler. Nice namuslar kirletildi, nicelerine işkenceler edildi, nice çaresiz garip gurebânın gözyaşları sel gibi akitildi.

Akıbet ne oldu? "Mahkeme kadiya mülk olmaz" derler, vakit saat gelince emanet olarak verilen canları geri alındı. Böbürlenerek sahip çıktıkları malları ve mülkleri öldüklerinde paylaşıldı,

topladıkları servetleri hep dağıldı gitti. O kuş tüyü yataklarından alınıp buz gibi toprağın bağına bırakıldılar. Büyük ve gösterişli konaklarından çıkarılıp, o küçücük dar ve karanlık kabirlere indirildiler. **"Hele bir bak, onlardan yana bir bakiye (geri kalan bir şey) görüyor musun?"** (Hâkka: 8) Evet onlardan geriye bir şey kalmadı, ne mal, ne mülk, ne de saltanat... Şimdi ne isimleri ne de esâmeleri okunmuyor.

Düşün Ey Ahmak Nefsim!

Bu göçüp gidenlerin hallerinden senin alacağın bir ibret, bir ders yok mudur? Mesela Kur'an-ı kerim "Ad Kavmi"nden ve onların helakinden bahsediyor bizlere. Akıl sahipleri için ne büyük ibrettir. Onlar minare gibi upuzun boyları olan çok güçlü ve kuvvetli bir kavimdi. Kayaların içini oyup çok muhkem, kale gibi sağlam evler yaparlar ve oralarda barınırlardı. Kimsenin kendilerine güç yetiremeyeceğini zanneden bu kavim azınca, had ve hududu aşınca, Mevla Teâlâ onları nasılda

silip süpürdü, helak etti. Yoksa sen bunlardan daha mı kuvvetli, Karunlardan daha mı zengin, Neronlardan daha mı güçlüsün?

Geçmişte Allah'a isyan eden kavimlerin hallerine bir bak! Onlardan bir kısmı suda boğuldu, yerin dibine batırıldı, üzerlerine taş yağdırıldı; bir kısmının ise suretleri maymun ve domuz suretine döndürüldü ve helak olup gittiler.

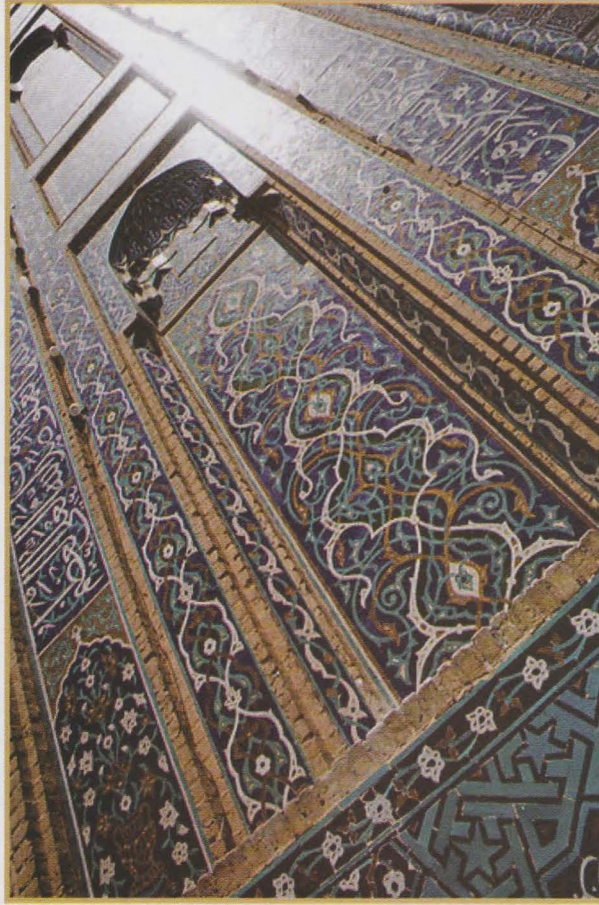
Zalimler ne kadar güçlü gibi görünseler de, neticede helak olmaktan kurtulamamışlardır. Bu gün de böyle zulüm yapanların, dünyayı ateşe verenlerin, tarihe yüzkarası olarak geçecek olan despotların feci akıbetlerini, ömrün olursa görürsün ey nefsim. "Zalimin zulmü varsa mazlumun Allah'ı var" diye atalarımız boşuna söylememişler. **"Sakin, Allah'ı zalimlerin yaptıklarından habersiz zannetme!"** (İbrahim: 42) Rabbim hepsinden haberdardır, **Onun imhâli** (mühlet vermesi) **vardır ama ihmâli yoktur.** Er geç cezalarını verir.

Saltanatına, mülküne, ordusuna güvenen Nemrud topal bir sivrisinekle helak oldu. Malına güvenen Karun malıyla birlikte yere battı, hala da batıyor. Makam ve mevkisine güvenen nice-leri, çoktan toprak oldu da isimleri bile unutuldu. Peki sen neyine güveniyorsun ey nefsim? İyi bil ki; Allah'dan başka her neye güveniyorsan, o şeyle beraber Allah seni de batırıp helak edebilir.

Onun için ey nefsim, gerek maddî, gerekese mânevî nimetleri vereni unutma!

Sana bu makamı ve mevkiji, bu malı-mülkü ve serveti vereni sakın unutma!..

Hem bu dünyada bize ihsan edilen nimetler ne kadar çok olursa olsun, ahirete nisbetle çok az bir şeydir. Şu fânî, geçici lezzetler için, sonsuz Cennet nîmetleri fedâ edilir mi? Bugün dünyânın az bir zahmetine dayanamayan, yarın Cehennem azâbına dayanabilir mi? Şayet parmağını mumun alevine tutacak olsan ona bile dayanamazsın, öyleyse acizliğini anla, haddini bil ve ateşe dayanabileceğin kadar günah işle!

Ey Zalim Nefsim!

Yaptığın tüm hata ve günahlara hemen bir bahane, bir mazeret buluyor, böylece güya vicdanını rahatlatıyorsun. Ahirette vereceğin hesabın endişesini de taşı-mıyor gibisin, hatta bırak endişe duymayı cenneti garantiye almış gibi bir tavrın var. Bu ne umursamazlık, bu ne vurdumduymazlık böyle.. Hz. Ömer (Radiyallahü Anh) bir keresinde Beytullahı tavaf ederken: "Ya Rabbi! Eğer sa-

idler listesindeysem ne olur beni orada sabit kıl, yok eğer şakiler listesindeysem ne olur beni oradan sil de saidler listesine yaz." diye gözyaşlarıyla Allaha yalvarıyordu. Adaletin Güneşi, Resülüllahın ikinci halifesi Hz. Ömer (Radiyallahü Anh) bile böyle bir endişe duyuyorken, nasıl oluyor da sen kendini garanti görebiliyorsun?

Yine Hz. Ömer (Radiyallahü Anh), münafıkların listesi kendisinde bulunan Hz. Huzeyfe (Radiyallahü Anh)'ın etrafında dolaşır: "Ya Huzeyfe! ben de listede var mıyım" diye endişeyle sorardı. İyi düşün ey nefsim! Büyüklerin hali böyle olunca senin halin acep nasıl olmalı? Hz. Ömer (Radiyallahü Anh) gibi cennetle müjdelenmiş bir şahsiyet bile, münafıklar listesinde olmaktan böylesine korkuyorken, sen hiç mi korkmuyor "acaba hangi listedeyim?" diye hiç mi merak etmiyorsun?..

Ey Zavallı Nefsim!

Ne kadar da kötü huyların var. Dedikodu, gıybet, hased sende... Riyakarlık, büyüklenmek, kibirlenmek sende... Aldatmaca, kandırmaca, yalan sende...

Kin, nefret, buğz sende... Heva ve hevesin, ihtiras ve şehvetin, dünyaya olan sevgin ve meylin adeta seni sarıp sarmalamış. Bu kötü huylardan ne zaman kurtulacak, ne zaman tezkiye olacaksın?

Kendi hata ve kusurlarını nedense hiç görmüyorsun ama bir başkası hata yapmaya görsün, hemen eleştiri bombardımanına tutuyorsun. Sen başkalarının hatalarını araştırmayı bırak da kendi hatalarına bak. Halkın ayıplarını görüp, kendi ayıplarına karşı kör olma.

Ah Nefsim ahh!

Rahata da ne kadar çok alıştın. Öylesine keyif adamı oldun ki sorma gitsin. Ama iyi bil ki, bu durum pek hayra alamet değil. Bu rahatlık, bu rehâvet sana diğer Müslüman kardeşlerini unutturmasın. Sen rahatsın diye herkesi rahat ve keyfi yerinde zannetme. Aç ve açıkta olan, bir lokma ekmeğe muhtaç olan niceleri var. Ayrıca ortadoğudaki ateş de henüz sönmüş değil, dünyanın pek çok yerinde zulüm gören Müslüman kardeşlerimiz uzanacak bir yardım eli bekliyor.

Ey Nefsim! Müslüman kardeşlerinin o mazlum durumları, perişan halleri acaba seni ne kadar üzüyor ve dertlendiriyor. Ara sıra da olsa onlar için duâdan başka hiçbir şey yapamamanın verdiği derin ıstırap ve acıyla, gözyaşı döküyor musun?

Ey Nefsim!

Bak koskoca bir sene daha geride kaldı, yaşılanıyorsun farkında mısın? Ölüme, hesaba, Mahkemeyi Kübra'ya bir adım daha yaklaştın. Gerçi ölüm gence kocaya değil, sırası gelen gidiyor. Şair der ki: **Dün geçti yarın var mı? Gençliğine güvenme, ölen hep ihtiyar mı?** Evet sırası gelen gidiyor, öyleyse gitme sıran henüz gelmemişken gerekli hazırlıklarını bir an önce yap, âhiret için tedariğini şimdiden gör.

Yezidi Rekkâşi Hazretleri insanlara sohbet ederken önce kendi nefesine sitem ederek feryatla şöyle dermiş: "Ey Nefsim yazıklar olsun sana! Şayet hayattayken ibadetlerini yapmazsan, öldükten sonra namazını kim kılacak? Orucunu kim tutacak ve senin ibadetlerini kim yapacak?" diye nefisini ayıplar, sonra da cemaata dönerek: "Ey insanlar! Ölüm bir kimse-nin belli bir vakti olursa, kabir evi, toprak yatağı, kurtlar böcekler

haşereleler yakını olursa, kıyamet korkusu onu huzursuz ederse, bu kimse nasıl olur da uykudan lezzet alabilir?" diye feryat eder, sonrada hıçkırıklarla ağlarmış.

Ey Nefsim! Henüz imkan ve fırsat varken, hayattayken, ölüm gelmeden eksik ve noksanlarını tamamlama, hata ve günahlarını telafi et, ahiret azığını şimdiden tedarik et. Çünkü yol uzun, yük ağır. Nice meşakkatli merhaleler seni bekliyor.

Ey Günahkar Nefsim!

Artık sana düşen, bu güne kadar işlediğin isyanlardan dolayı pişman olup tövbe etmek, Mevlâ'nın yüce dergahına yüzler sürmektir. Bu güne kadar gönlünce yaşadın, isyanlar ettin, günahlar işledin de ne oldu? Aldığın şehvî zevkler, tatmin ettiğin o hayvânî ihtiras ve arzular hani nerede? Hepsi o anlıktı geçip gitti değil mi? Tabi aldığın zevk geçti ama hesabı henüz duruyor. Şayet Rab-bini razı edemez, sana verdiği bu fânî nimetleri bâkî olana çeviremezsen işin zor, hem de çok zor ey nefsim. "Allah-u Teala Kerîmdir, Rahîmdir beni affeder" deyip avunuyorsun, fakat af ve mağfi-rette mazhar olmak için bir şey yapıyor musun? Evet Allah "Kerîm ve Rahîmdir" ama aynı zamanda da "Şedîdü'l-İkab"dır unutma!..

Ey Nefsim son olarak sana tav-

siyem; sakın ola tövbeyi geciktirme, çünkü ölüm her an gelebilir. İki kimse felah bulamaz 1- Tövbe ederim diye günah işleyen 2- Töv-beyi tehir eden.

Hem tövbeyi geciktirdikçe daha da zorlaşır, zira günahlar işlendikçe alışkanlık halini alır ki, alışkanlıkları terk etmek malum çok daha zordur.

Evet, nefis muhâsibesinin Dinimizde çok büyük önemi ve yeri vardır, her Müslümanın bunu senede bir defa değil, her gün hatta günde birkaç defa yapması gerekir.

Nefis muhâsibesi; bir Müslümanın yaptığı işlerin İslâm'a göre iyilerini kötülerinden, doğrularını yanlışlarından, güzellerini çirkinlerinden ayırması, kötülüklerine pişman olup, tövbe etmesi ve bir daha yapmamaya karar verip azmetmesi, iyiliklerine de şükredip devâm üzere ve daha fazlasını yapmaya karar vermesidir.

Nefis kötülüğe meyilli, şehvet ve lezzetlere düşkün yaratılmıştır. Ahmaktır, peşin az bir

kârı ve geçici olan lezzeti, ahiretteki devamlı lezzetlere ve nimetlere tercih eder. Kur'an-ı Kerim'de "**Muhakkak ki Nefis, elbette günahları, kötülükleri emreder.**" (Yusuf: 53) buyruluyor. Cenneti kazanmak, Mevlaya dost olmak için Nefsin terbiyesi, tezkiyesi zarûrîdir.

Denilir ki; Nefsin yedi tane kötü huyu vardır. Cehennemin dahi yedi tane kapısı

vardır. Her kim nefisini bu yedi huydan temizlerse cehennemin yedi kapısını kendine kapatır.

Rabbim cümlemize nefislerimizi tezkiye edip, kötü huylarından arındırmak; onu bu dünyada hesaba çekip ahiretteki hesabı kolay olanlardan eylesin.

Fî Emanillah!

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adı ile...

Kibir, imanı kemiren, insanı küçülten kötü bir huydur. Allahü Teâlâ'nın verdiği nimetlerle Allahü Teâlâ'nın kullarına karşı kibirlenmek, nefis ve şeytanın insan tarlasına ektiği nifak tohumlarıdır. Müslüman böyle bir tohumu benliğinde besleyemez. Şeytan, kibri sebebi ile Allahü Teâlâ'nın huzurundan kovulmuştur.

Allahü Teâlâ Kur'an-ı Kerim'in çeşitli yerlerinde kibri ve kendini beğenmiş zorbaları kötölemiş, kınamıştır.

Nitekim Allahü Teâlâ;

"Muhakkak ki Ben, (batıl dinler ve aşırı zulümler gibi) hak olmayan şeyler nedeni ile yer(yüzü)nde büyüklük taslamayı sürdüren o kimseleri(kitaplarımda ve cihanda açıkladığım) ayetlerim(i iyice düşünmek)den çevireceğim. Bu yüzden onlar her bir ayet (ve mucizeyi) görseler de (körükörüne taklide daldırdıkları için) ona inanmazlar. Hidayet yolunu görseler onu (bir kereliğine bile denemek için takip edecekleri) bir yol edinmezler. Ama sapıklık yolunu görecek olsalar onu (sürekli tercih edip izleyecekleri) bir yol edinirler.

İşte sana! Bu (şekilde doğru yoldan tamamen yüz çevirip, kötü

yola tümüyle yönelmeleri), **şu sebeplerdir ki onlar gerçekten Bizim ayetlerimizi yalanlamıştılar ve (yanılma yüzünden değil de inadına yüz çevirme gafletine düştükleri için) onlar(ı iyice düşünüp nazarı itibara almak)dan gafil kimseler olmuşlardır."**¹

Ayet-i kerimesinde kibredenlere karşı çok ağır fakat haklı bir ifade ile;

"Kur'an-ı Kerim'i anlamayı kalplerinden kaldırır, tefekkür ve ibret almaktan mahrum bırakırım" buyurmuştur.

Kibir helak edici sebeplerdendir. İnsanların hiçbiri yoktur ki, kibrin bir çeşidinden boş bulunsun. Kibri sökmek farz-ı ayndır. Fakat sadece temenni ile sökülmez. Muhakkak tedavi etmek, kökünü kesen ilaçlar kullanmak lazımdır. Bunun için de iki tedavi çeşidi mevcuttur:

1- Kibrin temelini dipten kaldırmak. Ağacını, kalpteki kökünden söküp atmaktır. Bu da ilim ve amel ile olur.

2- Arızî olan kibri, yani insanın başkasına karşı kibirlendiği özel sebepleri bertaraf etmektir.

Büyüklük Allahü Teâlâ'ya mahsus bir özelliktir. Azamet ve yücelik ancak O'nun şanına yakışır. Nitekim Cenab-ı Hak hadis-i kudsisinde

şöyle buyurmaktadır:

"Kibir ve yücelik benim gömleğim, azamet ve ululuk benim cübbemdir. Kim bu iki vasıfta benimle cedelleşirse onun belini kırarım."²

Bu cüreti gösterenlere Allahü Teâlâ;

"(Cehennem bekçileri tarafından onlara) **'İçerisinde ebedi kalıcılar olarak cehennemin kapılarından girin! İşte o (haklı kabul etmekten ve peygamberlere boyun eğmekten) kibredenlerin ikametgâhı pek kötü olmuştur' denilir.**"³

"Girin cehennemin kapılarından! İçerisinde ebedi kalıcılar olarak! İşte o (imandan) büyülenen (kâfir)lerin ikametgâhı pek kötü olmuştur."⁴

Ayet-i kerimeleri ile haddini bildirmişti.

Bir gün Kureys, asaletleri ile övünmeye başladılar. Bunları dinleyen Selman-ı Farisî (Radyallahü anh);

"Benim övünülecek bir tarafım yok. Çünkü ben bir nutfeden yaratıldım. Sonunda da kokmuş bir leş haline geleceğim. Sonra da kıyamet günü terazi başına gideceğim.

2 Ebu Dâvud: 4092

3 Zümer Suresi: 72

4 Mü'min Suresi: 76

1 A'raf Suresi: 146

Sevabım ağır gelirse iyi insanım, günahım ağır gelirse kötü insanım" dedi.

Gururun faydasız olduğunu insanlar ancak öldükten sonra daha iyi anlayabilecektir. Nitekim Hz. Ali (Radiyallahü anh) buyurur ki:

"İnsanın şerefi, yüksek himmetindedir. Yoksa ecdadının çürümüş kemiklerinden ona bir şeref gelmez."

İnsana gereken, akıl, ilim ve marifettir. Gururdan da ancak bu üç hasleti elde etmekle kurtulunur. İnsanlık tarihine baktığımızda, kim kibirlenmişse zelil olup küçülmüştür. Kim de tevazu sahibi olmuşsa aziz olmuştur.

Tevazu, gurur ve kibrin karşıtı olup Allahü Teâlâ'nın yüceliği karşısında insanın kendi zayıflığını kabul etmesi, sahip olduğu mal, mülk, mevki ve makam sebebi ile büyülenmemesidir.

Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem);

"Kim Allahü Teâlâ için tevazu sahibi olursa, Allahü Teâlâ onu yüceltir. Kim de büyüklenirse Allahü Teâlâ onu zelil eder"⁵ buyurarak tevazunun önemine dikkat çekmiştir.

Hukemadan birisine sordular:

"Kıskanılmayan nimeti, kendisinden ötürü sahibine acınmayan belayı bilir misin?" Cevap verdi:

"Evet. Kıskanılmayan nimet tevazu, sahibine acınmayan bela ise kibirdir."

Tevazuda itidal, kişinin hak ettiği mevkiden aşağı bir mevkiye razı olmasıdır. Çünkü kişi nefesine hâkim olmayı becerebilirse onu frenler. Lakin beceremezse, yaratılışında biraz da ateş bulunduğu için her zaman parlamaya, alevlenmeye hazır bir vaziyette olur. Onun için nefsi tevazu ile tedavi etmek gerektir. Kibir, kendini herkesten daha üstün sayma hastalığıdır. Bunu bilfiil belirtmektir. Oysa böyle bir sıfat sadece Allahü Teâlâ'ya mahsustur. Mahlûklardan her kim bunu iddia ederse, yalancı konumuna düşer.

⁵ Ahmed bin Hanbel, Müsned: 11742

Kibir üç çeşittir:

1- İlahlık iddiası ile kibirlenmek: Firavun kendisini ilah ilan etti. Allahü Teâlâ'da kalbini mühürledi ve ebedi iman nimetinden mahrum kalarak helak oldu.

2- Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'e karşı kibirlenmek: Mekte-i Mükerrerme müşrikleri Allah Rasulü (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) kendileri gibi zengin olmadığı için taaccüp ederek şöyle diyorlardı:

"Ne tuhaf! Allah halka gönderecek Rasul bulamadı mı da Ebu Talib'in yetimini gönderdi."

3- Enbiyanın dışındaki insanlara karşı kibirlenmek ki bu, halkın ekserisinin müptela olduğu kibirdir. Buna sebebiyet veren şeyler de yedi tanedir:

- 1- İlim,
- 2- İbadet,
- 3- Nesep,
- 4- Cemal (güzellik),
- 5- Kuvvet,
- 6- Mal,
- 7- Etbâ (çocuklar, akrabalar ve kendisine tabi olanlar).

Senin evvelin atılmış bir nutfe, ahir de murdar bir cifedir. Ve sen, doğumla ölüm arasında pislik, mesanede sidik, burnunda sümük, ağızında tükürük, kulaklarında kir, damarlarında kan, cildin altında irin ve koltuğunun altında pis kokunun hamalısın. Bu pislikleri vücudunda taşıyorsun. Ve sen günde birkaç defa helâda elinle pisliliğini yıkıyorsun. İnsanoğlu alçaklık bakımından mezbeleden daha şiddetlidir. Öyle ise şu sayılanların hepsi, gururun değil, alçakgönüllülüğün ve hayânın sebebidir.

Bir zat anlatıyor:

"Tavafta bir adam gördüm. Önünde hizmetçileri vardı. Etrafından insanları uzaklaştırıyorlardı. Bir zaman sonra aynı adamı Bağdat köprüsü üzerinde insanlara avuç açmış, dilenirken gördüm. Tavafta gördüğüm kişi olup olmadığını anlamak için gözümü bir daha dikip baktım. Bana:

'Neden uzun uzun bakıyorsun?' dedi. Ben de: 'Seni tavafta etrafında hizmetçileri ile şu şekilde tavaf eden birine benzettim' dedim. Dedi ki: 'Evet, ben o kişiyim. İnsanların tevazu ettiği yerde kibirlendim. Allahü Teâlâ'da insanların yükseldiği bir yerde beni alçalttı, bu hale koydu."

Bu kıssa, kibrin sadece dünyadaki cezasından bir parçadır. Ahirette ise öyle dehşetlisi vardır ki, ondan kurtulmaya imkân yoktur.

Hz. Musa (Aleyhisselam) şu mü-nacatı yaptı:

"Ya Rabbi! Sana halkın en sevimsiz geleni kimdir?" şu cevabı aldı:

"Kalpten kibirli, dilden sert ve kaba, imanı zayıf, eli sıkı olan kim-sedir."

Bir adam, Şeyhül İslam el-Cami Hazretlerinin sohbetlerine devam ettiği sıralarda sürekli şeyhin başı üstünde bir nur görürdü. Nihayet hacca gidip gelince bu halini kaybetti ve şeyhe sebebini sordu. Şeyh Efendi buyurdu ki:

'Evladım! Sen evvelce tevazu sahibi idin. Şimdi ise haccın seni mağrur etti, kendinde bir kıymet gördün. Bu sebep ile bulunduğun mertebeden düşürüldün.'

Hâtem-i Esâm diyor ki: "Dünyada dört şeyi, dört şeye bırakırsanız cenneti bulursunuz:

1- Uykuyu mezara bırak. Nasıl olsa bol vaktin olacak. Şimdi ibadet ile meşgul ol.

2- Övünmeyi mizana bırak. Sevapların çok olursa gurura hak kazanırsın.

3- Rahatı sıraya bırak. Ondan önce endişe içinde olmalısın.

4- Arzularını da cennete bırak. Dünyada her şey fani, her istediğin mevcut değil. Ama orada her arzu ettiğin anında hazır ve tükenmesi de yok.

Demek ki dünya hayatı övünme mekânı değildir. Zaten sonunun ne olacağı belli olmayan bir insanın kendini beğenmeye hakkı kalmaz.

İmam-ı Gazali (Kuddise sirruhu) der ki:

"Ucub (kibirilenip kendini beğenmek) sırf cahilliktir. Onun ilacı ise yalnız ilimdir."

Büyük âlim İbn-i Kemal ilmiyle biraz gururlanır. Bir derviş yanına gelerek Allahü Teâlâ'nın ve kullarının ilminden sorar. İbn-i Kemal bir kağıda görünür görünmez bir nokta koyar ve; "İşte Allahü Teâlâ'nın ilmi yanında kullarınki bu nokta kadardır" der. Derviş: "Peki, senin ilmin o noktanın neresindedir?" deyince İbn-i Kemal vaziyeti anlayıp gururuna son verir.

Hz. Musa (Aleyhisselam.) Cenab-ı Hakk'a münacatta bulunur:

"Ya Rabbi! Bütün kavmim Senin birliğine iman ediyor. Senden niyazım şu ki; hepsini affına layık görüp, ednâ ve âlâsını bağışlamandır."

Allahü Teâlâ Hz. Musa (Aleyhisselam)'a:

"Duanı kabul edeceğim fakat bana şu ednâ dediğin aşâğılık kullarımdan birisini getir de hepsinin günahlarını affedeyim" buyurdu.

Bu hitabı işiten Hz. Musa (Aleyhisselam) sevinçle şehri gezmeye başladı. Âdemoğlu keremli bir yaratık olduğu için diğer mahlûkat arasında araştırma yaptı. Bu arada bir deri, bir kemik kalmış uyuz bir köpeğe rastladı. 'Mahlûkatın en ednâsı olsa olsa budur' diyerek uyuz köpeğin boynuna bir ip takıp Allahü Teâlâ'nın huzuruna götürmeye kalktı. O esnada köpek Allahü Teâlâ'nın kudreti ile konuşmaya başladı:

"Ey Allah'ın Nebisi! Beni nereye götürüyorsun? Söyle de yanlış bir iş yapmayayım" dedi. Hz. Musa (Aleyhisselam):

"Ben Allahü Teâlâ'nın emrini yerine getirmek istiyorum. Yoksa seni incitmek istemem" diyerek durumu anlattı. Köpek: "Aman bunu yapmayasın. Eğer beni boynumda ipe sürükleyerek götürürsen ben ilahi huzurda yücelirim. Ancak Senin bu hareketin zillete sebep olur. Allahü Teâlâ'nın bu emrinden kastı Seni imtihan etmektir. Sana öğüdüm olsun ki, daima alçakgönüllü ol. Hiç kimseyi hor görme. Allahü Teâlâ kullarının hor görülmesini istemez.

Dünya ehli hangi mahlûka kıymet vermezse o, Allahü Teâlâ'nın nezdinde yücelir. Belki ben yaratının indinde makbulümdür. Sizler küçük görebilirsiniz fakat Rabbim bana nice iyi hasletler bahşetmiştir. İnsanoğlunda bulunması gereken nice meziyetler vardır ki, ben onların çoğuna sahibim. Önüme koyulan bir lokma ekmeğin kıymetini daima bilirim. Verene ölünceye kadar minnet duyar, asla unutmam. Gece gündüz sahibimi beklerim. İnsan suretindeki birçok yaratıklar gibi nankör değilim. Kapısından ayrılmam. Bir gün ekmeği veremeyi unutsa da hemen buğzetmem. Buna karşılık âdemoğlu nasıldır?

Kırk yık sırtında taşısan, bir kere bir arzusunu yapmasan hemen sana düşman olur. Bunca yapılan hizmetleri unutturur. Ben az ile kanaat ederim. Açlığı kendime adet edinmişimdir. Hiçbir suçum olmadan sahibim bana vursa da asla karşı gelmem. Elime geçeni yer, yarın için endişede bulunmam. Her an Hakk'a şükrederim. Bu fani âlemin sevgisini kalbimden atıp terk-i dünya eylemişimdir.

Ayrıca gıybet gibi kötü huyum da yoktur. Kimsenin durumu ile ilgilenmem, kendi halimi düşünürüm. Bende kıskançlık da yoktur. Boş iddialarla halk içinde kuru davalara da girmem. Aslında bu hasletlerin tümü âdemoğluna vaciptir. Ne var ki onlar yerine getiremediğinden biz telafi ediyoruz. Her ne kadar Cenab-ı Hak '**Andolsun ki Biz âdemoğullarını üstün bir izzet ve şerefe mazhar kılmışızdır**' buyurmakla âdemoğlunu keremli kılmış ise de onlara hem izzet, hem de zillet verilmiş olup, bu ikisi arasında tercih yapmakta serbest bırakılmışlardır."

Hz. Musa (Aleyhisselam) bunları dinleyince gözleri yaşla doldu ve şöyle dedi:

"Ey hayvancağız! Bilmeyerek sana eziyet ettim. Hatamı da anladım. Şu hikmete bak ki, Mevla Teâlâ beni ikaz için bir köpeği dile getirdi. Şimdi O'nun huzuruna hangi yüzle çıkacağımı bilemiyorum."

Büyük müfessir Kâdi Beyzâvî, padişahın camide ayrı yerde namaz

kılmasına sinirlenip bir gün onun yerine oturur. Padişah: "Sen kimsin ki benim yerime oturuyorsun" der. Beyzâvî: "Sizden iki derece üstün adamım" cevabını verir. Padişah oldukça sinirlenerek: "Nasıl benden iki derece üstün olursun?" deyince:

"Padişahım, bundan sonra ne olacaksınız?" der.

"Yeryüzünün hâkimi."

"Daha sonra ne olacak?"

"Hiç" diye cevap verince Kâdi Beyzâvî: "İşte, ben şimdiden hiçim" der.

Yunus Emre ne güzel söylemiş:

"Mal sahibi, mülk sahibi, Hani bunun ilk sahibi.

Mal da yalan, mülk de yalan, Var biraz da sen oyalan."

Her gün güneşin battığını gören, sonu da hiçlik olan bir insanın gururla ne alakası olabilir. Eğer herhangi bir sebep ile övünmesi gerekirse o sebebi halk eden Yaratıcı'yı düşünüp O'na olan şükürünü arttırması, böylelikle de kendini meydana gelecek olan gururdan muhafaza etmesi gerekir.

Yusuf Harzemî adlı şahıs tarafından bıçaklanması sebebi ile birkaç ay içinde vefat eden Sultan Alparslan'ın son sözleri ibrete şayandır:

"Ben ömrüm boyunca hiçbir zaman benlik, kibir ve gurur gibi şeylerde kalbime yol vermedim. Daima Cenab-ı Hakk'ın bana ihsan etmiş olduğu zafer nimetleri için şükürde bulundum. Ne zaman ki orduma bakıp da bilek gücüne güvenerek 'Artık benim karşıma kimse çıkamaz' diye düşündüm, Allahü Teâlâ Yusuf gibi hakir, yarı mahpus bir insanı karşıma çıkararak bana ders verdi ve onun eli ile ölümümü hazırladı."

Rabbim, cümlemizi kibir ve gurura kapılanlardan olmaktan muhafaza eyleyip tevazu ve alçakgönüllülüğü kendisine şiar edinenlerden eylesin...

Rabbim yar ve yardımcınız olsun...

KUR'AN EHLİ VE KUR'AN MÜESSESELERİ

Ehli Kur'an, hâmile Kur'an olmak. Başka bir deyişle Kur'an'ın adamı olmak. Söylem ve eylemlerinizi Kur'an'ın reklamını yapmak. Bir dost sıfatıyla anılmanız için şart olan Allah'ı hatırlatmak görevi ile aynıleşmiş olmak. Ruhsat dairelerinde dolaşmayı bir tarafa bırakarak takva semalarında yerin dibinde geziyormuşçasına gezmek. Tevazu ile yükselmek fiilinde ki yükselmeyi bile ifade ederken kızarmak. Kamu mü'minleri kendinden üstün addetmek. Hayat programını rızâ-i ilâhi doğrultusunda şekillendirmek. Onu hakim kılmak için önce nefsin hakimiyetini ona vermek. Ölmeden önce ölmeyi uyumak olarak değil, dünyadan geçmek olarak hazmetmek. Kendisi için sevdiğini, istediği-

ni kardeşi içinde istemek. Kur'anı bir zaman sonra yaşanır değil şimdi yaşanması gerekir diye algılamak. Kur'an'daki emirleri emir kabul etmek. Olsa da olur değil, olmak zorunda diye sindirmek. Nefsi de, ehlini de korumazsan âkıbetinin ne olacağını iyi bilmek.

Ehli Kur'an olmak kolay değil gibi gözükse de Allah insana yapamayacağı, başaramayacağı bir yükü vermeyeceğini vaad ediyor. Öyleyse mesleğimizi nasıl hazmederek yapıyorsak, akıllı insanın yaptığı uzun vadeli yatırım olan dini yaşamak, önce stajını sonra orijinalini yaşamak, mesleğimizden daha önemli, değerli, hatta yolunda canımızı verecek kadar mühim olsa gerek. Peki Kur'an Ehli yetiştirecek bir müessesenin

misyonu, vizyonu ve değer yargıları ne olmalı, hangi disiplinle çalışmalı konusuna değinelim.

Kuran ehli yetiştirecek bir müessesenin misyonu nasıl olmalı? Kur'an eğitimcilerine ışık tutması açısından şöyle açıklayalım:

Kâinatın efendisi Hz. Muhammed (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in örnek hayatı ve liderliği doğrultusunda; mü'minlere karşı şefkatli, tüm insanlığa karşı barışçı ve sulhu hedefleyen bir anlayışa sahip olmakla beraber, Hakk ölçülerinde zalimlere karşı mazlumları koruyan, tevazu ve vakar sıfatlarına Rabbinin rızası doğrultusunda hâiz, Kur'an-ı Kerimin lafzını ve manasını zihnine nakşetmiş ve ölünceye kadar hayatını

onunla anlamlandırmaya ve yaşamaya ahdetmiş, adil, sevecen, merhametli, şahsiyetli ve medeniyet sahibi olma iddiasında fertler yetiştirmektedir.

Bu misyonun Kur'an eğitimi veren kurumlarda idari ve eğitim kadrolarında tam manasıyla hazmedilmesi ve talebeye zerkedilmesi gerekir. Aksi halde verdiğiniz eğitimi anlamlandırmanız ve hayata geçirmanız çok zor olur. Birşeyler yapıldığı zannedilir. Fakat maksud gerçekleşmiş olmaz.

Şimdi bir Kur'an eğitim kurumunun bu misyonu gerçekleştirmek, maksuda ulaşmak için vazgeçilmez değerleri, amellerimizi şekillendirecek değer yargıları neler olmalı?

Öncelikle kurumun menfaatleri önde tutularak, "Ben" yok "Biz" var anlayışı hakim olmalı ve takım ruhuyla çalışılmalıdır. Kur'an eğitimi hoca destekli, talebe merkezli uygulamalarla mükemmele ulaşır. Çünkü talebelerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulursa başarıya ulaşılabilir. Hamele-i Kur'an olmanın sorumluluk ve bilincini en üst düzeyde taşımaya gayret etmelidir. Bu bağlamda değerlerimiz olmalı ve bu değerleri eğitim biriminin tüm personeli sindirmiş olmalıdır. Bu değerleri misal olarak sıralarsak;

KUR'AN EĞİTİMİ KURUMUNDA OLMASI GEREKEN DEĞER YARGILARI

• "BEN" yok, "BİZ" var anlayışıyla takım ruhuna inanır, takım ruhuyla çalışırız,

• Kur'an Eğitiminin; öğretmen destekli, öğrenci merkezli uygulamalarla mükemmele ereceğine inanırız,

• Öğrencilerimize yönelik bireysel farklılıklara önem veririz,

• Hamele-i Kur'an olmanın sorumluluk ve bilincini en üst düzeyde taşımaya gayret ederiz,

• Sürekli yenilenen ve öğrenen organizasyona önem veririz,

• Müesseseleşmek en önemli ilkelerimizdendir.

• Hayatta olan/olmayan bütün Kurralara ve Mukrîlere hürmet eder, onları en samimi dualarla yâd ederiz,

• Kur'an hizmetine zerre kadar faydası olan herkes, her kurum, her teşebbüs bize muhteremdir, mübarektir, muazzezdir,

• Çalışanlarımız üzerinde

Kuruma üst düzey güven duygusu oluşturmak gayretini taşırız,

• Zamanın getirdiği teknolojik yenilikler bizim için bir amaç değil, Kur'an hizmetinde bir araçtır.

• Hoca Efendilerimizin Kur'an hizmetinde gösterdikleri samimi gayretlerini takdir eder, onlara hürmette kusur etmeyiz.

• Bizim hayatımız, ölümümüz ve bu ikisi arasında yaptığımız tüm gayretlerimiz Alemlerin Rabbi olan Allah (Celle celalühü) içindir.

İşte bu değer yargılarıyla, böyle bir misyonla beraber güzelde bir hedefler manzumesi oluşturulup görünüm muknî olursa ki buna modern dilde vizyon deniyor, Allah'ın izniyle Kur'an ehli yetiştirecek yeniden asrı saadete doğru harekete geçilecektir. Rab-bim ümmeti Muhammedi bu yolda muvaffak eylesin.

Selam ve dua ile...

Muhammed Abduh'un Kerâmeti İnkârı

Zaman, mekan ile vahiy dikey ile yatay alanları temsil eder. Bu iki alan arasında kavşağı yakalamak ve ilişkiyi iyi kurmak hakikati yakalamak gibidir. Lakin zaman vahiyden kopukça ve kendi başına ölçü oldukça denge bozulur. Bu noktada Mehmet Akif Ersoy'un: 'Doğrudan doğruya Kur'an'dan alıp ilhamı Asrın idrakine söyletmeli İslam'ı' tabiri modernist çağrışımlar taşıdığı için tartışma nedeni olmuştur. Belki bunu Bediüzzaman doğru ve farklı bir şekilde söylemiştir: 'Zaman ihtiyarladıkça Kur'an gençleşir.' İskilipli Atıf Hoca ise modernizm ile vahiy ve İslam arasındaki münasebeti fevkalade bir surette izah etmiştir. 'İslam asri değil, a'saridir.' Yani İslam bütün zamanların ve mekanların modernizmidir. Dolayısıyla modernizme nazaran aşkındır. Zamanın ruhu ona tabi olur. O, zamana tabi olmaz zira zaman üstü bir evrenden, zaman içi bir evrene nüzül etmiştir.

Muhammed Abduh ise vahiy ile modernizmin ilişkisini, modernizmin lehine kurmuştur. Burada modernizm etkin, Kur'an ise edilgen olmuştur. Yani zaman fâil Kur'an ise münfâildir. Son devrin modernisti olarak ilk devrin modernistlerini takip ve taklit etmiştir. Bu anlamda Muhammed Abduh'un tefsir ve akide anlayışı Mutezile'den mülhemdir. Bu

anlamda son olarak kerâmet-i evliya yani evliya kerâmetleri hususunda da Mutezile'yi taklit ettiğini ve evliyaların kerâmetini inkar ettiğini görüyoruz. Bunu yaparken suret-i haktan görüldüğüne şahid oluyoruz. Muhammed Abduh'un kader bahsi de dahil İslam'ın bütün inançlarını aşındırdığını görüyoruz. Başörtüsü konusunda 'ibadet değil, adet' diyen Muhammed Abduh, kerâmet konusunda da Mutezile'ye uymuş görünüyor. Taklide karşı çıkan Muhammed Abduh, esasında Mutezile'yi taklit etmiştir. Risâletü't Tevhid adlı yeni türde yazmış olduğu ilmi keliminde, kerâmet-i evliya, sadece peygamberlere mahsus bir meziyet olarak takdim ediliyor.

Ehl-i Sünnet dairesinde, kerâmetler ile mucizeyi birleştirerek onları sadece peygamberlere hasreden Ebu İshak İsferyânî dışında, kerâmet konusunda şaz ve kuraldışı bir görüş serdeden alim bilinmemektedir. İsferyânî kerâmetleri mucize açısından değerlendirecek kategorik bir ayırım yapmaktadır. Ebü'l-Kasım en-Nisâbü'rî'nin "el-Ğunye" isimli eserinde nakledildiğine göre o, peygamberin mucizesi olabilecek nitelikteki bir şeyin veli için kerâmet olmasını imkânsız kabul eder.¹

1- EHL-I SÜNNET VE MUTEZİLE BAĞLAMINDA DOĞRULUK ÖLÇÜSÜ OLARAK KERÂMET. Yrd. Doç. Dr. Salih Sabri Yavuz KTÜ Rize İlahiyat F. Öğretim Üyesi, s :100

Ehl-i Sünnet dairesinde İsferyânî'nin görüşleri bir istisna olarak kabul edilir ve dolayısıyla bu cumhuru ulemanın da ötesinde Ehl-i Sünnet görüşlerine ters bir değerlendirmedir. Esasen kerâmeti inkar etmesiyle maruf mezhep Mutezile'dir.

Muhammed Abduh ve Mutezile beraberliğine geçmeden önce kısaca muteber kaynaklardan kerâmetin tanımını aktaralım. Sözlükte "Değerli, üstün, güzel, ikrâm, iyi, ahlaklı, cömert olmak" anlamına gelen kerâmet, kerem gibi masdar olup "iyilik, cömertlik" manasında isim şeklinde de kullanılır. Terim olarak; "Allah'ın mü'min, takva sahibi, salih, veli kullarından zuhur eden olağanüstü, harikulâde hal" diye tanımlanır. Kerâmet; herhangi bir meydan okuma ve nübüvvet iddiasına bağlı olmaksızın Allah tarafından velinin elinde gösterilen harikulade bir hal ve olaydır.

"Bir yetkiye dayanarak iş yapmak" anlamındaki tasarruf kelimesi de, tasavvufta kerâmetle eş anlamda kullanılmıştır. Bazı âlimler, harikulâdelik şartını koşmaksızın Allah'ın evliyaya her türlü ikramına kerâmet ismini vermişlerdir. Burada "harikulâde hal"den maksat, vuku bulan olayın, genel-geçer tabiat kanunlarının dışında cereyan etmesidir. Tabiat kanunlarının yaratıcısı Allah olduğuna göre onları değiştirmek de O'nun kudretindedir

“Göklerin ve yerin hükümrânlığı Allah’ındır. Allah, her şeye kadirdir” (Ali İmrân: 3/189).

Bu anlamda, kerâmet haktır ve lakin kerâmette asıl olan gizlemektir. Mucize de ise izhar etmek esas ve asıldır. Sûfilere göre bir mezmum ahlaki yenmek, heva ve hevesine muhalefet etmek ve kontrol etmek kerâmetten evladır veya en büyük kerâmettir. Bundan dolayı sûfiler istikametini aynıyla kerâmet olduğunda sözbirliği etmişlerdir.

Mutezile’nin kerâmeti reddetmesinin temel mantığı kerâmet ile mucizenin birbirine karışması ihtimalidir. Kerâmet mucizeleri şüpheye düşürmüştü! Günümüzde Hazreti İsa’nın nüzülünü inkar edenlerin gerekçesi de aynı. Onlar da Hazreti İsa’nın nübüvet maksadıyla olmasa bile sabık bir nebi olarak gelmesinin Hazreti Peygamberin hatemiyetine aykırı olduğunu ve dolayısıyla hatemiyet meselesini şüpheye düşüreceğini ileri sürerek inkarlarını bu gerekçeye dayandırmaktadırlar. Halbuki Hazreti İsa, hatemü’l enbiya olarak değil, hatemiyeti teyid ve Hıristiyanları da bu kapsama dahil etme misyonuyla Şeriat-ı Muhammediye dairesinde ikinci kez gönderilecektir. İlk bi’setinde Şeriat-ı Musaviyyeye tabi olan Hazreti İsa, ikinci gelişiyile İslam dairesinde vazife görecek yani Hazreti Peygambere tabi olacaktır. Ona inanlar dahi öyle olacaktır.

MUHAMMED ABDUH’UN MUTEZİLE’DEN MÜLHEM YAKLAŞIMI

Risâletü’l Tevhid adlı ceditci kelim kitabında Muhammed Abduh kerâmetler meselesinde tamamen Mutezile’nin inancına meyletmiş ve onu savunmuştur.² Muhammed Abduh peygamberlerin dışında kesinlikle evliyaların kerâmete mazhar olamayacaklarını ileri sürmüş ve daha da ileri giderek Müslümanların icmâ-i ümmete dayanarak veliler için kerâmeti inkar edebileceklerini söylemiştir. Bu inkarlarının da usûl-i dinle yani dinin esasla-

riyla çatışmadığını ileri sürmüştür. Ona göre kerâmetin inkarı sünnete de uygundur ve sırat-ı mustakimden sapma değildir. Kerâmet ritmik ve otomatik değildir. Daha ziyade ihtiyaca binaen verilir. Kerâmet adet dışına çıkmaktır ve dolayısıyla kerâmet adet haline geldiğinde kerâmet olmaktan çıkar. Kerâmetler uykuda ve rüya tarikiyle olabileceği gibi ilham yoluyla da gerçekleşebilir. Bu bağlamda gaybı bilmesi mustakil yani kendi başına değildir yani Allah’ın izniyledir. Bundan dolayı bir kaide olarak: ‘la ya’lemu gayben bel yü’le gayben/Gaybı bilmez, gayba aşına kılınır.’ denilmiştir. Muhammed Abduh her ne kadar kerâmeti inkarda Mutezile’den etkilenmiş ise de esasında Mutezile’nin bu husustaki görüşleri maddiyatçıdır. Bu anlamda günümüzde Marksistlerin dini alanı yorumlamasına benzer. Bu bağlamda, Muhammed Abid el Cabiri, Musa (Aleyhisselam) ‘ın kavmini zülümattan nura çıkarmasını maddi olarak yani Filistin’e sevk olarak yorumlamıştır. Bu noktada, Mevdudi de Kur’an ayetlerini siyasi odaklı olarak yorumlamıştır. Dolayısıyla Muhammed Abduh, sadece Ebâbil kuşlarını pozitivism veya akılcılığa göre değil aynı zamanda kerâmet ve mucizeleri de pozitivist ve maddi olarak yorumlamıştır.

Mehmet Zeki İşcan’ın Dergah Yayınları arasında çıkan “Muhammed Abduh’un Dini ve Siyasi Görüşleri” adlı kitabında Muhammed Abduh’un ayetlerle ilgili tefsirinde bu yaklaşımlardan örnekler verilir. Mesela, “Meryem’in Allah tarafından rızıklandırılması” olayının bir kerâmet (ya da mucize) olduğu görüşlerine eleştiri getirirken surenin ana temasıyla böylesi bir vurgunun alakasının olmadığı, Meryem’in kullandığı terkinin çağlar boyunca bütün insanlar tarafından kullanıldığı, ilk müfessirlerde böylesi bir yaklaşımın olmadığı, bu yorumların kerâmet gösterdiğine inanılan kişilerin konumlarını güçlendirmek anlayışıyla türetildiğini ileri sürmektedir. Aynı anlayışla, Hazreti İsa’nın nüzülünü ve benzeri gaybi haberleri red ve inkar etmiştir.

CİN KONUSUNDAKİ MESNETSİZ GÖRÜŞLERİ

İbn Hazm cinlerin varlığı ve imanı

noktasında şunları söyler: “Allah-u Teala cinlerden bir grubun iman ettiğini, Rasulullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)’den Kur’an dinlediğini ve içlerinde faziletli sahabilerin yer aldığını bizlere bildirmektedir.”

Ne var ki pozitivismin gücüyle sarılan bazı modernistler cin bahsinde bir takım garip te’villere saparak “cin” gerçeğini çarpıtmışlardır. Kainatta olan her şeyde sebep-sonuç yani nedensellik prensibinin hakim olduğunu iddia eden Ahmed Han bu noktada pozitivism öylesine teslim olmuştur ki; beş duyunun algı sahasına girmeyen her şeyi reddetmiştir. Melekleri insandaki sezgisel bilgin, sudaki akışkanlık ve taştaki katılık gibi yaratılmış nesnelere hususiyetleri olarak te’vil eden Ahmed Han, Kur’an’ı Kerim’de geçen “cin” kelimesinin kapsamı hakkında da şunları söylemiştir: “Cin kelimesi beş yerde ‘can’la aynı anlama gelmekte ve bunlar şer, hastalık ve diğer olumsuzlukların yansımaları olarak anlatılmaktadır. Diğer yerlerde geçen “cin” kelimesinden ise çöllerde, tepelerde ve ormanlarda yaşayan yabancı insanlar kastedilmektedir. Ahmet Han’ın Cin ile canı yorumlaması, Muhammed Abduh’un Ebabil kuşları ile cüdrî yani çiçek hastalığını tevil etmesine benzer.

Modernizmin Mısır ayağında yer alan Muhammed Abduh da cinlerle alakalı Ahmed Han’inkine benzer mütalaalar serdetmiştir. Mucize ve kerâmet gibi hârikulade, melek ve cin gibi de gözlem alanına girmeyen varlıkları te’vil ya da reddeden modernistlerin etkin ve de yeni olanlarından Muhammed el-Behiyde, “Ahkaf” ve “Cin” sürelerinde geçen cinlerle alakalı şunları söyler: “Bunlardan, Medine’den Mekke’ye gelen ve kimse görmeden Allah Rasûlü (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)’e iman eden insan topluluğu kastedilmektedir.”

Muhammed Abduh Mutezile’den sonra tefsire ve İslam inançlarına pozitivismi sokması açısından tarihte bir köprübaşı olmuştur. Kötü bir çığır açmıştır. Adeta bütün modernistlerin üstadı külü hükümüne geçmiştir.

2- Et Terbiyetü’l İslamiyye dergisi, Teşrin el evvel,2009, s: 46, Bağdat

SORU

Büyü, sihir ve benzeri şeyler var mıdır? Varsa bunun giderilmesi için neler yapılmalıdır?

Allah-u Teâlâ Bakara süresinde: **"...Böylece (insanlar) onlardan (Harut ve Marut'an) kişi ile karısını birbirinden ayıracakları sihri öğreniyorlardı. Halbuki onlar, Allah'ın izni olmadıkça o sihirle hiç kimseye zarar veremezlerdi..."** (Bakara: 102) buyurmaktadır. Sihir vardır, hak'tır ama çok büyük bir vebaldir, günah'tır. Allah yaratmadan, Allah'ın izni olmadan sihir-büyü zarar veremez, tesir etmez. Yani tesiri yaratan Mevla Teâlâ'dır ama sebep olan büyü yapandır. Ona da onun hesabını soracak, zira büyü yapmak ve yaptırmak en büyük günahlardandır.

Peki Allah niye yaratıyor büyü'nün tesirini?

Bu bir imtihandır. Mesela bir adam kurşun sığıdığı zaman ölümü yaratan Allah'tır, ölüm yaratmasa adam ölmez, elli kurşun sıksan yaşar. Ama diğer taraftan mantar tabancası patlatsan, heyecandan, kalpten adam ölebilir. Yani kurşun öldürmez, ona o tesiri veren, ölümü yaratan Allah'tır. Fakat suikast yapan, kurşun sıkan bir adam varsa sebep olduğu için ondan sorumludur. Şimdi "Allah niye bu kurşuna öldürmeyi sebep etti!" diyebilir misin? Yani imtihan alemindeyiz. Birine şehitlik yazacak günahlarına kefarete olacak, derecesi âli olacak. Diğerine de katillik yazacak, büyük azaplar yazacak. İşte büyü, sihir de bunun gibidir.

Çözümü için ne yapmak lazım?

Büyüye karşı tedbir almak lazımdır. Bu tedbir dua ve zikirden iba-

rettir. Sabah-aşam üç kere Felak üç kere Nas süresi okumak lazımdır. Sabahladığında ve akşamladığında bu süreleri kim okursa her şeye karşı ona yeter. Yani sihir, büyü, cin, şeytan gibi her şeye karşı okuyana yeter. Felak süresinde: **"...yarattığı her şerlinin şerrinden sabahın Rabbine sığınırım..."** ve özellikle **"...dügümlere üfürüp büyü yapan üfürükçülerin şerrinden.."** buyuruluyor.

Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)e de büyü yapıldı ve Allah'ın izniyle tesir etti, imtihan olsun diye.. Onun çözülmesi için Felak ve Nas Süreleri geldi. Bunların biri beş, diğeri altı olmak üzere on bir ayeti kerimedir. Ayetlerden her biri bir düğümü çözdü. Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bağlardan çıkıp rahatladığı zaman buyurdu ki: "Allah Bana iki sûre indirdi ki, ona sığınanlar, bunlar gibi başka hiçbir şeyle Allah'a sığınamaz."

Sığınma hususunda bunların misli yoktur. Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)e yapılan büyü Felak ve Nas süreleriyle bozulduğu için, her sabah ve akşam üçer kere bu duaları okuyanlar büyüden sakınmış olur.

Kişi kendinde büyü olduğunu hissediyorsa, sihrin iptali, büyülerin bozulması için başından hacâmat olur. Başından kan aldırdığı zaman büyüü bozar, sihri iptal eder. Bu çok mücerreptir, denilmiştir.

Yine büyü'nün tesirini iptal etmek hususunda Bakara süresi en kuvvetlilerindedir. Yani bakara suresi büyüü illa çözer. Sâhirler ona güç yetiremez.

313 âyete'l-kürsi okumak da sihri

iptal eder.

Birde bizim DUALARIM kitabında 313 ayet vardır. O demirden surdur etrafını çevirir, şeytanı cini büyüü yanıştırır.

Yine Dualarım Kitabında 215. sayfada Abdullah ibni Amr hadisi vardır. Rasulullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) buyurdu; sabah ve akşam olduğunda kim bu duayı yaparsa, her büyüçüden, her kâhinden her gaipten haber veren falcıdan, şeytandan, kıskançların şerrinden kurtulur. Bu hadisi Taberânî rivayet ediyor. "Büyünün çözülmesi için ben ne yapmalıyım" diyene, bu dua bir reçetedir.

Ondan sonra 189. sayfadaki duayı yapan için "korundu" diyor. Sâhir istediği kadar büyü yapsın, sen kaleye girdin. Sen kalkanını takındın sana daha ne yapacak? Tirmizi hadisidir bu. Bunda da genel bir koruma vardır. Mesela Hz. Enes (Radiyallahü anh) Haccacı Zalim tarafından yakalandı. Haccac sahabeye bile zulmeden bir adamdır ama onu katlemedi, hatta bayağı da ağır konuştuğu halde ona bir şey yapamadı. Öyle bakılınca yanındakiler dediler ki:

-Sen pire için yorgan yakan bir adamdın buna nasıl bir şey yapmadın?

-Yanında iki aslan belirdi o iki aslan neredeyse benim üstüme sıçrayacaklardı.

Tabi o aslanlar herkese görünmüyor, sadece ona görünüyor. Bu sefer Haccac Enes

(Radiyallahü anh)a sordu:

-Sana bu cesareti kim veriyor, benim gibi bir adama sen nasıl rahat konuşuyorsun.

-Ben Rasulüllahtan bir dua öğrendim. Bu duayı da bu gün okuduğum için sen bana bir şey yapamazsın.

-Bana da öğret!

-Değil sana öğretmek, sen sağken başkasına bile öğretmem belki sen öğrenirsin diye.

Bu kadar ağır konuşmasına rağmen Haccac ona "Git" dedi gönderdi.

"Her sabah bu duayı okuyana, kimsenin yolu yok." Burada "kimsenin" ifadesi

umum ifadedir yani büyücüde girer, cinci de girer. Kimsenin ona yolu yok. Haccac-ı Zalim gelse ona bir şey yapamaz, Deccal çıkarsa bir şey yapamaz. Ne zehir, ne zalim sultan ona zarar veremez. Nitekim zannedersen Ebu Müslim Horasanî Hazretleri olacak 130 yaşına kadar yaşadı. Cariyesi ondan kurtulayım diye her gün yemeğine zehir katıyor ama hiçbir şey olmuyor. 20 sene geçti, 30 sene geçti 120 yaşına geldi. Artık dayanamadı, dedi ki:

-Yahu sana bir şey olmaz mı, sen ölmez misin? Sana zehir mehir işlemiyor.

-Ne oldu ki?

-Her gün yemeğine zehir katıyorum dozunu artırır artırır, neredeyse yemeğin hepsi

zehir olacak ama sana bir şey olmuyor..

-Ben her sabah bu duayı okuyorum.

İşte bu dua "Dualarım" kitabımızda geçiyor. 189. sayfada duanın okunuşu yazılmış,

190. sayfanın başında tam izahatı var.

Ayrıca Arifan dergisinde (Kasım sayısında) bir dua yazdık. Hiçbir bela gelmemesi için, o çok mübarek bir duadır. Ebu'd-Derda Hazretlerine "evin yandı." dediklerinde "Hayır Allah bana bunu yapmaz" diyor. "Ne garantin var" diyorlar. "Sabah bir dua öğrendim Rasulüllahtan, onları gündü-

zün evvelinde söyleyene akşama kadar hiç bir musibet vurmaz, günün sonunda okuyana ise sabahlayıncaya kadar hiçbir felaket gelmez. Bende bugün bu kelimeleri okuduğum için Allah-ı Teala bana bunu yapmaz." buyurdu. Hakikaten gidiyorlar herkesin evi yanmış, onun evi kalmış bu duanın bereketiyle. Çünkü hiçbir musibetin gelmeyeceğine dair sabahdan akşama, akşamdan sabaha garantidir, sigortadır bu dua.

Akşam, sabah okunduğundan bunlarda büyüye faydalıdır. Bu duayı mutlaka Arifan dergisinden (26. sayı, Kasım-2009) ezberleyin, okuyun, okutun. Hadis sahihtir, Allahın izniyle bir şey işlemez. Herkes Allah Rasulünün gösterdiği kalelere girip kalkanları kuşansın ki, büyü yapılmasına dair ihtimal varsa korunma tedbirini alsın.

SORU

Dövme yaptırmış bir insan tövbe etmişse ve dövmesini sildirecek gücü yoksa tövbesi ve gusül abdesti olur mu?

Deriye işlenen dövme büyük günahdır, haramdır. O dövme deriden söktürmek canı acıtan bir işittir. Birde paraya taalluk eden masraflı bir işittir. İmkani olmayana veyahut acıyacağı endişesi olana da ille dövme söktür diye İslam şart getirmiyor.

Tövbesi kabul olur.

Gusle mani bir şey yoktur, gusül abdesti de olur. O derinin kendiyile beraber derinin üstünde tabaka teşkil etmiyor, derinin içine nüfuz ediyor. Ama o yapıştırıcı dövme onlar zaten çakma şeyler, onlar yapıştırıcı olduğu için altına su geçirmesine mani olabilir.

SORU

Şâfi mezhebinde olanlar hem sünnet hem kaza namazı kılabilir mi? Hanefiler de durum nedir? Bir de sünneti kılarken kazaya da niyet edilebilir mi?

Şâfi mezhebinde olanlar farzları kılarlar. Şayet kazaları varsa, farz-

ları kıldıktan sonra sünnetlerin hiç birini kılamazlar. Kaza namazları olduğu için vakitlerini hep kazaya harcamaları lazımdır.

İki niyet birden olmaz. Yani hem öğlenin sünnetine, hem de kaza namazına niyet edilse o namaz boşa gider. Farz namazla, nâfile namaz bir niyette cem olmaz.

Hanefiler ise; sünnetleri kılar, kaza namazlarını ayrı kılar. Fakat bu zamanda öyle bir durum oldu ki insanlar çok meşguldür. Sünnetleri kıyorlar hatta evvâbin ve teheccüd namazlarını bile kıyorlar, fakat kaza borçlarını kılmıyorlar. Bu durum borcu olanın sadaka vermesine benzer. Yani Mevla indinde o sünnetler, nâfileler makbul olmaz. Efendi Hazretleri derdi ki: "Şayet kaza namazın varsa teheccüd namazını on iki rekât kılma, iki rekât kıl. Geri kalan vakti kaza namazına sarfet. Yüz rekât beraat namazı kılma, dört rekât kıl, on rekât kıl, geriye kalan zamanı kaza namazına harca."

Ama Hanefî Mezhebinde namazların önünde ve sonundaki sünnetlere müsaade vardır. Bunların dışında kaza ayrıca kılınmalıdır. Fakat bir adam; "ben hiç vakit bulamıyorum, çok da kaza namazlarım var." diyorsa, tabi o zaman biz o adama Hanefî'de olsa, mecburen "kazanı kıl, borcunu öde" diyoruz.

Hanefî Mezhebinde "ben ikisini de yapabiliyorum." diyene "sünnet kılamazsın" denmiyor. Ama Şâfîde "kılamazsın" deniyor. Ya kendi vakit farzlarını ya da kazalarını kılacak, ne kadar boş vakit bulduysa kaza namazlarına ağırlık verecek, sünnet ve nâfile kılması câiz değildir.

Mezhepleri anlamakta güçlük çekiyorum. Evvelce mezhepler çokmuş, şimdi dört mezhep var. Bunların da arasında ihtilaflar var. Bu konuyu anlatabilir misiniz?

SORU

Mezhepleri anlamakta güçlük çekilmez. Hepsi Rasulü Allah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'den aldılar, âyetten hadisten hüküm çıkarttılar. İctihâdında isabet eden iki ecir sevap alır, hata etse bile bir sevap alır. Çünkü o müctehid bir araştırma neticesinde sonuca varmıştır. Ama icthad senin benim işim değildir. Müctehid olmak için bir takım şartlar lazım. Şu anda icthad kapısı kapalı değildir ama o kapıdan giren de yoktur. Çünkü icthâda ehil kimse yoktur. Günümüzde, bir hadisi bulmak için adam bilgisayardan bir kelimeyi arıyor, hadis orada yazdığı halde o kelimeyi bulamıyor ki hadisi bulsun. Veyahut bir nokta eksik koyulduğu için kelime çıkmayınca "böyle bir hadis yoktur" diyecek kadar cahilce konuşuyor. Kalkıyor; "yüz binlerce hadis taradım, 'evvabin namazı' diye bir şey bulamadım" diyor. Ya "be" harfinin noktası yoktur yada "ye" harfinin iki noktasından biri yazılmamıştır. Adam bunu çıkaramayınca "şu kadar araştırdım, böyle bir şeye rastlamadım" diyebiliyor. Böyle cahillik olur mu? Müctehid dediğin milyonlarca hadis bilecek. Bunların râvisini bilecek; ondan rivayet eden, kim kimden rivayet etmiş, Rasulüllaha kadar arada hangi râviler var bunları bilecek. Bir müctehidin ömrüne göre bakarsan arada en az üç dört tane râvi oluyor. Bu, bir milyon hadiste en az üç, dört milyon râvi eder. Tabi sadece bunların adını bilmek de yetmez. Vafını, sıfatını bilecek. Unutur muydu, şaşırır mıydı, güvenilir miydi, son zamanda bunama filan geçirdi mi? gibi, pek çok vafını bilecek. Yani bütün bunlara ne compüter yeter ne bilgisayar. Müctehidler böyle kimseler. Adeta Allahın özel olarak yarattığı adamlar. Allah-u Teâlâ dinini bunlarla muhafaza eder. Rasulullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bunları haber verdi. Selman-ı Farisî (Radıyallahü anh)'ın dizine vurdu ve: **"İman, süreyya yıldızına çıksa** (bu Selman'ın ka-

bilesinden) **Fâris oğullarından biri elbette alıp gelir."** buyurdu. Buhârî'nin diğer bir rivayetinde ise, **"Allah'a yemin ederim ki, din, süreyya yıldızında asılı olsa, onu Fâris oğullarından, acemlerden bir zât alacaktır."** buyurdu. Fâris, İran'ın Fers denilen memleketindeki insanlar demektir. İmam-ı Azamın dedesi buradandır. İmâm-ı Suyûtî Şâfi Mezhebi'nin büyüklerinden olduğu halde; "bu hadis, bütün âlimlerin ittifakı ile İmam-ı Azam hakkındadır." diyor. Çünkü İmam-ı Azam gibi başka bir âlim o millettен çıkmadı.

"Kureş ten bir âlim çıkacak yeryüzünü ilimle dolduracaktır." hadisi şerifi İmam-ı Şâfi hakkındadır.

Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem): **"Öyle bir zaman gelir ki, insanlar her tarafı ararlar, Medine'deki âlimden daha âlim bir kimse bulamazlar."** buyurdu. Süfyan ve Abdullah ibni Ömer'in azatlısı olan Nafi ve Zührî, Medine'deki âlimden maksat İmam-ı Malik'tir dediler. İmam-ı Malik Medine'de devamlı kalmıştır. Ve bütün insanlar ondan okumaya Medine'ye gitmişlerdir. O çok gezmemiş, Medine'deki ulemadan ilim almıştır. Onun için Medine âlimi denmiş ona. Bunlar hep sahih hadislerdir. Hal böyle olunca müctehidler anlamamak cahillik olur. Hatta Allah muhafaza etsin onlara itiraz dersizlik olur. Daha ileri gidersen dersizlik olur. "Mezhepsizlik, dersizliğin köprüsüdür." diyor âlimler. Bir mezhebe mukayyed olmak gereklidir. Dört mezhepten biriyle kayıtlanmak farzdır, bütün âlimin cumhurun bunda ittifakı vardır.

Yüzlerce mezhep vardı fakat tedvin edilmedi. Bu yüzlerce müctehidin mezheplerinin görüşleri hep bu dört mezhebin içinde süzgeçten geçirildi. Hepsi burada yer buldu. Zaten dört mezhep ihtilâfı da buradan çıkıyor. Yani yüzler-

ce mezhep varken bir meselede yüzlerce görüş yoktu, üç dört görüşte ihtilaf vardı. Zaten o ihtilâflarda dört mezhepte toplandı. Çünkü bir meselede zaten yüz görüş olamaz, bir mesele câizdir veya değildir. En nihayetinde helâldir veya haramdır, ortası varsa mekruhtur. Şimdi bir meselede bundan başka bir ihtilaf nasıl olacak ki? Hal böyle olunca da zaten burada sınırlı dört mezhep var. Bu mezheplerde zaten bunları süzmüştür. Daha sonra gelen Ahmed İbni Hanbel gibi müctehidler zamanında ise artık bütün meselelere vakıf olmuş, bütün rivayetler cem olmuş, hadis kitapları tedvin edilmiş ve onlar bu mezheplerde karar kılmışlardır. Ayrıca bu dört mezhepten giden yüz binlerce milyonlarca mezhep içi müctehid, fakih vardır. Mesela İmâm-ı Yusuf mezhep sahibi değil mezhep içi müctehiddir. İmâm-ı Muhammed, İmâm-ı Züfer ona keza. Her mezhebin kendi içinde müctehidleri vardır. İşte onlarla "cumhur" oluşuyor. Şöyle bir düşünecek olursak; mütekaddimîn/önceki tabaka, müteahhirîn/sonraki tabaka, tüm bu âlimlerin rakamları nereye ulaşıyor. Dört mezhep itibarıyla konuşursak milyonlar eder. Dolayısıyla bu hükümlerde işte bu kadar âlimin tasdiki ve onayı vardır. Burada ümmetin bir ictimâ-i vardır.

Diğer mezheplerden ise bize hiçbir şey intikal etmemiştir. Bir görüşü intikal etse bile, o görüşü tutanların kim oldukları belli değildir. O görüşü kaç mezhep içi müctehid veya fakih desteklediğine dair kaç isim vardır ortada. Ama açıyorsun bakıyorsun binlerce, on binlerce Hanefî Fıkına dair kitap yazılmıştır. Milyonlarca insan bu hükümleri tatbik etmiş, milyonlarca tedvin etmiştir. Yani dört mezhebi baz alırsak o kadar çok kitap var ki, bu eserlerin sadece adlarını toplayıp yazsak ciltler dolusu kitap olur.

BİR VELİ...

SEYYİD EMİR KÜLLÂL

(Kuddise Sîrruhu)

Emir Külal Hazretleri Sülâle-i Tâhireden olup Seyyiddir. Hazret-i Hüseyin (Râdiyallâhü anh)‘in soyundan gelmektedir. Şeriat, tarikat ve hakikati cem etmiş bir veliyi kâmdir. Muhammed Baba Semmâsî Hazretleri’nin en üstün halifesi, Şâh-ı Nakşibend Hazretleri’nin de hocasıdır. Çömlekçilik yaptığı için “Külâl” ismiyle meşhur olmuştur. Babasının adı Hâmza’dır.

Seyyid Emir Külâl; uzun boylu, çatık kaşlı, esmer tenli idi. Göğsü geniş, kolları uzunca, pehlivan yapılı güçlü-kuvvetli bir zat idi. Sakalının bazı yerlerinde beyaz vardı. Son derece tevazu ehli ve yumuşak başlı idi. İtiraz ve inat nedir bilmezdi. Buhârâ’ya iki fersah mesafedeki “Sûhârî” kasabasında doğdu

Onun üstün hâllerini gösteren pek çok menkıbesi vardır. Daha ana karnında iken bu hârikülâdeliklerin başladığı, şüpheli yiyecekler konusunda annesini uyardığı rivâyet edilir. Bu konuda muhtereme annesi şöyle demiştir:

“Emîr Külâl’e hâmile iken, ne zaman şüpheli bir lokma yesem karın ağrısına tutulurdum. O lokmayı midemden geri çıkarmadıkça karın ağrısından kurtulamazdım. Her seferinde bu hal başıma geldiği için, bundan böyle yediğim lokmaların helâlden olmasına çok dikkat edip ihtiyatlı davrandım. Böylece bu durumun, karnımda taşıdığım çocuğun nûrânîliği yüzünden olduğunu ve hayırlı bir çocuğa hâmile olduğumu anladım.

Güçlü kuvvetli bir yapıya sahip olan Emir Külâl hazretleri, gençlik yıllarında güreş sporuyla meşgul olduğu ve çok iyi güreştiği rivayet edilir. Pehlivanlar ve seyirciler Onun güreşlerinde toplanırlar ve onu seyretmeye can atarlardı. Bir gün yine er meydanında güreşirken herkes toplanmış ve pür dikkat seyrediyorlardı. Onu tanıyan ve sevenlerden biri de seyirciler içindeydi. O kimse, Emir Külâl Hazretleri gibi Seyyid-Neseb bir zatın, güreş sporuyla uğraşmasını yakıştıramayarak içinden:

“Peygamber

Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)in soyundan gelen biri, nasıl olurda böyle bir işle iştigal eder. Bu iş onun seyyidlik şerefine yakışmıyor.” diye geçirdi.

İşte o anda kendisine bir uyku hali geldi ve oturduğu yerde uykuya daldı. Rüyasında; kıyametin koştüğünü ve kendisinin bir bataklık içinde göğsüne kadar battığını gördü. O bataklıktan kurtulmak için can havliyle çırpınıyor ama çırpındıkça batıyordu. Kurtulmaktan tam ümit kestiği bir anda, baktı ki Emir Külâl Hazretleri ona doğru geliyor. Yaklaştı, ona ellerini uzattı ve kuvvetli kollarıyla tuttuğu gibi onu bataklıktan çekip çıkardı.

O esnada adam uyku halinden ayılıp kendine gelince, baktı ki meydandaki güreş bitmiş. Güreşi bitiren Emir Külâl Hazretleri adamın olduğu yere gelip ona hitaben şöyle dedi:

- Bizim pehlivanlığımız, rüyada gördüğün gün içindir. Senin gibi batağa batmış

olanları kuvvet ve himmetle biiznillah kurtarırım.

Bunun üzerine o kimse yaptığı hatayı anladı, Emir Külâl hazretleri’nden özürler dileyip, Allaha tövbe ve istigfâr ederek affını diledi.

Mutasavvıflardan bazı büyükler, halkı Hakk’a götürmek için zaman zaman onlara yakınlaşmayı sağlayacak muhtelif meslekleri icra etmişler ve bu mesleklerini de tebliğ aracı olarak kullanmışlardır. Nitekim Osmanlılar döneminde “Pehlivan ve Okçular Tekkeleri” bu maksatla kurulmuş müesseselerdi. Buralarda gençlerin bedenleri eğitilirken, diğer taraftan da onların ruh dünyaları eğitilirdi.

Emir Külâl Hazretleri’nin, şeyhi Muhammed Baba Semmâsî Hazretleri ile tanışması da yine er meydanında olmuştur. Emir Külâl Hazretleri’nin asaletini ve maneviyata yakınlığını bilen Baba Semmâsî Hazretleri, yine o güreşirken er meydanının bulunduğu civardan geçmekte idi. Orada durup uzun müddet ayakta onu seyretti. Yanında bulunan müridlerinden bazıları ise, bu hâle şaşırıp şeyhlerinin böyle bir meydana gelip güreş seyretmesini yadırgamışlar, fakat şeyhlerine bir şey söylemeye cesaret edememişlerdi. Ancak Baba Semmâsî Hazretleri onların şaşkınlıklarına ve bu hali yadırgadıklarına keşif yoluyla vakıf olmuş ve şu cevabı vermişti:

-Bu meydanda bir er var ki, nice erler o yiğidin sohbeti ve bereketiyle istikamet bulacaklar. Benim bakışım onadır. Onu avlamak ve bulunduğumuz yola bağlamak istiyorum.

Ve uzaktan derin derin, Seyyid Emir Külâl Hazretleri’ne nazar etti.

Emîr

Külâl'in gözleri de Muhammed Baba Semmâsî Hazretleri 'ne takıldı ve öylece kala kaldı. Bu cezbedici manevi bakış sebebiyle kalbi ona tutulup değişiverdi. Emîr Külâl'in ciğerine işleyen bu nazarın ardından, Baba Semmâsî Hazretleri müridleriyle beraber çekilip yoluna devam etti.

Emir Külâl Hazretleri ise bu bakışın tesirine kendini kaptırarak şeyhinin peşinden koştu ve dergahına varıp ellerine kapandı. Halvethanesinde kendisiyle özel olarak görüşen Baba Semmâsî Hazretleri, ona ilk telkinini yaptı ve onu da irşad halkasına kattı.

Şeyhinin dergâhında seyri sülûke başlayan Emir Külâl Hazretleri'nin hayâtında yeni ve bambaşka bir safha başlamıştı. Burada aradığını bulmuştu. Hocasının sohbet ve hizmetinden hiç ayrılmadı. Yirmi yıl süreyle şeyhine hizmet etti. Artık güreş ve diğer dünyevî meşguliyetler onun gözünden tamamen silinmiş, gönlü yepyeni bir dünyaya dirilmişti. Bu zaman içinde zikir, tefekkür, ibadet ve halvetle meşgul oldu. Her pazar-tesi ve Perşembê günü olmak üzere haftada iki gün, beş fersahlık mesafe olan Sühârî'den kalkıp, Semmâsî'ya yaya olarak giderek Baba Semmâsî Hazretleri'ni ziyarete gidiyor ve ondan istifade etmeye çalışıyordu. Hocasına olan bağlılığı, gayreti, ilme olan arzu ve isteği onu kısa zamanda olgunlaştırdı. Hocasının ders ve sohbetlerinde nice manevi dereceler katedip kemâle ulaştı. Büyüklerin yolunu izledi, kendi akranını geçti ve yüce makamlara, yüksek tecellilere mazhar oldu.

Hocası Muhammed Bâbâ Semmâsî Hazretleri'nin vefâtından sonra da onun yerine geçip irşâd vazifesini bihakkın yürüttü. Pek çok talebe yetiştirdi. Altın silsilede kolbaşı olan ve tarikata adını verecek olan Şâh-ı Nakşibend Muhammed Bahâuddin Buhârî Hazretleri, Emir Külâl Hazretleri'nin talebesidir.

Seyyid Emir Külâl Hazretleri, Şâh-ı Nakşibend Hazretleri'nin yetişmesi için titizlikle meşgul olup, onu tasavvufta yüksek derecelere ulaştırdı. Hatta bir gün Ona dedi ki:

-Şeyhim Muhammed Baba Semmâsî'nin senin yetişmen konusundaki

emirlerini yerine getirdim. Şu anda hem hâl bakımından, hem de "kâl" bakımından yüksek derecelere eriştiniz. Sadrımda ne varsa sana aktardım. Fakat senin himmet kuşun beni geçti, daha yükseklerde uçuyor. Artık kemâl semasında dilediğiniz gibi uçmağa tarafımdan mezunsunuz, diyerek icazet verdi.

Emir Külâl Hazretleri daha sonra postuna yine Onun oturmasını vasiyet etti.

Emîr Külâl Hazretleri'nin müridlerinden birini, bir gece manevi bir hal kapladı. O da

bu hali şeyhine arz etmek ve bu durum hakkında ne buyurduğunu öğrenmek için kalktı, Emîr Külâl Hazretleri'nin yanına gitti. Bundan sonrasını şöyle anlatıyor:

-Gecenin yarı vakti kalktım ve hocamın yanına gittim. Müsadesiyle odasına

girdiğimde, orada kalabalık bir cemaât olduğunu gördüm ve hayret ettim. Bu zatlar, o güne kadar hiç görmediğim ve tanımadığım kimselerdi. Meclis o ka-

dar kalabalıktı ki oturaçak yer kalmamıştı. Herkes başını öne eğmiş vaziyette sessizce oturuyordu. Ben de kenar köşede bir yere oturarak başımı öne eğip, gözlerim kapalı olarak murakabeye daldım. Bir müddet sonra başımı kaldırıp baktım ki, odada hocam Emîr Külâl'den başka hiç kimse görünmüyordu.

Hocam şöyle buyurdu:

-Sana müjdeler olsun, sen artık maksadına kavuştun, ama bunu gizli tut.

-Efendi Hazretleri, ewela burada gördüğüm ama daha sonra kaybolan zatlar kimdi?

-Onlar, "Ricâl-ü Gayb" denilen velîlerdi. Aralarında Hâce Abdülhâlik Gucdüvânî

Hazretleri'de vardı. Bunlar öyle zâtlardır ki, vefâtlarından önce ve sonra Allâh-ü Teâlâ'nın dînine hizmet ederler. Bu gece sen de onların feyzinden hisseni aldın.

Emir Külâl hazretlerinin birçok kerametleri vardır. Tayyizaman ve tayyimekan yoluyla şarkta ve garpta bir çok diyarlarda görüldüğü, oralardan gelen ziyaretçileri ve sevenleri tarafından anlatılmıştır.

Bir keresinde Türkistan'dan bir gurup insan Buhârâ'ya Emîr Külâl Hazretleri'ni ziyârete geldiler. Orada bulunan cemaat gelen kimselere:"Emir Külâl Hazretleri'ni nereden tanıdıklarını" sordular. Gelenler şöyle cevap verdiler:

-Emîr Külâl Hazretleri, çok defalar memleketimize teşrif etmiştir. Onun

sohbetlerine herkes akın akın gelirdi. O bizim memleketimizde son derece tanınan ve sevilen bir zattır. Bizlerde onun talebeleriyiz.

Bu cevabı duyan oradaki müridân hayretler içinde kaldı ve şeyhlerine olan sevgi ve muhabbetleri daha da arttı. Çünkü gayet iyi biliyorlardı ki, Emir Külâl Hazretleri memleketinden hiç ayrılmamıştı.

Devam Edecek

HZ. ÖMER (Radiyâllâhü Anh) ve YETİMLER

H z. Ömer (Radiyallâhü anh) hilâfeti zamanında çoğu zaman geceleri uyumaz, şehri dolaşır. İdâresindeki halkı kontrol ederek kim aç, kim tok, kimin bir derdi-sıkıntısı var bunu yerinde tesbit edip, mümkün mertebe onların dertlerine çare bulmaya çalışır.

İdârî işlerinde Hz. Ömer (Radiyallâhü anh)'a yardımcı olan ve Onunla birlikte bazen bu teftişlere iştirak eden Eslem (Radiyallâhü anh); ikinci Halife Hz. Ömer'in halk ile olan münasebetinden söz ederken, bu gün için hayal bile edemeyeceğimiz ve tüm idarecilerle örnek teşkil edecek şu müt-hiş olayı anlatmıştır:

-Geceleri etrafı iyice taramadan, gelip geçen yolcuların durumunu öğrenmeden,

ihtiyaç sahiplerinin işini görmeden gidip yatağına uzanmayan Hz. Ömer, son derece merhametli ve şefkatli bir devlet adamıydı. Bir gece yine beraber dolaşıyorduk. Medine'de şehrin bitimindeki Vâkım tepelerinden birinde dolaşırken, kulağımıza bir evden ağlaşan çocuk sesleri gelmeye başladı. Bu sesler bir türlü durmak, dinmek bilmedi. Bunun üzerine hemen o tarafa doğru yöneldik. O eve gidip baktığımızda gördüğümüz manzara şuydu. Bir kadın, ocaktaki kaynamakta olan tencereyle meşgul oluyor, etrafında da birkaç çocuk ağlaşıp duruyorlar. Hz. Ömer (Radiyallâhü anh) kapıdan seslendi:

-Be kadın! Bu çocuklar neden ağlıyorlar?!

-Açlıktan!..

-Peki şu vakte kadar onları neden doyurmadın?

-Onlara yedirecek bir şeyim yok ki yedireyim...

-Öyleyse, ocaktaki şu tencerede pişirdiğin nedir?

-Tencerede sadece su var. Yemek pişiriyorum diye çocukları avutmaya çalışıyor ve

öylece uyumalarını bekliyorum.

Hz. Ömer (Radiyallâhü anh) tencerenin kapağını kaldırıp bakınca, gerçekten de kadının dediği gibi tencerenin içinde sudan başka bir şey yoktu. Bunun üzerine kadına dönerek:

-Allah iyiliğini versin! Bu kadar açlık ve sıkıntı içinde kıvrandığınız halde, durumunuzu

neden halifeye bildirmedin?

Kadın Hz. Ömer (Radiyallâhü anh)'ı tanımamıştı. Onun olabileceğini tahmin etmesi de mümkün değildi. Zira koskoca halifenin bu saatte burada ne işi olabilirdi ki? O şimdi yatağında kimbilir kaçınıc uykusunda. Kadın kaşlarını çatarak sert bir tavırla:

-Durumumuzu halifeye mi bildiririm?! Hangi Halifeye?! Hem bu yükü üzerine almış,

hem de açların ve sıkıntıda kalanların yardımına koşmuyor, böyle halifelik olur mu? Ama Allah'ın huzurunda Onun iki yakasına yapışacağım.

Bu sözleri duyan Hz. Ömer (Radiyallâhü anh) birden mesuliyet duygusuyla titredi. Hemen davranıp kadını yumuşatmak istedi.

-İyi ama siz derdinizi anlatmazsanız, Ona gidip durumunuzu bildirmezseniz, Ömer

halinizi nasıl bilsin? Onun işleri çoktur. Belki de devlet işlerinin yoğunluğundan sizin durumunuzu öğrenmeye fırsat bulamamıştır.

-Hiç öyle şey olur mu evladım? Madem bizim derdimizi soramayacak, bilemeyecek,

öyleyse Ümmet-i Muhammed'in idaresini niçin üzerine aldı?

Kadının bu cevabı Hz. Ömer (Radiyallâhü anh)'ı büsbütün sarstı ve ağlamaya başladı. Kadına başka bir şey demeden bana dönerek; "haydi yürü" dedi. Beraberce hızlı bir şekilde yürüyüp oradan ayrıldık ve doğru Beytül-Mâl'e uğradık. Gıda maddelerinin bulunduğu bölüme girerek oradan, un, yağ ve biraz da hurma alarak, çuvalı ağzına kadar tıka basa doldurduktan sonra bana dedi ki:

-Eslem! Çuvalı sırtıma kaldır!

-Ey Mü'minlerin Emiri, bırakın bu çuvalı ben yükleneyim.

-Hayır Eslem. Varsın bunu Ömer taşıсын, fakirleri tesbit edemediği için terlesin,

yorulsun. Bu çocukların hesabı ahirette benden sorulacak senden değil, Allah Ömer'i affetsin!..

Çuvalı sırtlanıp doğruca bunu kadının evine getirdi. Tencereye kendi eliyle un ve yağ koydu. Bir taraftan da ateşi yakmaya çalışıyordu. Saçı sakalı toz ve kül içinde kaldı. Yine bütün ısrarına rağmen bu işleri yapmama müsaade etmedi. Kadın yardımcı olmak istediye de, ona da: "Var sen çocuklarınla meşgul ol!" diyerek bir taraftan tencereyi karıştırıyor, bir taraftan da ateşe üflüyordu. Hatta dumanların sakallarının arasından girip çıktığını görüyordum.

Velhasıl bu şekilde yemeği pişirdi, çocukları tencerenin etrafına topladı ve elleriyle çocuklara yemek yedirip karınlarını doyurdu. Çocuklar iyice doyunca, geri çe-

kilerek onları seyretti. Kadın yaşlı ve minnet dolu gözlerle dedi ki:

-Siz bu hilâfet işine Ömer'den daha layıksınız!

Hız. Ömer, bir arslan kadar heybetliydi. Ona bir şey söylemeye çekindim. Ve çocuklar gülüşüp oynaşincaya kadar bu şekilde durdu. Sonra derin bir nefes aldı ve oradan ayrılırken kadına seslendi:

-Yarın Ömer'e uğrada, Beytül-maldan size geçimlik bir şeyler ayırsın!

Dönüşte bana dedi ki:

-Ey Eslem! Onların karşılarında niçin oturup seyrettim biliyor musun?

-Hayır Ya Ömer!

-Çünkü onları ilk gördüğümde ağlıyorlardı. Güldüklerini görmeden ayrılmak

istemedim. Onlar gülünce içim rahat etti ve derin bir nefes aldım.

Kadıncağız hemen ertesi gün çekinerek de olsa, geçimlik bir şeyler istemek üzere, Halifenin kapısına geldiğinde bir de ne görsün? Akşam kendisine un ve yağ getirip bizzat kendi elleriyle yemek yaparak çocuklarını doyuran kişi orada... Buna çok hayret etti ve:

-Emire'l-Mü'minin nerede? diye sordu. Hız. Ömer (Radiyallahü anh) tebessüm ederek:

-Aradığın kişi Benim, deyince kadının hayreti büsbütün arttı. Akşam ki sözlerini ve

davranışlarını hatırlayınca da son derece utandı, mahcup oldu ve tekrar tekrar özür dileyerek müracaatını yaptı.

Anladı ki halife boş durmuyor, halkından da asla gafil değil. Gece gündüz etrafı tarayıp, darda ve sıkıntıda olanlara bizzat yardım elini uzatıyor. İhtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarına cevap vermeye gayret ediyor.

Başlarında böyle bir idareci olduğunu bizzat müşahade edince, son derece ferahladı ve Allah'a sonsuz şükürler ederek oradan ayrıldı.

Hız. ÖMER (Radiyâllâhü Anh)a NEDEN "FARUK" DENDİ

Bir yahudi ile bir münafık aralarında geçen bir meselede anlaşamamışlardı. Yahudi bu meseleyi halletmek için Resûlüllah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)e gitmeyi teklif etti.

-O aramızda hakem olsun, dedi ama münafık bunu kabul etmedi ve:

-Yahudilerin başı Ka'b b. Eşref'e gidelim, dedi.

Yahudi çok iyi biliyordu ki, karşısında kim olursa olsun Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) âdaletten ayrılmaz. Tabi bunu bildiğinden dolayı, bu meselede de kendisini de haklı gördüğü için, ısrarla Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'e gitmek istedi. Münafık da Ka'b b. Eşref' gitmek istiyordu. Çünkü haksız olduğunu bildiği için rüşvet vererek haklı durumuna çıkmak istiyordu.

Tabi Yahudi bu konuda çok ısrarlı davrandığı için münafık daha fazla itiraz edemedi ve beraberce Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)in huzuruna geldiler. Aralarındaki ihtilafı anlattılar.

Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) ikisini de dinledikten sonra, o konuda yahudiyi haklı buldu ve onun lehine hüküm verdi.

Huzur-u Saadetten çıktuktan sonra münafık bu hükme razı olmadığını söyledi.

-(Haşa) Ben Muhammed'in hükümüne itimat etmiyorum. Bir de bu meseleyi Ömer'den

Soralım, dedi. Çünkü münafık; Hız. Ömer meseleyi dinlemeden yahudiyi haksız ilan eder zannettiği için ona gitmek istiyordu.

Yahudi bu teklifi kabul etti ve beraberce Hazreti Ömer (Radiyâllâhü anh)'in huzuruna çıktılar. Yahudi uyanık davranıp münafıktan önce kendisi meseleyi anlattı ve oraya gelmeden evvel Peygamber Efendimiz'in yanına gittiklerini, Onun da kendisini haklı gördüğünü, fakat diğerinin bu hükmü kabul etmemesinden dolayı birde Kendisine geldiklerini anlatınca, Hazreti Ömer münafığa dönüp sordu:

-Bu yahudinin anlattıkları doğrumu?

-Evet ya Ömer doğru. Ama ben bu olayı birde Senin dinlemeni ve aramızda Senin

hükmetmeni istiyorum.

Bunun üzerine Hazreti Hazreti Ömer (Radiyallahü Anh):

-Tamam mesele anlaşılmıştır. Siz şimdi burada biraz bekleyin, Ben hemen gelip

aranızdaki hükmümü bildireceğim, deyip içeri girdi. Biraz sonra içeriden elinde büyük bir kılıçla çıkageldi. Ve orada bekleyen münafığın kellesini bir vuruşta yere yuvarladı. Sonra buyurdu ki:

-Resûlüllah'ın hükmüne razı olmayana ben böyle hüküm veririm!

O sırada Cebrail (Aleyhisselam) gelip durumu Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)e haber verdi ve Hız. Ömer (Radiyallahü Anh)'ın hakkı bâtıldan ayrıldığını bildirdi. Böylece Hız. Ömer (Radiyallahü Anh)a; hak ile bâtil arasını ayırt eden manasına gelen "Fârûk" lakabı verildi.

Dr. Ömer Coşkun

Biberiye *Rosmarinus officinalis* Bitki Hakkında: Ballıbabagiller familyasındandır. Anayurdu Akdeniz havzası olup ülkemizde Batı ve Güney Anadolu kıyı şeridinde yetişen, çokyıllık çalı görünüşlü bir bitkidir. 2 m'ye kadar boylanabildiği ve kışın yapraklarını dökmediği için bahçelerde süs ve çit bitkisi olarak yetiştirilmektedir. Bitkinin gövdesi karemsi kesitli ve yeşilken, ikinci yılında odunsulaşır. Yaklaşık 2 cm. boyundaki iğne gibi ince uzun yapraklarının üstü parlak koyu yeşil ve altı gri renklidir. Bu yapraklar içe doğru kıvrılırlar. Yaz boyunca açan küçük çiçekleri mavi ya da eflatuni renklidir. Tohumları küçük, yağlı ve sarı-kahverengidir. Biberiye bitkisi, tohumlarıyla ya da ağır büyüdüğü için gövde kalemleri veya daldırma yöntemleriyle çoğaltılır. Biberiye'nin içerdiği uçucu yağlar arasında

başta borneol olmak üzere linalol, kamfen, sineol ile kafuru ve bitkide ayrıca tanen, reçine ile diğer etkili maddeler vardır. Bu nedenle yaprakları ve ince sürgünleri çok hoş kokan biberiye, taze olarak salatalara, kurutulup baharat olarak da et yemekleri ve diğer yiyeceklere katılır.

Tibbi Etkileri: Biberiye bitkisi sağlığa çok yararlı olduğu gibi, mükemmel bir güzelleştiricidir. Önce bitkinin tıbbi etkilerinden söz edelim: Kan dolaşımını hızlandırır. Sinirleri uyarır ve güçlendirir. Mide ve bağırsakları uyarır. Böylece sindirime (özellikle yağlı yiyecek yendiğinde) yardımcı olur. Hazımsızlıktan oluşan gazları söktürür. Safra salgısını artırır. İdrar söktürücüdür. Kadınlarda aybaşını düzene sokar. Gecikmeleri önler, iyi bir adet sök-

türücüdür. Etkili bir toniktir. Kas ağrılarını, siyatik ve nevrалjiyi hafifletir. Romatizma ağrılarını azaltır. Burkulma ve eziklerde iyileştiricidir. Saç diplerindeki bezleri uyarır. Erken saç dökülmelerini önler.

Fesleğen, *Ocimum basilicum* Bitki Hakkında: Ballıbabagiller familyasındandır. Anayurdu Güney Asya'dır. Ancak, Akdeniz havzası ülkeleri ile Türkiye'de Ege ve Akdeniz kıyı şeridinde sıkça yetiştirilmektedir. 10-40 cm. boylanabilen, biryıllık duyarlı otsu bitkidir. Kare kesitli, boydan boya kabarık çizgili ve yeşil renkli gövdesi, bitki tabanına inildikçe kırmızılaşır. Oval biçimli yaprakları kenarları dişli, sivri uçlu ve koyu yeşil renkli olur. Yaz sonunda açan çiçekleri beyaz; pembe ya da sarımsı beyaz renklidir. Küçük tohumlan koyu kahverengi ve gözyaşı biçimlidir. Bitki, tohumuyla çoğalır. Çok kokulu bir bitki olan fesleğen, bileşimi estragol, linalol, sineol ve pinen adı verilen maddelerden oluşan ve uçucu bir yağ olan fesleğen esansını içerir. Bu nedenle koku ve çeşni vermesi için yemeklere pişerken son anda katılır. Ayrıca sirke yapımında ve salatalarda kullanılır.

Tibbi Etkileri: Fesleğenin tıbbi etkileri ve onlardan yararlanma yöntemleri şöylece sıralanabilir: Sindirimi kolaylaştırır. Mideyi yatıştırır. Balgam, gaz ve idrar söktürücüdür. Uyarıcı ve spazm çözücüdür. Baş ağrısını giderir. Fesleğen ayrıca öksürüğü keser. Sinirleri güçlendirici etki yapar. Bitki, bedeni güçlendiren tonik etkisi de yapar.

Halile Tıbbi Etkileri: Sarı halile müshil, Kara halile ise kabız olarak kullanılır. Haricen ise yara iyileştiricidir.

Hardal Bitki Hakkında: Turpgiller familyasındandır. Avrupa ve Asya'da yabani ve yaygın olarak yetişen, sağlığa yararları bilindiğinden en az 2000 yıldır tarımı da yapılan, türlerine göre 30 cm. ile 5 m. arasında boylanabilen biryıllık dayanıklı otsu bitkidir. Türkiye'de

yetişen üç önemli türü Kara hardal (*Brassica: Sinapis nigra*), Esmer hardal (*Brassica: Sinapis juncea*) ile Ak hardal (*Brassica: Sinapis alba*)'dır. Bunlardan sağlığa yararlı etkileri en fazla olan Kara hardalın anayurdu Akdeniz havzası ya da Batı Asya'nın ılıman bölgeleridir. 1-5 m. arasında boylanabilir. Yuvarlak kesitli, sert ve yeşil renkli gövdesi vardır. Oval biçimli, sivri uçlu ve yakıcı kokulu yapraklarının üstü koyu ve altı daha açık yeşil renklidir. Yaz ortasında küçük salkımlar halinde açan sarı renkli çiçekleri, hafif hardal kokulu olur. Küçük, küremsi biçimli kırmızımtırak kahverengi tohumları, yakıcı kokulu ve tahriş edicidir. Verimli ve suyu iyi akıntılı toprakları seven kara hardal bitkisi, tohumuyla çoğalır. Kara hardalın tohumlarında yapışkan bitki sıvısı, yağ, sinapin ile sinigrin adlı glikozit ve myrosin bulunur. Bu tohumlar ak ve esmer hardal tohumları ile karıştırılıp ezilir ve un haline getirilir, içine koruk suyu, şarap ya da sirke ile su, şeker, tuz ve baharat katılarak, özellikle bazı et yemeklerinde, çeşni veren macun halinde tüketilir.

Tibbi Etkileri: Tibbi etkilerinden yararlanılmak üzere, kara hardalın temmuz ayından başlayarak olgunlaşan tohumları, bitki kökünden kesilip iyice kurutularak ve dövülüp silkelenerek toplanır. Bu tohumların sağlığa yararlı etkileri ve onlardan yararlanma yöntemleri şöylece sıralanabilir: Kara hardal terleticidir. Ateşlilik hali, soğuk algınlığı, grip ve bronşitin atlatılmasına yardımcı olur. Midevidir. İştahı açar ve sindirimi kolaylaştırır. Mayası karşı etkilidir. Kara hardal romatizma ağrı ve yangılarını hafifletir. Artiride (eklem iltihabı) karşı etkilidir. Kan dolaşımını uyarır. Kara hardal ayak üşümelerini geçirir. Ayrıca kara hardal rahatlatıcı, gevşetici ve yatıştırıcıdır. Kan dolaşımını uyarır. UYARI Hardal, cildi duyarlı olan kişileri rahatsız edebilir.

Hatmi *Althaea officinalis*

Tibbi Etkileri: Nezle ve bronşitin sebep olduğu şikayetleri giderir. Ağız, boğaz ve dişeti iltihablarını

iyileştirir. Bağırsak iltihablarını giderir. Sancıları dindirir. Dövülmüş hatmi taneleri, vücuda sürülecek olursa, sivrisinek ve böcek sokmalarını önler.

Havlıcan, *Alpinia officinarum*-Bitki Hakkında: Zencefilgillerden, ıtırılı bir bitkidir. Doğu Asya'da yetişir. Kök sapları baharat olarak kullanılır. Terkibinde; "Aplinol" ve "Alpinin" gibi maddeler vardır.

Tibbi Etkileri: İştah açar. Tükürük ifrazatını artırır. Göğsü yumuşatır. Vücudun güçlenmesini sağlar. Mide-bağırsak gazlarını önler. Mideyi kuvvetlendirir, hava yutmayı önler. Grip ve soğuk algınlıklarında vücudun ısınmasını sağlar. Baş ağrısı ve baş dönmelerini dindirir, idrar söktürür. Romatizma ve nikrisin şikayetlerini hafifletir.

Isırgan (*U. dioica*) ve Küçük ısırgan (*U. urens*)

En sık rastlanan, her yerde bulunuşu ve kolay uygulanışıyla tıbbi etkilerinden en çok yararlanan türleridir. Isırganın tıbbi etkileri ve bunlardan yararlanma yöntemleri şöylece özetlenebilir:

Tibbi Etkileri: Toniktir. Bedeni güçlendirir ve destekler. Burun kanamaları ve kadınlarda dölyatağı kanamalarında doku ve damar büzücü özellikleriyle kanamayı kesici etki yapar. İdrar söktürücüdür. İştah açıcıdır. Isırgan, romatizma ve siyatik ağrılarına karşı etkilidir. Saç ve tırnakların ana maddesi olan keratini güçlendirerek saç dökülmelerini ve tırnak kırılmalarını önler. Çocuklarda oluşan egzamada ya da sinirsel kökenli cilt rahatsızlıklarında etkilidir.

Kantaron Bitki Hakkında: İkice-nekililer sınıfının, Bileşikgiller familyasından, bütün dünyada, özellikle ılıman bölgelerde yaygın olan çok yıllık veya bir yıllık bitkidir. Kırmızı, Sarı, Mavi ve nadiren Beyaz çiçekli çeşitleri vardır. Hekimlikte sarı çiçekli olanı kullanılır. Kökü acıdır. Bu türüne "**Büyük kantaron**" da denir. Çoğunlukla kökü kullanılır.

Yaz aylarında toplanıp, kurutulur.

Tibbi Etkileri: Vücudu kuvvetlendirir. Ateşi düşürür, iştah açar, hazmı kolaylaştırır, ishali keser. Nekahat devresini kısaltır. Nezle ve bronşite faydalıdır, öksürüğü keser. Mide ağrılarını dindirir. Yaraların iyileşmesine yardımcı olur. Astım, mide ülseri, midede asit fazlalığı, akciğer hastalıkları, damar sertliği ve sinir iltihaplarında da faydalıdır.

Karabaşotu Bitki Hakkında:

Ballıbabagiller familyasından; bir veya çok yıllık otsu veya dip kısmı odunsu bir bitkidir. Ezildiği zaman çok kuvvetli ve hoş olmayan bir koku çıkarır. Çiçekleri mavi veya menekşe rengindedir. Bir türünden "**Karabaşyağı**" denilen bir esans çıkarılır. Yurdumuzda alçak maki-lerde bulunur.

Tibbi Etkileri: Ağrıları geçirir. Kalbe kuvvet verir. Damar sertliğinde faydalıdır. Balgam söker. Sara ve beyin hastalıklarında kullanılır. Uyuşukluğu giderir, zindelik verir.

KARANFIL: tomurcuklarının ve karanfilyağının sağlığa yararlı etkileri ve bunlardan yararlanma yöntemleri şöyle özetlenebilir:

Tibbi Etkileri: Karanfil tomurcukları uyarıcıdır, özellikle sindirim sistemi üzerinde uyarıcı etki yapar, Gaz söktürücüdür, Mide bulantısını bastırır, Kusmaları önler, Karanfil tomurcukları nefesin kötü kokusunu yok eder. Bunun için tomurcuklar ağızda çiğnenip sert bakiye tükürükle atılır ya da yukarıda tarifi verilen infüzyonla gargara yapılır. Karanfil tomurcuğu ağrı kesici ve hafif uyuşturucudur. Bu etkilerinden yararlanılarak diş ağrısını kesmekte kullanılır. Bir adet karanfil tohumu ağıza alınır. Ağrıyan çürük dişin yakınma getirilir ve bir süre orada tutulur ya da gene piyasada satılan karanfilyağı biraz pamuğun üzerine damlatılır ve pamuk ağrıyan dişe bastırılır. Karanfilyağı romatizma ve nevralsi ağrıların hafifletilmesinde yararlı olur. Bunun için karanfilyağı ağırlı yerlere dıştan ovuşturularak uygulanır.

Keçiboynuzu, Harnup, Carob-Bitki Hakkında: Baklagiller familyasından; Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz havzasında yetişen 6-10 metre boyunda, kışın yaprak dökme-yen bir ağaç ve onun meyvesidir. Çiçekleri yeşilimtıraktır. Meyvesi (Keçiboynuzu); 10-20 santimetre boyunda, yassı, etli, açılmayan ve koyu renklidir. Terkibinde; yağ, sakkaroz, glikoz, selüloz ve azotlu bileşikler vardır. Çiğ yendiği gibi reçel ve likör de yapılır.

Tibbi Etkileri: Mide ve bağırsak hastalıklarında faydalıdır. Göğsü yumuşatır, balgam söker ve bronşları boşaltır, ishali keser. Sigara tiryakileri için faydalıdır

Keten Tohumu Bitki Hakkında: Keten (Unum, Flax, Lin) denilen; kireçli topraklarda yetişen otsu bir bitkinin tohumudur. Terkibinde sabit yağ, müsilaj, protein, siyanogenetik bir glikozit olan linamarin vardır. Ketenyağı (Beziryacı, Oleum lini)nda, asidler vardır. Boya ve muşamba sanayiinde kullanılır. Ezilmiş keten tohumu (Linum contusum) haricen lapa halinde yumuşatıcı olarak kullanılır.

Tibbi Etkileri: Akciğer hastalıkları, bronşit ve soğuk algınlığında faydalıdır. Lavman olarak kullanılırsa, kabızlığı giderir. Müzmin öksürüğü keser. Dolama, Köpekmemeleri ve her türlü çıbanların tedavisinde faydalıdır

Kimyon, C ummin Bitki Hakkında: Maydanogiller familyasından; Mayıs-Haziran aylarında beyaz veya pembemsi çiçekler açan, 15-60 santimetre boyunda, bir yıllık otsu bir bitkidir. Anavatani Mısır'dır. Yaprakları dar ince şeritler halinde parçalıdır. Çiçekleri 3-5 saplı şemsiye durumundadır. Meyveleri (Kimyon), ovaldır. Terkibinde tanen, reçine, sabit ve uçucu yağlar vardır. Keskin, hoş kokuludur. Tohumları baharat olarak kullanılır

Tibbi Etkileri: İştah açar. Hazımsızlığı giderir. Mide ve bağırsaklarda gaz birikmesini önler. Birikmiş

gazı söktürür. Hava yutmayı önler. Sinirleri yatıştırır. Sinirsel baş dönmesini keser. Anne sütünü artırır. Aybaşı kanamalarının düzenli olmasını sağlar, idrar söktürür. Yüksek tansiyonu düşürür. Bağırsak solucanlarının düşürülmesine yardımcı olur. Romatizma ve şişmanlıkta faydalıdır. Hamileler kullanmamalıdır. Kişnişin, tıbbi etkileri ve bunlardan yararlanma yöntemleri şöyle sıralanabilir: Kişniş tohumları içerdiği yağlarla mideyi uyarır; iştahı açar, sindirimi kolaylaştırır ve hazımsızlığa iyi gelir. Aynı nedenle mide ve bağırsaklardaki gazı söktürür. Aniden başlayan mide ve karın ağrılarını bastırır. Özellikle çocuklarda diyareyi kesici etkiler yapar. Hafif yatıştırıcı etkisi vardır. Kişniş antiseptik (mikrop kırıcı) etkiler de taşır. Bu etkisinden yararlanmak için yukarıda tarifi verilen infüzyon, akne ya da yaraların üzerine uygulanır.

Kitre, Astragalus Tibbi Etkileri: Mukoza üzerindeki koruyucu etkisi vardır. Boğaz hastalıkları ve iltihaplarında kullanılır. Eczacılıkta pastil ve tablet içeriğinde kullanılır

Kudret Narı, Momordica charantina, Balsam Bitki Hakkında: Kabakgiller familyasından; tırmanıcı, ince gövdeli, bir yıllık bir bitkidir. Yaprakları saplı ve el gibi parçalıdır. Meyvesi olgunlaşınca, birbirinden ayrılır. Meyveleri 10-15 santimetre boyunda, şişkin ve iki uçta incelmış şekildedir. Üzerinde kabarcıklar vardır. Turuncu-sarı renktedir. Ev ilaçlarında, zeytinyağı ile karıştırılarak kullanılır.

Tibbi Etkileri: Mide ülserini tedavi eder. Egzama ve diğer cilt hastalıklarında faydalıdır. Yaraların çabuk kapanmasını sağlar.

lavantanın tıbbi etkileri ve bunlardan yararlanma yöntemleri şöylece özetlenebilir: Sinirleri yatıştırıcı ve spazm çözücüdür. Özellikle depresyonla ilgili aşırı sinirlilik durumunda yatıştırıcı olur. Uykusuzluk halini giderir. Stresle ilgili baş ağrılarında etkili bir iyileştiricidir. Bitkinlik ve

güçsüzlük durumlarında, merkezi sinir sistemini ve dolayısıyla bedeni güçlendirici bir toniktir. Saman nezlesini geçiştirmede etkili olur. Sindirim sistemi üzerinde olumlu etkileri vardır, iştahı açar, sindirimi kolaylaştırır. Mide ve bağırsaklardaki gazı söktürür. Kusma refleksini bastırır. İdrar söktürücüdür. Böbrekleri temizler. Öksürüğü kesici ve ateşi düşürücü etkileri de vardır. Ayrıca lavanta romatizma, burkulma ve kırık yerlerinin ağrılarında rahatlatıcıdır. Akneli cildi temizler. Duyarlı ciltler için tonik sıvı oluşturur.

Mahlep, Tibbi Etkileri: Vücuda kuvvet verici, şişmanlatıcı, şekeri düşürücü

MERSİN YAPRAĞI

Tibbi Etkileri

Peklik verici ve özellikle çocuklarda diyareyi kesicidir. İştah açıcıdır. İdrar yolları enfeksiyonlarında antiseptik etkisi vardır. Doku ve damar büzücü niteliği nedeniyle kanı dindirici etkileri görülür. Mersin, antiseptik etkiler taşır. Bu etkisinden yararlanmak üzere, bitkinin yaprakları suda kaynatılıp buharı damıtılarak elde edilmiş ve piyasada satışı sunulmuş suyu, dıştan bedene uygulanır. Ayrıca A vitamini yönünden zengin olan mersin meyvesinden şurup yapılarak içilmesinin, görme yeteneğini artırdığı ileri sürülmektedir.

MEYAN KÖKÜ

Tibbi Etkileri:

Grip, Nezle, Anjin ve Nefes darlığında faydalıdır. Öksürük ve Balgam söktürür. Vücuda rahatlık verir, idrar söktürür. Yüksek tansiyonu düşürür. Mide-onikiparmak bağırsağı ülseri ve gastriti tedavi eder. İştah açar, hazmı kolaylaştırır. İnce bağırsak iltihaplarını giderir. Vücuda serinlik verir. Kabızlığı giderir. Fazlası tiryakilik yapar ve zararlı olur.

ÖZLÜ SÖZLER

“Ey iman edenler! Allah’dan korkun ve herkes, yarın için ne takdim etmiş olduğuna baksın ve Allah’tan korksun. Şüphe yok ki Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.”
(Haşr Sûresi: 18)

“(Kıyamet gününde) hesaba çekilmeden önce (dünyada iken) nefislerinizi hesaba çekin; çünkü bu sizin hesabınızı kolaylaştırır...” Hz. Ömer (Radiyallahü anh)

“Ölmek felaket değildir, öldükten sonra başına gelecekleri bilmemek felakettir.”
İmâm-ı Rabbânî
(Kuddise Sirruhu)

“Dünyaya önem verdiğimiz gibi âhiret için çalışırsak en yüksek dereceye ulaşırız. Şayet âhirete önem verdiğimiz gibi dünyaya çalışırsak acımızdan ölürüz.” Mahmud USTA-OSMANOĞLU (Kuddise Sirruhu)

“İdrak kulağından gaflet pamuğunu çıkarmalısın ki, ölümlerin nasihatını duyabilesin.”
Şeyh Sadi Şirâzî

“Kıyamet gününde tüm haklar sahiplerine verilecektir. Hatta boynuzsuz hayvanın bile boynuzludan hakkı alınacaktır.”
(Hadisi Şerif)

HAFTALIK MUHÂFAZA İÇİN OKUNACAK BİR DUÂ

Müsnedü'l-Firdevs isimli eserde zikredilen bir hadîs-i şerîfe göre; her kim salı günü (en geç ikindiden sonra) üç kere:

« **اللَّهُمَّ يَا كَافِيَ الْبَلَاءِ اكْفِنَا الْبَلَاءَ قَبْلَ نُزُولِهِ مِنَ السَّمَاءِ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ** »

« **اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ** »

“Ey Allâh! Ey belâlara Kâfî gelen! Belâ daha gökten inmeden önce belâlara karşı bize kâfî gel” derse, bir salıdan diğer salıya kadar muhâfaza olunur. (Ebû Bekr el-Attâs, et-Tezkîru'l-Mustafâ, sh:158)

* * *

Mâü'l-ayneyn Hazretlerinin ehli hayrdan ve ehli ilimden olan güvenilir zatlardan naklettiğine göre, her çarşamba gecesi yâni salıyı çarşambaya bağlayan gece akşamla yatsı arasında:

Yüz kere: « **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** »

Yüz kere: « **يَا خَالِقُ** »

Yüz kere: « **سُبُوحٌ قُدُوسٌ** »

Yüz kere: « **لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ** »

okumaya devam eden kişiyi **Allâh-u Te'âlâ** o sene inecek bütün belâlardan muhafaza eder. (Na'tü'l-bidâyât, sh:168)

* * *

SAFER AYININ İLK GECE NAMAZI

30 Muharrem 1431 / 15 Ocak 2010 CUMA'YI CUMARTESİ'YE BAĞLAYAN GECE

Safer ayının ilk gecesinde yatsıdan sonra vitirden önce dört rekât namaz kılınıp birinci rekâtta Fâtiha'dan sonra on bir kere Kâfirûn Sûresi, ikinci rekâtta on bir kere İhlâs Sûresi, üçüncü rekâtta on bir kere Felak Sûresi, dördüncü rekâtta on bir kere Nâs Sûresi okunur, selamdan sonra yetmiş kere:

« **سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا**

بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ »

okunur, peşine de yetmiş kere: ﴿ **إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ** ﴾ okunur.

SAFER AYININ HER GÜNÜ OKUNACAK BİR DUA

Yine böylece rivâyet olunduğuna göre; her kim bu duayı Safer ayının her günü okursa **Allâh-u Te'âlâ** onu bir dahaki Safer ayına kadar o sene olacak bütün belâ ve musîbetlerden korur. O sene ona asla hiçbir belâ isabet etmez. (Muhammed ibn-ü Hatîrû'd-dîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:50-52, lbrâhîm el-Ensârî, Rava'z-zam'ân fî fedâilil-eşhûri ve'l-eyyâm, sh:4, Muhammed Âbidîn, Tenbîhu'l-kulûbi'n-nâ'ime ale'l-evrâdi'd-dâime, sh:71-72)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«**اللَّهُمَّ** صَلِّ عَلَيَّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ وَرَسُولِكَ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ، **اللَّهُمَّ** إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ هَذَا الشَّهْرِ وَمِنْ شَرِّ هَذَا الْيَوْمِ وَمِنْ كُلِّ شِدَّةٍ وَبَلَاءٍ وَبَلِيَّةٍ الَّتِي قَدَّرْتَ فِيهِ يَا دَهْرُ يَا دَيْهُورُ يَا دَيْهَارُ يَا كَانُ يَا كَيْنُونُ يَا كَيْنَانُ يَا أَزْلُ يَا أَبْدُ يَا مُبْدِيُ يَا مُعِيدُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ يَا ذَا الْعَرْشِ الْمَجِيدِ أَنْتَ تَفْعَلُ مَا تُرِيدُ. **اللَّهُمَّ** احْرُسْنِي بِعَيْنِكَ الَّتِي لَا تَنَامُ فِي نَفْسِي وَمَالِي وَأَهْلِي وَأَوْلَادِي وَدِينِي وَدُنْيَايَ الَّتِي ابْتَلَيْتَنِي بِصُحْبَتِهَا بِحُرْمَةِ الْأَبْرَارِ وَالْأَخْيَارِ بِرَحْمَتِكَ يَا عَزِيزُ يَا غَفَّارُ يَا كَرِيمُ يَا سَتَّارُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. **اللَّهُمَّ** يَا شَدِيدَ الْقُوَى يَا شَدِيدَ الْمِحَالِ يَا عَزِيزُ يَا كَرِيمُ يَا كَبِيرُ يَا مُتَعَالٍ، ذَلَّلْتَ بِعِزَّتِكَ جَمِيعَ خَلْقِكَ، اكْفِنِي وَاكْفِنِي عَنِ جَمِيعِ خَلْقِكَ يَا مُحْسِنُ يَا مُجَمِّلُ يَا مُتَفَضِّلُ يَا مُنْعِمُ يَا مُكْرِمُ يَا **اللَّهُ** لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. **اللَّهُمَّ** يَا لَطِيفُ لَطَفْتَ بِخَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، أَلْطَفَ بِنَا فِي قَضَائِكَ وَعَافِنَا مِنْ بَلَائِكَ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. حَسْبُنَا **اللَّهُ** وَنِعْمَ الْوَكِيلُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا **بِاللَّهِ** الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. **اللَّهُمَّ** بِسِرِّ الْحَسَنِ وَأَخِيهِ وَجَدِّهِ وَأَبِيهِ وَأُمِّهِ وَبَنِيهِ، اكْفِنِي شَرَّ هَذَا الْيَوْمِ وَمَا يَنْزِلُ فِيهِ يَا كَافِيَ الْمُهَمَّاتِ يَا دَافِعَ الْبَلِيَّاتِ، فَسَيَكْفِيكَهُمْ **اللَّهُ** وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ، وَصَلَّى **اللَّهُ** عَلَيَّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ.»

Allâh-u Te'âlâ: "En güzel isimler O'na âittir, öyleyse O'na onlarla duâ edin" buyurmuştur. (Â'raf Sûresi:180'den)

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): "Allâh-u Te'âlâ'nın doksan dokuz ism-i şerîfi vardır ki, onları sayan cennete girer" (Buhârî, no:2585) buyurmuştur.

BİRİNCİ İSM-İ ŞERÎF LAFZA-İ CELÂL

Bu isimlerin birincisi « **اللَّهُ** » ism-i şerîfidir ki, bu ism-i şerîf bütün isimlerin mânâlarını ve hakikatlerini kendisinde toplamıştır. Bunun dışındaki ism-i şeriflerin her birinin mânâsıyla ahlâklanmak mümkün olabilir ancak **Allâh** ism-i şerîfi sadece Kendisine bağlanmak içindir, onunla kimse ahlâklanamaz.

Mesela "**Rahîm**" ism-i şerîfiyle ahlâklanan kişi acıma sıfatı takınır. Diğer ism-i şerifler de böyledir. Ama « **اللَّهُ** » ism-i şerîfiyle kimse ahlâklanamaz çünkü kimsenin ilâhlıktan nasîbi olamaz.

Ulemây-ı kirâm ve evliyâ-ı 'ızâm hazarâtı Lafza-i Celâl'in ism-i â'zâm olduğunda ittifak etmişlerdir. Çünkü Lafza-i Celâl Zat ismidir, diğerleri ise sıfat isimleridir. Lafza-i Celâl Kur'ân-ı Kerîm'de 2360 yerde zikredilmiştir. Lafza-i Celâl Esmâ-i Hüsnâ'nın tamamının mânâlarını cem ettiği için sultân-ı esmâdır ve her bir ism-i şerîfin ayrı ayrı hâiz olduğu bütün havas Lafza-i Celâl'de toplanmıştır. Binâenaleyh Lafza-i Celâl hangi niyet ve maksatla zikredilirse keskin kılıç gibi tesir görülür. Bu ism-i Zat ile dua edip de kabul görmeyen kimse ancak edeplerine ve şartlarına riâyette kusur ettiği için mahrum olur.

Lafza-i Celâl'in Havâssı

Lafza-i Celâl zikriyle meşgul olmanın birçok havâssı vardır ki, biz bunlardan bir kısmını bu yazımızda maddeler halinde zikredeceğiz.

1) Kendisini okuyan için yakînin (şüphesiz inancın) artması ve kendi zâtında yâhut sıfatlarında veya fillerinde ulaşmak istediği bütün maksadların âsân edilmesidir. Nitekim ulemâ: "Her gün bin kere:

« **يَا اللَّهُ يَا هُوَ** »

sîğasıyla zikretmeye devam edene **Allâh-u Te'âlâ** kemâl-i yakîn (Allâh'ı ve âhireti görüyormuşçasına mükemmel bir îman) nasîb eder" demişlerdir. (Imâm-ı Zerrûk, Şerhu Esmâillâhî'l-hüsnâ, sh:24-25)

2) Gündüz ve gece her fırsatta Lafza-i Celâl'i zikre devam eden kişiye **Allâh-u Te'âlâ** celal ve heybet ihsan buyuracağından o kişi herkes nezdinde makbul ve muhterem olur. Aynı zamanda basîreti açılacağından mânevî sirlara vâkıf ve rûhaniyetlerle münasebeti ziyâde olur. Olacak hâdiseleri önceden müşâhede edebilir. Her türlü nimet ve bereket üzerine yağar. Zikre başlarken önce « **يَا اللَّهُ** » diye başlanır sonra nidâ harfi terk edilip « **اللَّهُ اللَّهُ** » diye devam edilir.

3) Abdestli ve ihlaslı bir şekilde her sabah bin defa:

« **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** »

zikrine devam edenin **Allâh-u Te'âlâ** rızkını ve geçimini bol ve kolay eder o kişi zarûret ve ihtiyaçtan kurtulur.

4) Uykudan önce Lafza-i Celâl'i veya kelime-i tevhîdi bin kere okuyanın ruhu Arş'ın gölgesinde bulunur. Şeytan şerri başta olmak üzere her türlü beladan mahfuz olur.

5) Abdestli bir şekilde yatağa yatıp Lafza-i Celâl kırâatına başlayan ve uyuyana kadar bu zikre devam eden kişi melekût âleminin sirlarına erer, rüyasında hayırlı şeyler görür, müşkil işleri hallolur. Bulunduğu eve hiçbir âfet ve belâ inmez.

6) Güneş doğarken bin kere Lafza-i Celâl veya tevhid zikri yapan kimsenin nefsi ve şeytanı zayıflar ve ona kötü bir şey yaptırmaktan âciz kalırlar. Bu kişi hevâ ve hevesine kapılmaktan kurtulur, o gün akşama kadar zararlı ve hayırsız bir şeye teşebbüs etmez.

7) Yüksek bir makam ve mevkîye ulaşmak isteyen kişi teheccüt vaktinde edeplerine riâyet üzere Lafza-i Celâl veya kelime-i tevhidi zikrederse matlûbuna nâil olur.

8) Yolculuk esnâsında Lafza-i Celâl veya kelime-i tevhîd zikrine devam eden kişi eşkiya saldırısından, kazadan, belâdan, boğulmaktan, eşyası çalınmaktan ve sâir nice âfetten masûn olup menzili maksûduna selâmetle vâsıl olur.

9) Yolculuğu esnâsında varacağı yeri gördüğünden itibaren Lafza-i Celâli veya kelime-i tevhîdi zikre başlayıp sayıyı bine tamamlayan kişi o beldede duracağı müddet her türlü fitne ve beladan, cismânî ve rûhânî zarar ve hasardan emin olur.

10) Lafza-i Celâl her türlü hastalığın şifasında müessirdir. Temiz bir kâseye safran, misk ve gülsuyu gibi mürekkeplerle altmış altı defa Lafza-i Celâl yazılıp, üzerine Zemzem yahut menbâ veya yağmur suyu konularak o yazı bununla bozulduktan sonra hastaya içirilirse, eceli mukadderi gelmemişse biiznillâh şifa ve âfiyet bulur.

Saraya tutulup baygın yatana bu sudan serpilirse hemen ifâkat bulur (ayılır). **Ahmed-i Bûnî** Hazretleri otuz dört senelik sara hastasına bunu tavsiye etmiştir. Başka biri üç gün oruç tutup mescitte itikafta kaldıktan sonra bu şekilde Lafza-i Celâl yazıp saralının üzerine serptiği anda hasta şifâyâb olup bir daha kendisini sara tutmamıştır.

11) Aşırı şişmanlığa müptelâ olup dünya ve âhîret işlerinde tembelliğe ve hastalıklara mâruz kalan kişi Lafza-i Celâl veya kelime-i tevhîdi bu niyetle en az altmış altı kere zikre devam ederse, vücudunda hafiflik ve yenilik hâsıl olur.

12) Cezayı hak etmiş bir zâlimin kahrı için salı günü veya gecesi yahut ayın son çarşambası usul ve âdâbına riâyetle bin kere kelime-i tevhîd okunup o zâlimin ruhuna gönderilse, o zâlim helâk olur. **Allâh**'ın kulları da onun şerrinden kurtulur. Ama o kişi müstehak değilse azap okuyana döner.

13) Yeniay gördüğünde Lafza-i Celâl veya kelime-i tevhîdi altmış altı defa zikrettikten sonra:

« **اللَّهُمَّ اجْعَلْ هَذَا الشَّهْرَ خَيْرًا لَنَا وَشَرًّا لِأَعْدَائِنَا، اللَّهُمَّ اذْفَعْ عَنَّا جَمِيعَ الْأَسْقَامِ وَالْبَلَاءِ،**

بِحُرْمَةِ اسْمِكَ الْجَلَالِ وَبِحُرْمَةِ رَسُولِكَ الْأَمِينِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. »

diye dua eden kimse o ayın sonuna kadar bütün acılardan ve hastalıklardan emîn olup tüm hayır ve bereketlere nâil olur.

14) Temiz ve تنها bir yerde bilhassa gece sabaha karşı kibleye müteveccih vaziyette diz üzerine oturup **Cenâb-ı Kâzî'l-hâcât** Hazretlerine ihlas-ı kalp ve tam bir itikad ile bin defa:

« **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ.** »

zikrini okuduktan sonra hâcetini arz eden kişiye istediği ihsan buyrulur.

15) Gece bir zaman « **يَا اللَّهُ يَا هُوَ** » diye zikredene büyük bir nur zâhir olur.

16) Lafz-i Celâli zikreden keşfi açılır ve dünya âhîret meselelerinde yaptığı dualar kabul olur.

Allâh-u Te'âlâ cümlemizi celâli hürmetine Lafza-i Celâli okuyarak iflah olan kullarına ilhâk eylesin. Âmîn!
(Seyyid Süleyman el-Hüseyinî, Kenzü'l-esrâr fi'l-havâssı ve'l-ekzâr, sh:59-64, Yûsuf ibn-i İbrâhîm, Kazâu'l-hâcât, sh:18)

Bir dahaki ay inşâallâh « **الرَّحْمَنُ** » ism-i şerîfinin izâhında buluşmak üzere **Allâh**'ıma emânet ederim.

Sûfiyye ve meşâyih hazarâtının beyanları vech ile; **Allâh-u Te'âlâ Idris** (Aleyhisselâm)a kırk ism-i şerif öğretmiştir. Fakat bu ism-i şerifler kendilerine şerh yazan **Ebu'n-Necîb es-Sühreverdi** Hazretlerine intisap ile meşhur olmuşlardır. Bunlardan her biriyle yapılan duâya icâbet çok çabuk olacağından her biri ism-i âzam kabul edilmiş, mecmûuna ise Esmâ-i 'Izâm ismi verilmiştir.

Bu ismi şerifler ulemâ, evliyâ ve kutuplar nezdinde sûrat-i tesirle meşhur olmuştur. Evliyâullahtan bir çoğu en yüksek makamlara sadece bu isimlerin bereketiyle vâsıl olmuşlardır. Bu isimleri zikretmekle meşgul olanların üzerinde bu isimlerin bereketi sûratle zâhir olur. Ancak bunun şartı takvâyâ riâyet ve hâlis niyettir.

Allâh-u Te'âlâ bu isimleri **Idris** (Aleyhisselâm)a indirmiş, bunların bereketiyle kavmine karşı ona yardım etmiş, onu onların yanlış işlerinden kurtarmış, onlar da ona îman ve ittibâ ederek felah bulmuşlardır.

Sonra **Idris** (Aleyhisselâm) göklere kaldırılınca **Allâh-u Te'âlâ** bu ism-i şerifleri onun ümmetinde bırakmış, onlar da bu ism-i şerifleri okuyup istifâdeye devam etmişlerdir. Birbirinden tevârüs yoluyla bu isimler **Îsâ** (Aleyhisselâm)a intikal etmiştir. O da bu ism-i şeriflerle ölüleri diriltmiş, körü ve alacayı iyileştirmiş ve bir nice mucize izhâr etmiştir. On iki bin Yahudi kendisini öldürmek için bulunduğu yeri kuşattıklarında **Allâh-u Te'âlâ** bu isimler bereketiyle onu göklere kaldırmıştır.

Böylece **Îsâ** (Aleyhisselâm)ın göğe kaldırılışından sonra **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) gönderilinceye kadar dünya bu isimlerden hâlf kalmıştır. **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ba's olunup gazâlar başlayınca Hendek Muharebesi'nde **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) büyük sıkıntıya düşmüş, o zaman **Allâh-u Te'âlâ** bu ism-i şerifleri Habîbine tekrar inzal buyurmuş ve bu ism-i şeriflerle gizlice dua etmesini emir buyurmuştur. **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) de bu ism-i şerifleri okumuş, **Allâh-u Te'âlâ** bu ism-i şerifler hürmetine kendisini ve eshâbını kâfirlere gâlip kılmıştır.

Bu ism-i şeriflerin faydası çok umûmî olup insanların birçoğu bununla terakkîler kazanmışlar, bu isimler hürmetine birçok kerâmetlere nâil olmuşlardır. Bu isimler evliyânın silahıdır. **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) bu isimleri amcasının oğlu **Ali ibn-i Ebî Tâlib** (Radiyallâhu Anh)a öğretmiş, o da bu isimleri **Hasan-ı Basrî** (Radiyallâhu Anh)a tâlim etmiş, sonra insanlar bu isimleri birbirinden alarak bu isimler bize kadar vâsıl olmuştur.

Ancak bu isimleri öğrenenlerin câhillerden, çoluk çocuktan ve bidatçılardan bunları koruması, dînine, diyânetine ve siyânetine (muhâfazakârlığına) güvenmediği kimselere bu isimleri açıklamaması lâzımdır.

Bu isimleri okuyacak kimseler ilk önce niyet ve îtikatlarını güzel yapmalıdırlar. Zîra hadîs-i şerifte "**Ameller niyetlere göredir, herkes için niyet ettiği şey vardır**" (Buhârî, Bedü'l-halk:1) buyrulmuştur.

İnsan ihlaslı bir niyetle bu isimlerden birini zikretse ânında kabul görür, lâkin ilk başta en az yüz kere tevbe, istiğfar ve salavât-ı şerife okumalıdır. **Allâh-u Te'âlâ** güzel amel işleyenlerin ecrini zâyî etmeyecektir.

Evet! Olmuş ve olacak şeyler hakkında kalem kurumuştur. Lâkin **Allâh-u Te'âlâ** senin hakkında bir iş murâd ederse, seni o işe dua etmen için harekete geçirir. Hakîkatte Muharrik olan Fâ'il-i Muhtar ancak **Allâh-u Te'âlâ**'dır. Fakat sen bu zikirlerle meşgul olup da kabul eseri görmezsen, sakın **Rabb** hakkında kötü düşünme, çünkü O sana kendi murâd ettiği zamanda icâbeti tazmin etmiştir, senin istediğin zaman değil. İcâbet kaçınılmazdır lâkin ilm-i ezeldi bunların vakti saati vardır. **Allâh-u Te'âlâ** bâzen istenilenin aynı ile icâbet buyurur, bâzen de farklı bir yolla icâbet buyurur. Çünkü **Allâh-u Te'âlâ** bütün gaybları hakkıyla bilen **Allâmu'l-ğuyûb**dur, O senin kârını senden iyi bilir. (Allâme Şeyh Muhammed et-Tûnusî, er-Ravzatü's-sündüsiyye fi'l-esmâ'il-İdrîsiyyeti's-Sühreverdiyye, sh:2-5)

Sûfiyye ulemâsının bir çoğu bu ism-i şeriflerin başında okunan ism-i şerifin, sonunda da zikredilmesi gerektiğini açıklamışlardır ki, en doğru görüş budur. Biz de inşallâh buna riâyet edeceğiz.

« سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَا رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَوَارِثُهُ وَرَازِقُهُ وَرَاحِمُهُ، سُبْحَانَكَ »

“Tenzih sana! Ey her şeyin Rabbi, ardında kalacak vârisi, rızıklandıranı ve acıyanı! Senden başka hiçbir ilah yoktur, bütün noksan sıfatlardan tesbih sana!”

BU İSM-İ ŞERÎFİN BÂZİ HAVÂSSİ

1) Sühreverdî (Rahimehullâh)ın beyânı vech ile: “Her kimin yöneticiler, vâliler ve hükümdarlar nezdinde görülmesini istediği bir işi varsa, bu ism-i şerîfin zikrine devam ederse maksadına erişir. Bunu yapmak istediği zaman, işi düştüğü kimsenin karşısında durup bu ismi on yedi kere okur ve belli etmeyecek bir şekilde ona doğru üfler. Bu kişi onun düşmanı da olsa bu zikrin bereketiyle o kişiyi sevmeye ve acımaya başlar.

2) Her kimin, birinin yanında dünyalık bir işi varsa, bu ism-i şerîfi pazar günü kalbinde olan niyet üzere yirmi dört defa okuyup o adamın yanına giderse o işi görülür.

3) Her kim bu ismi yirmi gün aç karnına okursa, en derin meseleleri anlayacak bir zihne sahip olur.

4) Hapse düşen kişi bu ism-i şerîfi cuma namazından sonra yüz kere okursa hapisten çıkar, aynı şekilde hasta olan okursa şifa bulur, dara düşen biri okursa musîbeti açılır. (Imâm-ı Zerrûk, Şerhu Esmâillâhi'l-hüsnâ sh:24-25)

5) Bu ism-i şerîfin havâssından biri de şudur; her kim bu ism-i şerîfi ölünün kefenine yazıp onunla birlikte defnedirse, **Allâh-u Te'âlâ** bu meyyitin lisânını sorgu-sual meleklerinin cevabıyla konuşturur, o kişi mezarında korkmaz, dehşete kapılmaz. **Allâh-u Te'âlâ** kabrinde ona cennetten bir pencere açar, kabrini cennet bahçelerinden bir bahçe yapar.

Bu rivâyetle amel etmek isteyen kişi önceden kefenini hazırlamalı, Zemzemle yıkamalı, bu ism-i şerîfi yazdırmalı ve yakınlarına da bu kefenin yerini öğreterek vasiyette bulunmalıdır.

6) Her kim bu ism-i şerîfi zorba bir kişinin yanında yetmiş kere okursa, o kişi gayr-i ihtiyârî olarak onu sever.

7) Her kim bu ism-i şerîfi cuma gününün ilk saatinde yüz altmış beş kere bir yiyecek üzerine okur da, eşi gibi kendisini sevmesini istediği bir kişiyi yedirirse o kişi onu sever.

8) Kendisine itaat etmeyen bir kişinin itaatını celbetmek isteyen kimse gusûl abdesti alıp temiz elbise giydikten sonra bu ism-i şerîfi sahîh bir kırâatla (doğru bir okuyuşla) yenilecek cinsten bir şey üzerine yüz yirmi bir kere okur ve o kişinin onu yemesini sağlarsa ânında o kişinin kendisine itaatı vâki olur.

9) Bu ism-i şerîfi çok zikreden kişiye **Allâh-u Te'âlâ** bütün işlerinde lütfuyla muâmele yapar, ona herkes nezdinde makbûliyet ihsan eder ve kendisini tehlikelerden kurtarır. (Allâme Şeyh Muhammed et-Tûnusî, er-Ravzatü's-sündüsiyye fi'l-esmâi'l-İdrîsiyyeti's-Sühreverdîyye, sh:8, Şihâbüddîn es-Sühreverdî, Şerhu'l-esmâi'l-erba'în, Yazma Nüsha, Ayasofya, no:377, Ayasofya, no:3358, Yazma Bağışlar, no:2773)